ထုံလာကျေးရွာ

နောင်မွန်မြို့နယ်

# ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက် (၂၀၂၅ – ၂၀၂၆)

ပြုစုရေးဆွဲသူ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ

ထုံလာကျေးရွာ၊ နောင်မွန်မြို့နယ်

ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနက ကူညီရေးဆွဲသည်)

၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီ လ

# မာတိကာ


မာတိကာ ၁

စကားချီး ၅

အဖွဲ့စည်းဆိုင်ရာချိတ်ဆက်မှု၊ရာသီခွင်ပြက္ခဒိန်၊ကျေးရွာအရင်းအမြစ်ပြမြေပုံ၊နောင်မွန်မြို့နယ်

**အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာ နှင့် အစီအစဉ်** ၈

(၁) နိဒါန်း- ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်ရွယ်ချက်နှင့် လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု ၈

(က) ရည်ရွယ်ချက်နှင့်ကျိုးကြောင်းဖော်ပြချက်

(ခ) စီမံကိန်း၏ လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

(၂) ကျေးရွာ၏ ပထဝီဝင် အနေအထားနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ ၁၀

(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတုနှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင် အနေအထား

(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

(၃) ကျေးရွာ၏ လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အခြေအနေ ၁၀

(က) လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်လက်များ

(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ – ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု

(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်နစ်နာလွယ်မှု

(ဃ) ကျန်းမာရေး နှင့် အာဟာရ

(င) ပညာရေးနှင့်ကျွမ်းကျင်မှုများ

(စ) ကျားမဆိုင်ရာဆက်နွယ်မှု

(၄) ကဏ္ဍအသီးသီး၏လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု အခြေအနေ ၁၄

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်

(ခ) သီးနှံ၊ သားငါး ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ

(ဂ) စိုက်ပျိုး မွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ

(ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု

(င) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု

(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

(ဆ) လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု

(ဇ) အခြေခံအဆောက်အဦများအားလက်လှမ်းမီမှု – လမ်းတံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့်ဆက်သွယ်ရေး

(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့် ပြည်သူ့လုံခြုံရေး

(၅) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ ၁၉

(က) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ

(ခ) အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

(၆) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ပန်းတိုင်နှင့် မဟာဗျူဟာ ၂၁

(၇) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ကိစ္စရပ်များ နှင့် ဗဟိုအဆင့် မူဝါဒများ အကြား အစီအစဉ်

ကျသော ချိတ်ဆက်မှုများ ၂၃

(၈) ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် အချိန်ကာလ ၂၅
(က) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်
(ခ) ကဏ္ဍ နှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကိုအခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း
(ဂ) ဦးစားပေး စီမံချက်များ
(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ

(၉) ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ် ၂၂

(၁၀) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့်အစီအစဉ်များ ၂၃
(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ
(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေး မိတ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းများ
(ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ
(ဃ) ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန် နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန် အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များ

(၁၁) စီမံကိန်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းနှင့်အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း ၂၄
(က) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း
(ခ) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း ဆောင်ရွက်ပြီးစီးမှု အကဲဖြတ်ခြင်း
(ဂ) နည်းပညာဆိုင်ရာ အကူအညီ

**နောက်ဆက်တွဲ**

**နောက်ဆက်တွဲ (၁) စီမံကိန်း ဇယားများ** ၂၇

(၁) ကျေးရွာလူမှုစီးပွားရေး အခြေအနေ

ဇယား ၁ လူဦးရေ နှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ
ဇယား ၂ ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှုနှင့်ရေအရင်းအမြစ်များ
ဇယား ၃ ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝရင်းမြစ်များ
ဇယား ၄ ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ
ဇယား ၅ ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ
ဇယား ၆ စိုက်ပျိုးနိုင်သော မြေဇရိယာ
ဇယား ၇ အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း
ဇယား ၈ မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ
ဇယား ၉ စိုက်ပျိုးရေးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ
ဇယား ၁၀ ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှု ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှုအခြေအနေ
ဇယား ၁၁ ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှုအခြေအနေ
ဇယား ၁၂ ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး
ဇယား ၁၃ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ
ဇယား ၁၄ လျှပ်စစ်မီးရရှိမှုအခြေအနေ
ဇယား ၁၅ ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာ နည်းပညာ အခြေအနေ

ဇယား ၁၆ ပညာရေး
ဇယား ၁၇ စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့်ဝန်ဆောင်မှုများ
ဇယား ၁၈ အဖြစ်များသောရောဂါများ
ဇယား ၁၉ လွန်ခဲ့သော(၁၂)ကာလအတွင်း ကာကွယ်ဆေးနှံမှု
ဇယား ၂၀ ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ
ဇယား ၂၁ သောက်သုံးရေရရှိနိုင်မှု
ဇယား ၂၂ အိမ်သာအမျိုးအစား
ဇယား ၂၃ ကျေးရွာ၏ထိခိုက်နိုင်သည့် ဘေးအန္တရာယ်များအခြေအနေ
ဇယား ၂၄ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များအခြေအနေ
ဇယား ၂၅ ကျား-မရေးရာ

**နောက်ဆက်တွဲ (၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားနှင့်ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ** ၈၁

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ
ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အဟန့်အတားနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

**နောက်ဆက်တွဲ (၃) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက် (ပြဿနာဆန်းစစ်ခြင်းမှဖြေရှင်းနည်း အထိ)** ၈၄

၈၉

**အပိုင်း(ခ) စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်** ၉၀

**စီမံချက်ဆိုင်ရာအချက်အလက်ပုံစံ**
**အတိုကောက်စကားလုံးများ**

**စကားချီး**

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်သည် ၂၀၂၃-၂၀၂၆ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်မှ ၂၀၂၉-၂၀၃၀ ခုနှစ် အထိ(၅)နှစ်ကြာ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာ၏ ပထမ ဦးဆုံးသော လူအများပါဝင် ရေးဆွဲထားသည့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက် ဖြစ်ပါသည်။ ကနဦးအနေဖြင့် စီမံချက် ဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် လိုအပ်သောနည်းပညာများ ပံ့ပိုးပေးသော စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနအား အထူးပင်ကျေးဇူး တင်ရှိပါသည်။ အရေးကြီးသော အချက်အလက်များနှင့် အကြံဉာဏ်များကို တက်တက်ကြွကြွ ပံ့ပိုးပေးသော ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် သက်ဆိုင်ရာဝန်ထမ်းများကိုလည်း ကျေးဇူးတင် ရှိပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင်ရပ်ရွာလုပ်ငန်းများကို စီစဉ်ချမှတ် ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသော်လည်း လူထုအများ စနစ်တကျ ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်သည့် နည်းလမ်းများနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကိုမသိခဲ့ကြပါ။ လူထုကိုယ်တိုင်စနစ်တကျ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နည်းကို အသုံးပြု၍ ကျွန်ုပ်တို့အချင်းချင်းတိုင်ပင်ဆွေးနွေးညှိနှိုင်း အဖြေရှာကြရာတွင် ကူညီပံ့ပိုးပေးသည့် အစီအစဉ်ရေးဆွဲရေး ကျွမ်းကျင်သူအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ကို မြို့နယ်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီး ဌာနမှ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းစဉ်ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် ကိန်းဂဏန်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်တို့၏ အရေးပါမှုကို သိရှိရုံသာမက ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံးကဲ့သို့သော ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်ရရှိနိုင်သော နေရာများမှလည်း ကောက်ယူရရှိခဲ့ပါသည်။ ထို့ပြင်ထပ်မံလိုအပ်သော ကိန်းဂဏန်း၊ အချက်အလက်များနှင့် နည်းပညာ ပံ့ပိုးမှုတို့ကို မြို့နယ်အဆင့်ဌာနဆိုင်ရာများမှ ရယူရန်လိုအပ်ကြောင်းကိုလည်း ကောင်းစွာသိရှိခဲ့ ပါသည်။

လိုအပ်ချက်များကို ထပ်ဖြည့်ပေးခြင်းဖြင့် ပိုမိုကောင်းမွန်လာမည်မှာ သေချာပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းသည် ဆက်လက်လုပ်ဆောင်ရမည့်လုပ်ငန်းဖြစ်ပြီး ပေါ်ပေါက်လာသည့် အခက်အခဲများ၊ ဦးစားပေးရွေးချယ်မှုများနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များကို မူဘောင်အတွင်းကနေ၍ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ ဆက်လက်လုပ်ဆောင်သွားရပါမည်။

ဤဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ဖော်ပြပါရှိသော ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများစုစည်း ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနတို့၏ ဆက်လက်ပံ့ပိုးမှုများရရှိနိုင်မည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့မျှော်လင့်ပါသည်။ ဆက်လက်၍ နောင်တွင်လည်း ကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ အားထုတ်မှုအခြေအနေများကို ဆန်းစစ်သုံးသပ်ရန်နှင့် အကဲဖြတ်ရန်အတွက် ပံ့ပိုးကူညီမှုများ ရရှိနိုင်မည်ဖြစ်ပါကြောင်း ယုံကြည်ပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင်အပိုင်း(၂)ပိုင်းပါရှိပါသည်။ အပိုင်း(က)တွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တို့ ပါဝင်ပါသည်။ အကောင်အထည်ဖော်မည့်ဗျူဟာ၊ ဦးစားပေးလုပ်ငန်း အစီအစဉ်များ၊ ဘတ်ဂျက်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာရရှိနိုင်မည့် လမ်းကြောင်းနှင့် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု အဆင့်ဆင့်တို့ကို အဓိကဖော်ပြထားပါသည်။ အပိုင်း(ခ)သည် စီမံကိန်းဆိုင်ရာ အချက်အလက်၊ အကြောင်းအရာများဖြစ်ပြီး အဆိုပြု စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ၏ အသေးစိတ်အချက်အလက်များ ပါဝင်ပါသည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့
ထုံလာကျေးရွာ
နောင်မွန်မြို့

# ထုံလာကျေးရွာ အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာချိတ်ဆက်မှု

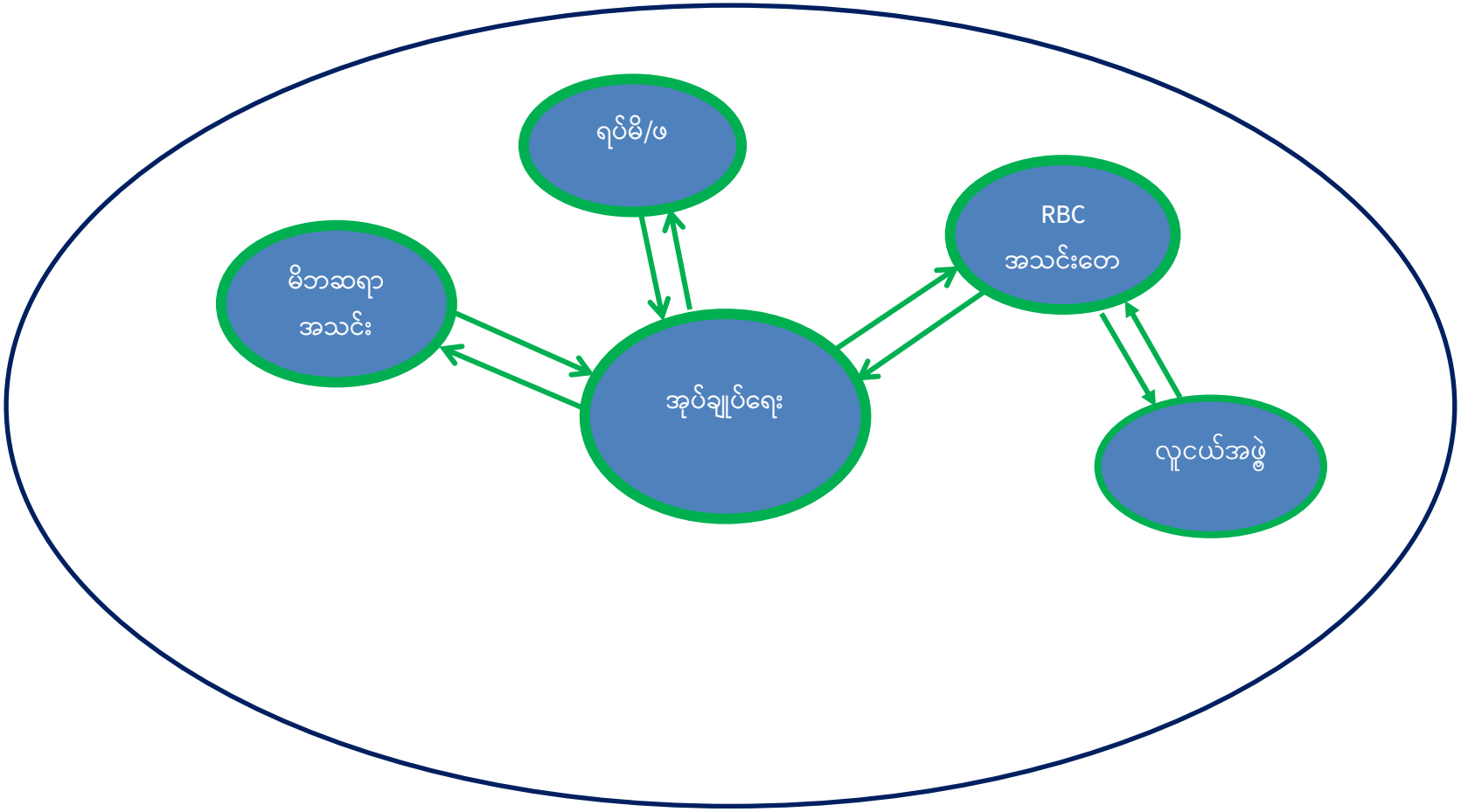

# ထုံလာကျေးရွာ ရာသီခွင်ပြက္ခဒိန်

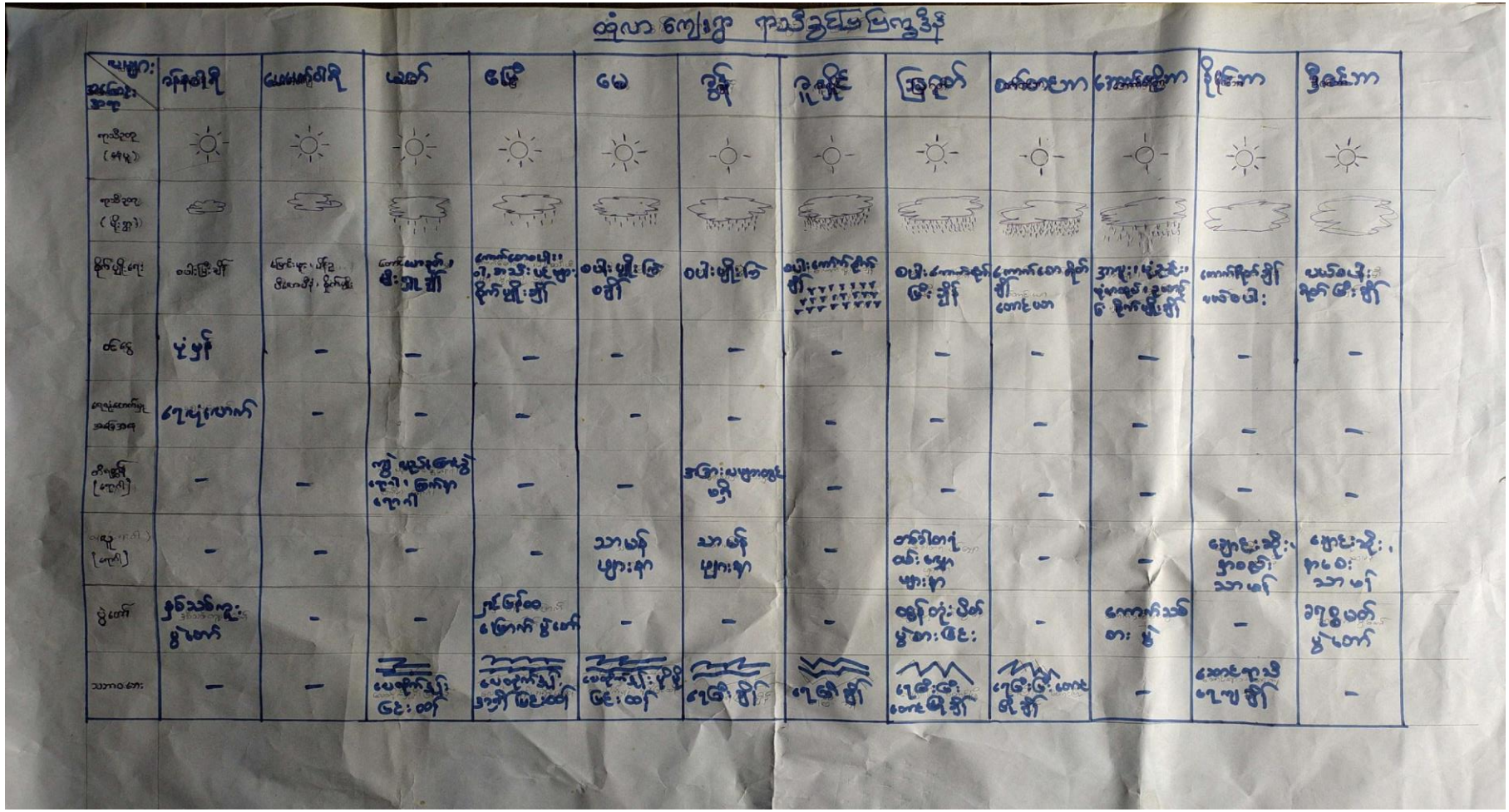

# ကျေးရွာသဘာဝသယံဇာတပြမြေပုံ

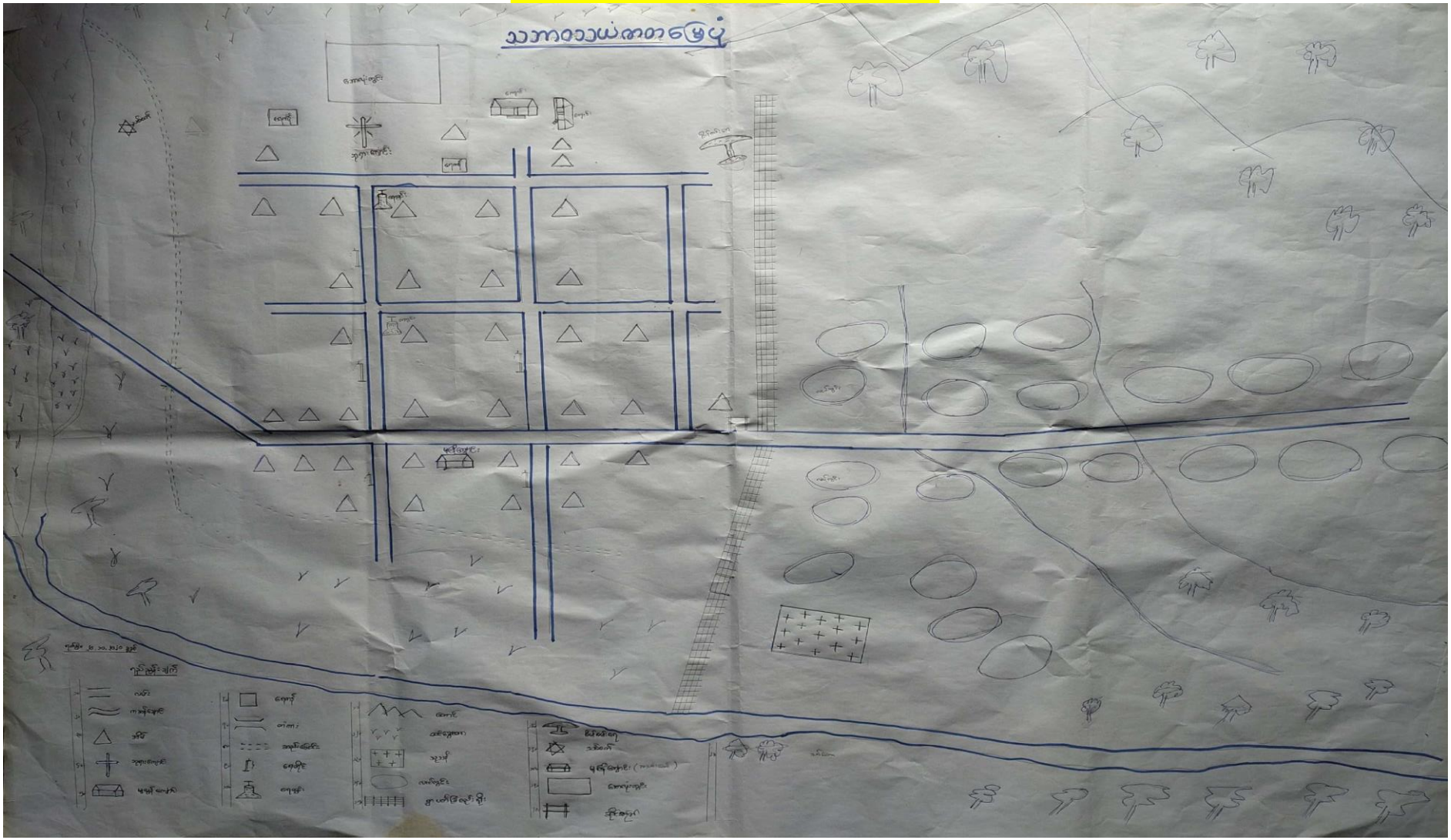

# ၁ နိဒါန်း

## ၁.၁ ရည်ရွယ်ချက်

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်သည် အစိုးရဌာနများ၊ ပြည်တွင်း/ပြည်ပအဖွဲ့အစည်းများ၏ နိုင်ငံအတွင်းဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီးသော ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းအတွေ့အကြုံများကို လေ့လာသုံးသပ်ပြီး တစ်နိုင်ငံလုံး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ ရေးဆွဲအကောင်ထည်ဖော်မည့် အစီအစဉ်ဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ပထမဦးဆုံးသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို နိုင်ငံတော်၏ အကူအညီဖြင့်ရေးဆွဲရာတွင် ကျေးရွာလူထုကိုယ်တိုင်တက်ကြွစွာပါဝင်၍ ရေးဆွဲခဲ့ပါသည်။ ယခင်က ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရေးအတွေ့အကြုံမရှိခဲ့ပါ။ ဤအစီအစဉ် ရေးဆွဲ ပြီးနောက် ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ ကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များပြုစုရန် အရေးကြီးပုံကိုအလေးထားမိလာကြပါသည်။ ထို့အပြင် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး၊ ဌာနဆိုင်ရာများစသည်တို့ထံမှ လိုအပ်သော ကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များရယူရန်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ကျေးရွာ စီမံကိန်းအကောင်အထည်ဖော်ရန် လိုအပ်သောနည်းပညာများရရှိရန် အရေးကြီးကြောင်းကိုပါ သတိပြုမိပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင် ကျေးရွာ၏ လက်ရှိလူမှုစီးပွားရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေများ၊ ကြုံတွေ့နေရသော ပြဿနာများ၊ ထိုပြဿနာများဖြစ်ရသည့် အရင်းခံအချက်များ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးကို အထောက်အကူဖြစ်စေသောအချက်များနှင့် အဟန့်အတားဖြစ်စေသော အချက်များ၊ (၅)နှစ်တာကာလအပြီးတွင် ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်လိုသည့် ရည်မှန်းချက်များ၊ ထိုရည်မှန်းချက်များ ရရှိရန် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာအနေဖြင့် ဆောင်ရွက်မည့် နည်းဗျူဟာများ၊ စီမံချက်များကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်းဖော်ပြထားပါသည်။ ထို့ပြင် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများလုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်သောအရာများနှင့် ငွေကြေးအထောက်အပံ့ ရရှိနိုင်မည့်လမ်းကြောင်းများကိုလည်း ဖော်ပြထားပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သော အစိုးရဌာနများ၊ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ၊ အရပ်ဖက်လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ၊ ဘဏ်များ၊ စာပေပညာရှင်များ၊ သတင်းနှင့်ပြည်သူ့ဆက်သွယ်ရေး အဖွဲ့အစည်းများ၏ အာရုံစိုက် မှုကိုရစေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့်ပတ်သက်သူ မှန်သမျှတို့သည် ဤအစီအစဉ်မှတ်တမ်း၏ အသုံးဝင်မှုများကို သိရှိစေရန် မျှော်လင့်ပါသည်။

**အစိုးရနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများအတွက် အသုံးဝင်မှု**

ကျွန်ုပ်တို့၏ကျေးရွာအဆင့်အားထုတ်မှုများအတွက် မူဝါဒနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာအကူအညီများကို စုစည်းဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန် ဤဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ကိုမြို့နယ်အဆင့်၊ ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းအဆင့်၊ ပြည်ထောင်စုအဆင့် အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများအားတင်ပြမည်ဖြစ်ပါသည်။

ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍအဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှုများအနေဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏ လိုလားချက်နှင့် ၎င်းတို့၏စီးပွားရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ ချိတ်ဆက်မှုဖွံ့ဖြိုးလာစေရန် ဗျူဟာမြောက် ဆောင်ရွက်လာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ (NGOs) ၊ အရပ်ဖက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ (CSOs)နှင့် အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများသည် ကျေးရွာလူထု၏အမှန်တကယ် လိုအပ်ချက်များနှင့် ဦးစားပေးဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းများအား ပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

ဘဏ်လုပ်ငန်းရှင်များနှင့် အသေးစားချေးငွေလုပ်ငန်းရှင်များအနေဖြင့် ကျေးလက်ဒေသရှိ ငွေကြေးဆိုင်ရာလိုအပ်ချက်များအတွက် သတင်းအချက်အလက်များ ပိုမိုသိရှိ လာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

နည်းပညာအထောက်အပံ့ပေးမည့် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် တက္ကသိုလ်များအနေဖြင့် ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာနှင့် ကျေးလက်လူထု၏ တိကျသောလိုအပ်ချက်များအား သိရှိလာခြင်းကြောင့် ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာနှင့်ဆိုင်သော ၎င်းတို့၏သုတေသနလုပ်ငန်းများကို စီစဉ်ဆောင်ရွက်လာနိုင် မည်ဖြစ်သည်။

မီဒီယာများ၊ ပြန်ကြားဆက်သွယ်ရေးနှင့်ပြည်သူ့အရေး ရပ်တည်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ယုံကြည်ရလောက်သည့် သတင်းအချက်အလက်များကို ရရှိနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သည့် ဟဲပါးသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများ၊ နိုင်ငံတကာငွေကြေးဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ (ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)၊ နိုင်ငံတ ကာအစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ၎င်းတို့အချင်းချင်းပေါင်းစည်း ဆောင်ရွက်မှု ပိုမိုကောင်းမွန်စေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်များကို မြို့နယ်အဆင့်တွင် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်း စီစဉ်မှုများပြုလုပ်လာနိုင်ပါမည်။

**၁.၂ စီမံကိန်း၏လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု**

ယခင်ကဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် အချိန်ကာလတစ်ခုအတွင်း ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင် တတ်နိုင်သော ငွေကြေး၊ အစိုးရနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှရနိုင်မည့် အကူအညီများကို အခြေခံကာ ဦးစားပေးစီမံကိန်းများချမှတ်ခဲ့ပါသည်။ ယခုအခါယင်းသို့ မဟုတ်ဘဲကျယ်ပြန့်သည့် ဖွံ့ဖြိုးရေး အမြင်ဖြင့် ရေးဆွဲထားပါ သည်။

လူထုဦးဆောင်ပါဝင်သည့်လုပ်ကိုင်နည်းဖြစ်သောကြောင့်လူတိုင်းပါဝင်ခွင့်ရရှိပြီးအမြင်ရှင်းလင်းမှုရစေကာဖွံ့ဖြိုးမှုဖြစ်စဉ်တွင်လူထုကိုအဓိကနေရာတွင်ထားရှိခြင်းဖြစ်ပါသည်။ဤသို့ဖြင့်လုပ်ငန်းများကိုလူထုပါဝင်၍ စုစည်းခြင်း၊ ဦးစားပေးရွေးချယ်ဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏ ဖွံ့ဖြိုးမှုကိုတိတိကျကျ ပံ့ပိုးပေးရာ ရောက်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကိုအကောင်အထည်ဖော်ရာတွင်ပစ္စည်းအခက်အခဲ၊ငွေကြေးအခက်အခဲ၊ နည်းပညာအခက်အခဲများရှိနိုင်ပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလိုအပ်ချက်များအားအများဆုံးနှင့်အထိရောက်ဆုံးဖြည့်ဆည်းနိုင် မည့်စီမံကိန်းများကိုဦးစားပေးရွေးချယ်ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏စွမ်းရည်နှင့် လိုအပ်သော အရင်းအနှီးများပြည့်စုံမှုပေါ်မူတည်၍နောင်တွင်တဖြည်းဖြည်းတိုးချဲ့ဆောင်ရွက်သွားမည့်အစီအစဉ်မျိုး ဖြစ်ပါသည်။

**၂။ ပထဝီအနေအထားနှင့် သဘာဝသယံဇာတအရင်းအမြစ်များ**

**(က) တည်နေရာ၊ရာသီဥတုနှင့်မြေမျက်နှာသွင်ပြင်အနေအထား**

ထုံလာကျေးရွာသည်ပူတာအိုခရိုင်၊
နောင်မွန်မြို့တွင်တည်ရှိပြီးအုပ်ချုပ်ရေးရုံးစိုက်ရာနောင်မွန်

မြို့နှင့်(၁၃)မိုင်ခန့်ကွာဝေးသည်။မြောက်လတ္တီကျူ(၂၇ဒီဂရီဖြ၅မိနစ်)မှ(၂၈ဒီဂရီ၁၅မိနစ်)အကြား၊အရှေ့လောင်ဂျီကျူ (၉၇ဒီဂရီ ၀ မိနစ် )မှ (၉၈ဒီဂရီ ၀.၉ မိနစ်) အကြားတွင်တည်ရှိသည်။ ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်အထက်(၁၇၉၈)တွင်တည်ရှိပြီးအပူအအေးမျှတကာသင့်တင့်သောနွေးသမရာသီဥတုဖြစ်ပြီးအနိမ့်ဆုံးအပူအချိန်(၃) ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်နှင့်အမြင့်အဆုံးအပူချိန်(၃၆) ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် ၊ပျမ်းမျှအပူချိန်(၁၉.၅)ရှိသောဒေသတစ်ခုဖြစ်သည်။ မိုးရေချိန်လက်မ (၂၂၂.၅၇) ပြီးမိုးရွာရက် (၁၈၃)ရှိ သည်။ ကျေးရွာ၏အရှေ့ဘက်တွင်တောင်တန်းနှင့်အနောက်ဘက်တွင်တောင်တန်းများဝန်းရံလျက်ရှိ သည်။ ကျေးရွာ၏အနောက်ဘက် မှစတင်စီး ဆင်းလာသော ကဆန်ချောင်း သည်ကျွန်ုပ် တို့ ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေး၊ ဝမ်းစာရေး အတွက် အသက်သွေးကြောကြီး သဖွယ်ရပ် တည်လျက် ရှိသည်။

**(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်**

စိုက်ပျိုးနိုင်သော လယ်မြေ (၇၉.၄၈)ဧကရှိပြီး မြေဆီမြေဩဇာ အသင့်အတင့်ကောင်းမွန်သည်။ တောင်သူအများစုသည် ဆန်စပါးကိုသာ အဓိက စိုက်ပျိုးကြပါသည်။ နွေအခါ၌ ချောင်းရေနည်းပါ၍ စိုက်ပျိုး၍ မရနိုင်ပါ။ စိုက်ပျိုးမြေစုစုပေါင်း၏ (၇၅) %ခန့်သည် ချောင်းရေကို အားထားကြပြီး (၂၅%) ရာခိုင်နှုန်းခန့်မှာ မိုးရေကိုသာ အသုံးပြု၍ စိုက်ပျိုးကြပါသည်။ ကျေးရွာ၏ အဓိကလုပ်ငန်းမှာ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်း ဖြစ်သည်။ စည်းကမ်းမဲ့စွာ သစ်တောထုတ်ကုန်များကို အလွန်အကျွံထုတ် ယူသုံးစွဲလာခြင်းကြောင့် ယခုအခါ သစ်တောပြုန်းတီးမှုနှင့်အတူ ဒေသ၏ ရေအရင်းအမြစ်ကိုပင် ထိခိုက်သက်ရောက် လာပါသည်။

**၃။ ကျေးရွာလူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအခြေအနေ**

**(က) လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ**

ကျေးရွာတွင် အိမ်ခြေ(၃၆)၊ အိမ်ထောင်စုပေါင်း(၃၆)စုရှိသည်။ ကျား(၁၃၂)၊ မ(၉၈)ဦး စုစုပေါင်း (၂၃၀)ဦးရှိကာ တစ်အိမ်ထောင်၏ ပျမ်းမျှလူဦးရေမှာ (၆.၃)ဦးနှုန်းဖြစ်ပြီး မြန်မာနိုင်ငံ၏ စံနှုန်းဖြစ်သော ကျေးရွာတွင် တစ်အိမ်ထောင်စုပျမ်းမျှနှုန်း(၆) ယောက်နှုန်းရှိသည်။ ကျေးရွာတွင် ရဝမ်တိုင်းရင်းများ(၁၀၀)% နေထိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာနို့စို့အရွယ် ကျား(၇)၊မ(၂)စုပေါင်း(၉)ဦး (၄%)သာရှိသောကြောင့် ကလေးမွေးဖွားနှုန်းအတင့်တင့်ရှိကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ ကျေးရွာ တွင် အလုပ်လုပ်နိုင်သော အရွယ်လူဦးရေမှာ ကျား (၇၁)၊ မ(၆၃)စုစုပေါင်း ၁၃၄ ဦး (၅၈%) သာရှိသောကြောင့် ကျေးရွာ၏အလုပ်လုပ်နိုင်သောအရွယ်လူဦးရေမှာ အသင့်အတင့်ရှိသည်ကိုတွေ့ရပါသည်။အလုပ်လုပ်နိုင်သောအရွယ်တွင်အမျိုးသမီးဦးရေထက်အမျိုးသားဦးရေ(၈)ဦးပိုသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။အလုပ်လုပ်နိုင်သော လူဦးရေသည် စုစုပေါင်းလူဦးရေ၏ (၅၈)%ရှိသဖြင့် လူသားအရင်းအမြစ်ကောင်းတစ်ရပ် အသင့်အတင့်ရှိသော ကျေးရွာတစ်ရွာဖြစ်ကာ ကျေးရွာ အတွင်းရှိ လူငယ်များကို လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးပြီး လူစွမ်းအားအရင်းအမြစ်ကောင်းများအဖြစ် ပြု စုပျိုးထောင်ပေးခြင်း၊ ၄င်းအလုပ်လုပ်နိုင်သော သူများကို အသက်မွေးဝမ်း ကြောင်း ကျွမ်းကျင်မှုများ ထောက်ပံ့ပေးခြင်း၊ တစ်ပိုင်တစ်နိုင်လုပ်ငန်းများ ထူထောင်နိုင်မည်ဆိုပါက ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေး အတွက် အလားအလာကောင်းများရှိပါသည်။ ၅ နှစ်အောက် လူဦးရေ ၂၈ ယောက် (၁၂ ရာခိုင်နှုန်း) ရှိသဖြင့် ၅

နှစ်အောက်ကလေး ကာကွယ်ဆေးထိုးရမည့် အရေအတွက်ကို အတိအကျ သိရှိနိုင်သည်။ မူလတန်းနှင့်အလယ်တန်းကျောင်းနေအရွယ်လူဦးရေ ၄၇ ဦး(၂၁%) သိရှိရသော ကြောင့် ကျောင်းနေအရွယ်ကလေးတိုင်း ကျောင်းနေနိုင်ခြင်း ရှိမရှိကို အလွယ်တကူ နှိုင်းယှဉ်သိရှိနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ၆၀ နှစ်နှင့်အထက် သက်ကြီးရွယ်ကြီး ၁၂ ယောက် (၅ ရာခိုင်နှုန်း) ရှိသဖြင့် ကျေးရွာ၏ ကျန်းမာရေးအခြေအနေ ကောင်းမွန်မှုမရှိကြောင်း ခန့်မှန်း သိရှိနိုင်ပါသည်။

ကျေးရွာအတွင်းရှိ လူငယ်များနှင့် လူကြီး၊ ကျား/မအဆင့်အတန်းမခွဲခြားပဲ လူစွမ်းအားအရင်းအမြစ်များကို အပြည့်အဝအသုံးပြုမည်ဆိုပါက ကျေးရွာ၏လူမှုစီးပွားရေးကို ပိုမိုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် အချိန်တိုအတွင်း ဆောင်ရွက်နိုင်သည်။

**( ခ ) စီးပွားရေးအခြေအနေ-ဝင်ငွေ၊ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု**

စိုက်ပျိုးရေးသည် ကျေးရွာ၏အဓိကလုပ်ငန်းမှာ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းဖြစ်ပြီး တစ်ရွာလုံး၏ဝင်ငွေအနေအထားမှာ သာမန်အားဖြင့် လျော့နည်းသည်။ ဓနအဆင့်သတ်မှတ်မှုအရ ချမ်းသာသော အိမ်ထောင်စုဦးရေသည် အိမ်ထောင်စုအားလုံး၏(၀)%သာရှိပြီး အဆင်ပြေသော မိသားစု (၀)%ရှိသည်။ ဆင်းရဲအိမ်ထောင်စု ၃၁ စု(၈၆.၁%)နှင့် အလွန်ဆင်းရဲအဆင့်အဖြစ်ခံ ယူထား ကြသော အိမ်ထောင်စု ၅ စု(၁၃.၉%)ရှိသည်။ အဆင်မပြေသော မိသားစုအများစုမှာ စိုက်ပျိုး ရေးလုပ်ငန်းတွင် အင်္ဂါဝင် လုပ်ခြင်း (သူရင်းငှား)၊ နေ့စားလိုက်ခြင်းနှင့် ပြင်ပတွင်ထွက်၍ လုပ်ကိုင် ခြင်း၊ ကျပန်းလုပ်ခြင်းဖြင့် စားဝတ်နေရေး အတွက် ဖြေရှင်းကြရသည်။

ကျေးရွာရှိ အိမ်ခြေ စုစုပေါင်း ( ၃၆ ) မှာတပိုင်တနိုင်လယ်လုပ်ကြပြီး ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းနှင့်လယ်လုပ်ငန်းများတွင်နေ့စား/ကျပန်းများလုပ်ကိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာတွင်ဈေးရောင်းအဝယ်(၃)ဦး၊ ပညာရေး ဝန်ထမ်း(၇)ဦးအခြားဝန်ထမ်း(၂)ဦးသာရှိသည်။ တွဲဖက်လုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်သူ အရေအတွက် ၁၂ ခုတွေ့ရသဖြင့် အိမ်ထောင်မှာ လုပ်ငန်းတစ်မျိုးထက် ပို၍ (သို့မဟုတ်) လူတစ်ဦးတည်းက ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများကို လုပ်ငန်းတစ်မျိုးထက်ပို၍ တွဲဖက်လုပ်ငန်း အနေဖြင့် အလုပ်လုပ်နေ ကြရသည်ကိုလည်း တွေ့ရသည်။

ကျေးရွာတွင် နေ့စားလုပ်ကိုင်ရသောလုပ်ငန်းအမျိုးအစား ၂ မျိုးရှိသည်ကို တွေ့ရသည်။ လယ်ယာလုပ်ငန်းတွင် အမျိုးသားများ၏ အများဆုံးလုပ်ခမှာ ၅၀၀၀ ကျပ်နှင့် အနည်းဆုံးလုပ်ခမှာ ၅၀၀၀ ကျပ်ဖြစ်သည်အမျိုးသမီးများ၏အများဆုံးလုပ်ခမှာ ၅၀၀၀ ကျပ်ဖြစ်ပြီး အနည်းဆုံးလုပ်ခမှာ ၄၀၀၀ ကျပ် ဖြစ်ပါသည်။

ဆောက်လုပ်ရေးပန်းရံ၊ လက်သမားလုပ်ငန်းတွင် အမျိုးသားများ၏ အများဆုံးလုပ်ခမှာ ၇၀၀၀ ကျပ်နှင့် အနည်းဆုံးလုပ်ခမှာ ၅၀၀၀ ကျပ်ဖြစ်သည်။ အမျိုးသမီးအများဆုံးလုပ်ခမှာ ၆၀၀၀ ကျပ်ဖြစ်ပြီး အနည်းဆုံးလုပ်ခမှာ ၅၀၀၀ ကျပ် ဖြစ်ပါသည်။

ဤလုပ်ငန်းအားလုံးတွင် အလုပ်ချိန်နှင့် လုပ်အားစိုက်ထုတ်မှု၊ ပင်ပန်းမှုချင်းတူသော်လည်း လုပ်အားခအနေဖြင့် ကျား/မ ခွဲခြားမှု၊ မမျှတမှုရှိသည်ကို တွေ့ရသည်။

ကျေးရွာတွင် မြေယာမဲ့ ၁အိမ်ထောင်စု (၂.၇%) ၊ ၂.၅ ဧကအောက် ဆင်းရဲသားတောင်သူ ၂၂ အိမ်ထောင်စု (၆၁.၁ %)၊ ၂.၅ ဧကနှင့် ၅ ဧကအကြားပိုင်ဆိုင်သူ တောင်သူငယ် ၁၃ အိမ်ထောင်စု (၃၆.၁%)ရှိသည်ကို တွေ့ရသည်။ ကျေးရွာရှိစိုက်ပျိုးမြေအများစုကို ၄င်းလူအများစုမှ ပိုင်ဆိုင်

နေကြောင်းတွေ့ရသည်။ မြေယာမဲ့တောင်သူသည် ဆင်းရဲသားတောင်သူ၊တောင်သူငယ်များ၏ စိုက်ပျိုးလယ်မြေများတွင် နေ့စား အငှါးလုပ်ကိုင်ကြ ရသည်။

ကျေးရွာတွင် ပုဂ္ဂလိကပိုင် ထွန်စက်(၂)စီး၊လက်တွန်းထွန်စက် ၈ စင်းသာရှိပြီး စက်ပိုင်ဆိုင်မှုမရှိသူများသည် နီစပ်ရာမှ လက်တွန်းထွန်စက်ငှားရမ်းပြီး အသုံးပြုသူ အိမ်ထောင်စု (၂၆)စု သာရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ မြက်ရိတ်စက်ဒုသာ ရှိပြီးအငှားလိုက်ခြင်းမပြုလုပ်ပါ။ အချို့သူများကလည်းလက်တွန်းထွန်စက်ကိုငှားရမ်းခြင်း၊ အပြန်အလှန်ကူညီခြင်းဖြင့်အသုံးပြုကြကြောင်းလည်း တွေ့ရှိရပါသည်။

## (ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှု

ကျေးရွာ၏ ဥစ္စာဓနအဆင့် သတ်မှတ်ရာတွင် စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊ လုပ်ငန်းသုံးကရိယာ ပိုင်ဆိုင်မှု၊ထုတ်လုပ်မှုနှင့်မဆိုင်သောပစ္စည်းများပိုင်ဆိုင်မှုနှင့်အိမ်အခြေအနေသည်လည်း အရေးပါသည်ကို တွေ့ရသည်။ ကျေးရွာ၏ ဥစ္စာဓနအဆင့်ကို အဆင့် ၄ ဆင့် သတ်မှတ်ထားသော်လည်း ကျေးရွာ၏ စီးပွါး ရေးအခြေအနေအရ အဆင့် ၃ ဆင့်နှင့်အဆင့် ၄ တွင်သာ ရှိသည်ကို တွေ့ရသည်။ မပြေလည်သောအဆင့် အိမ်ထောင်စု ၃၀ အိမ် (၈၆.၄%)၊ အလွန်မပြေလည်သောအဆင်းရဲဆုံးသော အိမ်ထောင်စု ၅ အိမ် (၁၄ %) ရှိသည်။ ထို့ကြောင့် မပြေလည်သောအဆင့် အိမ်ထောင်စု ၃၁ အိမ်သာ တစ်နှစ်ပါတ်လုံး ဝမ်း စာဖူလုံမှုရှိပြီး ကျန်ဆင်းရဲသားအိမ်ထောင်စု ၅ အိမ်သည်တစ်နှစ် ပါတ်လုံး ဝမ်းစာဖူလုံမှု မရှိကြောင်းတွေ့ရသည်။ ဝမ်းစာဖူလုံမှု မရှိသော အလွန်မပြေလည်သော အိမ်ထောင်စုပေါင်း ၅အိမ် မှာ ပြေလည်သောအိမ်ထောင်စုများတွင် နေ့စားအငှါးလုပ်ကိုင်ကြရ သော်လည်း အလုပ်ပုံမှန်မရကြဘဲ နေ့စားခမှာလည်း နည်းကြသည်။ ပိုင်ဆိုင်ပစ္စည်း အနေ ဖြင့် လည်း မျှတမှု မရှိကြောင်းတွေ့ရသည်။ အလယ်အလတ်မပြေလည်သောလူတန်းစားမှာ ၃၁ အိမ်ရှိပြီး အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်အားဖြင့် များသော်လည်း ပိုင်ဆိုင်မှုတွင် များစွာပိုင်ဆိုင်မှု မရှိသည်ကိုတွေ့ရသည်။ အဆင်းရဲဆုံးအိမ်ထောင်စုများမှာ အရေအတွက်နည်းသော်လည်း ပိုင်ဆိုင်မှု အလွန်နည်းပြီး မြေယာမဲ့ ၊ ကျပမ်းများဖြစ်သည်ကို တွေ့ကြရ သည်။

ကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စု(၃၆)အိမ်သည် လယ်ယာလုပ်ငန်း၊ လက်လီ၊ ထင်း၊ သစ်ခုတ်လုပ်ငန်း၊ သစ်ခွဲလုပ်ငန်း၊ မုဆိုးလုပ်ငန်း၊ နေ့ထွက်(နေ့စား)လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာ၏ အလွန်ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စုများသည် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်း၊ သစ်ခုတ်လုပ်ငန်းများတွင်အငှားဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်ကြပြီး မုဆိုး၊ ဂိုင်းထောင် (သားကောင်ထောင် ဖမ်းသည့် အလုပ် တောဝက်၊ တောကြက်၊ ဂျီ ဆတ် စသည့်) လုပ်ငန်းများလည်း လုပ်ကိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာတွင် သက်ကြီးရွယ်အို ၆၀ နှစ်အထက် ၁၂ ဦး (က ၇ + မ ၅) ဦးရှိသည်။ မိသားစု/ရပ်ရွာ၏ စောင့်ရှောက်မှု မရှိသော မသန်စွမ်းသည့် ပုဂ္ဂိုလ် ၃ ဦး (က-၃ ) ရှိသည်။ ဆင်းရဲ၍ မိသားစု ဦးရေများသည့် အမျိုးသမီးဦးဆောင်အိမ်ထောင်စု ၁ အိမ်ထောင်စု၊ ဆင်းရဲ၍ မိသားစုဦးရေများသည့် မုဆိုးဖို ဦးဆောင်အိမ်ထောင်စု ( ၁ ) အိမ်ထောင်စုနှင့် အခြားဒေသသို့ ကြာမြင့်စွာ သွားရောက်နေထိုင်လုပ်ကိုင်နေသည့် ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု များမရှိကြပြီး ၄င်းတို့သည် ထိခိုက်လွယ်မှုမြင့်သည်။ ၄င်းတို့ တခါတရံ ကျန်းမားရေးမကောင်းပါက အုပ်ချုပ်ရေးမှူးထံအကြောင်း ကြားပြီး ရပ်ရွာအတွင်း အလှူငွေကောက်ခံ ထောက်ပံ့ပြုစုကြရသည်။ ရိက္ခာပြတ်လပ်ပါက ရပ်ဆွေရပ်မျိုးနှင့် အိမ်နီးချင်းများမှ ကူညီပေးကြရသည်။ ဆင်းရဲသည့်အိမ်ထောင်စုတွင်အမျိုးသမီးအိမ်ထောင်စုအရေအတွက်များကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ အရေအတွက်များရခြင်းမှာအမျိုးသားများသည်တောထွက်

စီးပွားရှာကြပြီးမြွေကိုက်မှု၊ မမျော်လင့်နိုင်သော သဘာဝဆိုးဘေးဒဏ်ကြောင့်သေဆုံးမှုဖြစ်ပွားကြကြောင်း နှင့်အချို့သော အမျိုးသားများသည်မီးယစ်ဆေးဝါးသုံးစွဲသောကြောင့် သေဆုံးရခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ကျေးရွာတွင် အန္တရာယ်ရှိပြီးထိခိုက်နိုင်သည့်အခြေနေများမှာ စိုက်ပျိုးသည့် နေရာများသည် ချောင်းနှင့်နီးသောနေရာများတွင်ဖြစ်သောကြောင့် လယ်ကွက်နေရာများ ရေတိုက်စားခြင်းကြောင့် ထိခိုက်မှုမြင့်ပါသည်။ထို့ကြောင်ရေကာတာများတည်ဆောက်ပေးသင့် သည်။တောင်ကုန်းဒေသဖြစ်သောကြောင့် မြေပြန့်ရှားပါခြင်း၊မိုးများပြီးရေစီးကြမ်းမှုကြောင့် မြေပြိုခြင်း၊ထင်းများမတရားစည်းကမ်းမဲ့စွာခုတ်ခြင်း၊အခြားဒေသမှလာရောက်ပြီး သစ်များခိုးထုတ်သယ်ဆောင်ခြင်း၊ ဆက်သွယ်လိုင်းများမကောင်းခြင်းမရခြင်းကြောင့် စသည့်ထိခိုက်လွယ် မှုမြင့်လျက်ရှိပါသည်။ခွေးများသေဆုံးမှုရှိသော်လည်း ရောဂါအကြောင်းအရင်းမသိရှိရပါ။ထို ခိုက်လွယ်မှုနိမ့်ပါသည်။ မုန်တိုင်း၊ ဆားငန်ရေဝင်ရောက်မှု၊ ပြည်တွင်းပဋိပက္ခ၊ လူကုန်ကူးမှုတိုတွင် ထိခိုက်လွယ်မှု မရှိပါ။ ကျန်ရေကြီးခြင်း၊ အအေးလွန်ကဲခြင်း၊ ကူးစက်ရောဂါ ကျရောက်မှုတို့ကြောင့် ထိခိုက်လွယ်မှုလတ်သည်။ စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံမှုတွင် အလုပ်ပုံမှန်မရှိခြင်းနှင့် လုပ်အားခ နည်းသောကြောင့် ထိခိုက်လွယ်မှုလတ်ဖြစ်သည်။

အလုပ်အကိုင်ရှားပါးခြင်း၊ကျွမ်းကျင်ပညာရပ်မတတ်မြောက်ခြင်း၊ မူးယစ်ဆေးဝါး၊ အသိပညာအားနည်းမှုနှင့် ထိခိုက်လွယ်သော မိသားစု/အုပ်စုအပေါ် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့နှင့် ရပ်မိရပ်ဖများ၏ လစ်လျူရှုမှုသည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးမှု၏ အဓိကစိန်ခေါ်မှုပင်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့်အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းများဖွင့်လှစ်ပေးသင့်ကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

**(ဃ) ကျန်းမာရေးနှင့် အာဟာရ**

ကျေးရွာတွင် ရွာသူ/ရွာသားအများစုသည် သာမန်အားဖြင့် ကျန်းမာရေးကောင်းမွန်ကြပြီး အာဟာရပြည့်ဝမှုရှိကြသည်။ ကလေးငယ်အများစုလည်း ကျန်းမာကြသည်။ မွေးကင်စကလေးငယ်များ အသေအပျောက်နည်းပါးသည်။ ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုအနေဖြင့် မွေးကင်းစကလေးများ၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင်အမျိုးသမီးများအား အခါအားလျော်စွာ ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်း၊ ကာကွယ်ဆေးတိုက်ခြင်းတို့ကို ပြုလုပ်ပေးသည်။

ကျေးရွာအတွင်း အမျိုးသမီးများ၊ လူငယ်လူရွယ်များနှင့် သက်ကြီးရွယ်အိုများအတွက် အခြေခံကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု မရှိသလောက်နည်းပါးနေသေးသည်။ မြို့နယ်ဆေးရုံနှင့် မိုင်(၁၂) ကွာဝေးပြီး၊ ဆေးဆိုင်များနှင့်လက်လှမ်းမှီမှု မရှိသောကြောင့် ကျေးရွာရှိဆေးပေးခန်း ဆောက်လုပ်ပေးရန်လိုအပ်နေပါသည်။

သို့ဖြစ်၍ ကျေးရွာသားများ သာမာန်အားဖြင့် ကျန်းမာကြသော်လည်း အခြေခံကျန်းမာရေးအသိပညာပေးမှုများ၊ ကလေး၊ လူကြီး၊ အမျိုးသမီးမကျန် ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ စောင့်ရှောက်မှုနှင့် ကုသရေးအပိုင်းတွင် နှောင့်နှေး လျက်ရှိသေးသည်ကို တွေ့ရသည်။

ကျေးရွာတွင် သန့်ရှင်းသောချောင်းရေနှင့်စိမ့်စမ်းရေကို အလွယ်တကူရနိုင်ကြပြီး ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောဝ၊ တိုက်ဖွိုက်၊ အစာအိမ်ရောင်စသော ရောဂါဖြစ်ပွားမှုများ နည်းပါးကြောင်းတွေ့ရသည်။

**(c) ပညာရေးနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုများ**

ကျေးရွာ၏ ပညာရေးအဆင့်အတန်းသည် အတော်အသင့်ရှိကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ အတန်းပညာတတ်မြောက်သူ (၁၀၉) ဦးအနက် စာမတတ်သူ ၈၁ ဦး (၂၀.၄%)နှင့် မူလတန်းပညာရေးပြီးဆုံးသူ ၅၁ ဦး (၂၂.၂%) ရှိနေသည်ကို တွေ့ရသည်။ အလယ်တန်းနှင့်အထက်တန်းအဆင့် (၁၂၉ ဦး) (၅၆.၁%) သည်။ ဘွဲ့ရအရေအတွက်အနေဖြင့် ကျား(၁)၊ မ(၁)စုစုပေါင်း(၂)ဦး (၀.၉%)ရှိသည်။ ရွာသားအများစုသည် အခြေခံအရေး၊အဖတ်၊အတွက်တိုကို တတ်မြောက်ထားကြပြီး ကျေးရွာတွင်အခြေခံပညာရေးကို ရွာထဲ မူလတန်း၊ အဆင့်ထိ သင်ယူတတ်မြောက်နိုင်သည်။

**(စ) ကျား/မရေးရာကိစ္စဆိုင်ရာ**

ကျေးရွာတွင်ကျား/မဆိုင်ရာဆက်နွယ်မှုအနေအထားမှာလွတ်လပ်မှုရှိသည်။ကျားမဆိုင်ရာတာဝန်ယူမှုအပိုင်းတွင်လည်း ကျေးရွာလူမှုအဖွဲ့အစည်း၏စံနှုန်းအရ ကောင်းစွာ သတ်မှတ်ထားကြသည်။ကျေးရွာတွင် ကျားနှင့်မကြား ပြင်းထန်သော အိမ်တွင်းအကြမ်းဖက်မှုများ၊ ခွဲခြားဆက်ဆံမှုများမတွေ့ရှိပါသ ည်။ကျေးရွာတွင်အမျိုးသမီးများနှင့်အမျိုးသား များတန်းတူအခွင့် အရေး ရရှိသည့် ဟုယေဘူယျပြောနိုင်သည်။သို့သော်နေ့တွက် လုပ်အားခ များမှာ အမျိုးသားများက ပိုမိုရကြသည်။ဥပမာအားဖြင့် လုပ်အားသဘာဝနှင့်အင်အားစိုက်ထုတ်ရမှုတူညီသော်လည်း အမျိုးသမီးများသည်အမျိုးသားများထက်လုပ်အားခလျော့နည်းပြီးရကြသည်။အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့ အစည်းများတွင်အမျိုးသမီးပါဝင်မှုတို့မှာ အလွန်လျော့နည်းလျက်ရှိကြောင်းနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့အစည်းများတွင်အမျိုးသမီးများ(၂%)ထည့်ပေးရန်လိုအပ်ကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ကျားမလုပ်အားခနှင့်ပတ်သက်၍ခွဲခြားမှုများရှိသည်ကိုတွေ့ရှိရပါသည်။ ကျားမတန်းတူညီမျှမှုနှင့်ပါတ်သက်၍အသိပညာပေးခြင်းများမြှင့်တင်ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းဖြင့်ကျားမတန်းတူညီမျှမှု၊ဖွံ့ဖြိုးမှုတို့အတွက် ပိုမိုအထောက်အပံ့ဖြစ်လာနိုင်ပါသည်။

ရပ်ရေးရွာရေးကိစ္စများ၌ အမျိုးသမီးများပါဝင်နိုင်မှု အခွင့်အရေးမရှိပေ။တစ်ခေတ် တစ်ခါကရှင်သန်ခဲ့သော မိခင်နှင့်ကလေး အမျိုးသမီးရေးရာအဖွဲ့များပင် အသက်မဝင်မှေးမှိန်လျက်ရှိသည်။ကျေးရွာအတွင်း အမျိုးသမီးများ လူကုန်ကူးခံရမှုမရှိပေ။ရပ်မိရပ်ဖများ၊ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့အစည်းများတွင်အမျိုးသမီးများပါဝင်မှုမရှိပေ။ ကျားမတန်းတူညီမျှမှုနှင့်ပတ်သက်၍ အသိပညာပေးခြင်းများ၊ လူ့အခွင့်ရေး သင်တန်းများ၊ အမျိုးသမီးစွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်သင်တန်းများ ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းဖြင့် ကျား/မတန်း တူညီမျှမှုနှင့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးမှုအတွက် ပိုမိုအထောက်အပံ့ဖြစ်လာနိုင်ပါသည်။

**၄။ ကဏ္ဍအသီးသီး၏လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးမှုအခြေအနေများ**

**(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာစီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်**

ကျေးရွာတွင်း အဖွဲ့ပေါင်း ( ၅ ) ဖွဲ့ရှိကြောင်းတွေ့ရပါသည်။ RBCအသင်းတော်အဖွဲ့လူငယ်အဖွဲ့သည် ဘာသာရေးကို အခြေခံသောအဖွဲ့များဖြစ်ကြပြီး၊ ၄င်းအဖွဲ့များအနက် ရပ်ရွာ၏လိုအပ်ချက်အရဖွဲ့စည်းထားသော အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊ရပ်မိရပ်ဖအဖွဲ့နှင့်မိဘဆရာအသင်းအဖွဲ့သည် ကျေးရွာ၏အုပ်ချုပ်ရေးပိုင်းဆိုင်ရာကိစ္စအဝဝကိုတာဝန်ယူလုပ်ဆောင်ပြီး ပညာရေးကဏ္ဍကိုလည်း

အခြေခံသောအဖွဲ့အစည်းဖြစ်ပြီး စွမ်းဆောင်နိုင်မှုလည်း ကောင်းသည်။ တာဝန်ယူမှု၊ တာဝန်ခံမှု အပြည့်အဝရှိပြီး လူထုနှင့်လည်း အချင်းချင်း အပြန်အလှန် ယုံကြည်မှုရှိသည်။ လုပ်ငန်း လုပ်ဆောင်မှု ကောင်းမွန်ပြီး ကြာရှည်လည်း ရပ်တည်နိုင်ကြသည်။ အဖွဲ့ဝင် ဦးရေအရ ကျား/မ အားလုံး ပါဝင်ကြသော်လည်း အလုပ်တာဝန်ခွဲဝေသည့်အခါ အမျိုးသားများကသာ အရေးပါသော ဆုံးဖြတ်ချက်ချနိုင်သော(ဥက္ကဋ္ဌ စသည်)တာဝန်များကိုယူလေ့ရှိကြပြီး အမျိုးသမီးများမှာ အရေးမပါ သော (အဖွဲ့ဝင်စသည်)တာဝန်များကို ပေးလေ့ရှိကြသည်။လက်ရှိအဖွဲ့အစည်းများကို လေ့လာရာ တွင် ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် သီးခြားတာဝန်များ ခွဲဝေလုပ်ဆောင်နေကြသော်လည်း မိမိတို့ ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးကို စနစ်တကျ ဦးဆောင်နိုင်ခြင်းမရှိသေးဘဲ စွမ်းဆောင်ရည် အားနည် နေသေးသည်ကို တွေ့ရသည်။ ၄င်း အဖွဲ့များ၏ အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု စွမ်းရည်ဖွံ့ဖြိုးရန် လိုအပ်နေသေးသည်။စာရင်းဇယားကျွမ်းကျင်မှုအားနည်းမှုရှိကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ တာဝန်ယူမှု တာဝန်ခံမှု အပြည့်အဝရှိကြသည်။အထူးလှုံဆော် ရန်မလိုအပ်ဘဲ စည်းလုံးမှု၊တက်ကြွမှု အပြည့်အဝရှိ သည်ကို တွေ့ကြရသည်။ အမြင်ကြည်လင်မှု၊ ပွင့်လင်းမြင်သာမှု၊ တာဝန်ယူမှု၊ တာဝန်ခံမှု ၊ စည်း လုံးမှု တက်ကြွမှု တို့ကိုလည်း တွေ့ရသည်။

ဦးဆောင်မှု စွမ်းရည် လည်း အားနည်းသည်ကို တွေ့ရသည်။ ထို့ကြောင့် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု၊ မှတ်တမ်း နှင့် စာရင်း ဇယားစနစ်တကျ ရေးသွင်းမှု၊ စနစ်တကျ ထိန်းသိမ်းမှု၊ အဖွဲ့အစည်းအချင်းချင်း ချိတ် ဆက်မှု စသည့် စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်ရေး သင်တန်းများ ရရှိနိုင်ပါက အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုများ တိုးတက် ကောင်းမွန်လာမည်ဖြစ်ပါသည်။

ကျေးရွာလူငယ်မောင်မယ်(အပျိုလူပျို)အဖွဲ့သည် ကျေးရွာအတွင်း အင်အားကောင်းသော အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုဖြစ်သည်။ကျေးရွာ၏ သာရေး၊ နာရေး၊ ဘာသာရေး၊ လူမှုရေးကိစ္စအားလုံးတို့တွင် အဘက်ဘက်မှ ပါဝင်လုပ်ဆောင်ပေးသည်။ လူငယ်မောင်မယ်အဖွဲ့တွင် ကျေးရွာအတွင်း အိမ်ထောင် မကျသေးသည် အပျိုလူပျိုများ၊ အခြေခံပညာအထက်တန်းပြီးမြောက်လူငယ်လူရွယ်များ၊ ဘွဲ့ရ လူငယ်လူရွယ်များ ပါဝင်ပြီး၊ ပညာအရည်အချင်းအမျိုးစုံပါဝင်သော အဖွဲ့ဖြစ်သည့်အလျောက် လုပ်ဆောင်မှုအရ ကျေးရွာမှ ထောက်ခံမှုအရဆုံး အဖွဲ့အစည်းကြီးတစ်ခုဖြစ်သည်။

**(ခ) သီးနှံ၊ သားငါး ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ**

ကျေးရွာတွင် စပါးကိုအဓိကစိုက်ပျိုးကြပါသည်။ လယ်စိုက် ပျိုးပြီးချိန်၌ ၄င်းလယ်များ အခြား ကောက်ပဲသီးနှံများစိုက်ပျိုးမှုမလုပ်ကြသည်။ တောင်သူအများ စုမှာချောင်းရေကိုသာ အဓိက အားထား စိုက်ကြသည်။ မိုးရေဖြစ်စိုက်ကြသော တောင်သူအနည်း ငယ်ရှိကြောင်းတွေ့ရှိရသည်။ ကျေးရွာဘေး ပတ်လည်တွင်စီးစင်းနေသောချောင်း ငယ်၊ရေမြောင်း များမှ ရေကို တောင်သူများ သည် ရေသွယ်စိုက်ပျိုး ကြသည်။

စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနမှ နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုများ ပံ့ပိုးမှုအားနည်းသည်။ စိုက်ပျိုးရေးသွင်း အားစုတွင် မျိုးကောင်းမျိုးသန့်ရရှိနိုင်မှု လက်လှမ်းမှီစိုက်ပျိုးရေးအတွက် ချောင်းမြောင်းများကို ကိုယ်ထူ ကိုယ်ထစနစ်ဖြင့် နှစ်စဉ်ပိတ်ပြီး ရေတင်စိုက်ပျိုးကြရသည်။ ကျေးရွာတွင် အစိုးရ တည်ဆောက်သော ဆည်မရှိသေးပါ။ အကယ်၍ ဝန်ကြီးဌာနမှ

အစုအဖွဲ့ပိုင်ဆည်၊ မြောင်းများကို တိုးချဲ့တည်ဆောက်နိုင် မည်ဆိုပါက ကျေးရွာ၏လယ်စိုက်ဧကနှင့် အထွက်နှုန်းမှာ ပို၍ တိုးတက် လာနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

စိုက်ပျိုးလယ်ဧကအားလုံးသည် ပုံစံ(၇)ရသည် သက်ဆိုင်ရာမှပုံစံ(၇)အားလုံး ရရှိပြီး ဖြစ်ကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ ကျေးရွာ၏ အဓိကစိုက်ပျိုးသော သီးနှံများမှာ စပါး ဖြစ်သည်။ စပါးစိုက်ဧကမှာ(၇၉.၄၈)ရှိပြီး(၁)ဧကထွက်နှုန်းမှာ အများဆုံး ၁၀၀ပုံး မှ အနည်းဆုံး ၄၀ ပုံးဖြစ်ပြီး ပျမ်းမျှ(၇၀)ထွက်သည်။ သွင်းအားစုလိုအပ်ချက် မြင့်သောကြောင့် အကျိုးအမြတ်ရရှိမှု အခြေအနေမှာ အသင့်အတင့် ဖြစ်သည်။ ဇွန်လတွင် စတင် စိုက်ပျိုးပြီး အောက်တိုဘာ လတွင် ရိတ်သိမ်းသည်။ ရွှေပြောင်းတောင်ယာ(၂.၃၆)ဧကရှိပြီး စပါး၊ပီလောပီနံ၊ ကစွန်းဥများစိုက်ပျိုးကြသော်လည်း အကျိုးအမြတ် ရရှိမှုနည်းသည်။ သွင်းရေ မရရှိကြပါ။

လယ်ယာသုံးစက်ကရိယာများမှာလည်း အသေးစားများသာဖြစ်သောကြောင့် တစ်ပိုင်တစ်နိုင်သာအသုံးပြုနိုင်ပြီး အချို့သောခင်မင်သည့်ဆွေမျိုးများ ထံသို့အပြန်အလှန် ကူညီးရင်းအငှားလိုက်ကြပါ။ကျေးရွာအနေဖြင့် စက်ကရိယာလုံလောက်မှုမရှိပါ။ အကြီးစားစက်ကိရိယာများ ဝယ်ယူရန်ငွေကြေးအခက်ခဲရှိကြပါသည်။ထို့ကြောင့် သက်ဆိုင်ရာမှ အရစ်ကျ အကြီးစားလယ်ယာသုံးကိရိယာများရောင်းချသင့်ကြောင်းသိရှိရပါသည်။

ကျေးရွာတွင် မွေးမြူရေးလုပ်ကိုင်သူ ၃၆ အိမ်ထောင်စု (၁၀၀%) သာ တစ်ပိုင်တစ်နိုင် အနေဖြင့် မွေးမြူကြသည်။ မွေးမြူထားသော အကောင်ရေမှာ ခိုင်းနွား ၂၂ ကောင်၊ ကျွဲ ၂၅ ကောင်၊ ဝက် ၅၂ ကောင်နှင့် ကြက် ၅၅၀ကောင်၊နွားနောက် ၂ ကောင် ၊ ဘဲ ၂ ကောင် သာ မွေးမြူကြသည်။ တိရိစ္ဆာရောဂါကျရောက်ပါက တိမွေးကု ဦးစီးဌာသို့ အလွယ်တကူ ဆက်သွယ်နိုင်ရန်ခက်ခဲပြီး ဆေးဝါးကုသကုန်ကျစရိတ်မှာ တစ်ကြိမ်လျင် ၃၀၀၀မှ၅၀၀၀ ကျပ်ခန့် ကုန်ကျ နိုင်ပါသည်။ မွေးမြူရေး၏ အဓိကအခက်အခဲမှာ ဆက်သွယ်ရေးမကောင်းခြင်း နည်းပညာ ဝန်ဆောင်မှုလုံလောက်မှုမရှိခြင်း ချေးငွေမရရှိခြင်း၊ မျိုးကောင်းမျိုးသန့် လက်လှမ်းမီမှုမရှိခြင်း၊ အမြတ်အစွန်းရရှိမှုနည်းပါးပါသည်။

ကျေးရွာတွင် ဒေသဆိုင်ရာမွေးမြူရေးတိရိစ္ဆာန်များကိုသာ မွေးမြူကြပြီး ကျွဲနွားများကို လယ်ယာ စိုက်ပျိုးရေးတွင် အသုံးပြုပြီး အများစုကို မိသားစုများ၏ စားဝတ်နေရေး၊ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး ကိစ္စရပ်များ၌ အသုံးပြု ရန် ဝင်ငွေအတွက် မွေးမြူကြသည်။ ဝက်၊ ကြက်များကိုလည်း တွဲဖက်စီးပွားရေးအဖြစ် မွေးမြူကြ သည်။ ငါးမွေးသည့် အိမ်ထောင်စုများ မရှိပါ။နည်းပညာ မရှိကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် ဒေသန္တရမွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများသာ လုပ်ကိုင်ကြသည်။ မိရိုးဖလာအရ စိုက်ပျိုးရေးတစ်မျိုးတည်းကိုသာ အဓိကအားထားသောကြောင့်လည်းကောင်း၊ မွေးမြူရေးဆိုင်ရာဗဟုသုတအားနည်းခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊မွေးမြူရေးနှင့်ကုသရေးဦးစီးဌာနမှမွေးမြူရေးနည်းပညာနှင့်ဝန်ဆောင်မှုလက်လှမ်းမမှီသောကြောင့်လည်းကောင်း၊ စီးပွားရေးအရတွက်ခြေမကိုက်သောကြောင့်လည်းကောင်း မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းကိုလုပ်ကိုင်မှု အားနည်းကြောင်းနှင့် တစ်ပိုင်တစ်နိုင်မွေးမြူရေးသာမွေးမြူကြသည်။လက်ရှိအခြေအနေတွင် ကျေးရွာတောင်သူအချို့ မျိုးတိရိစ္ဆာန်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းကို စိတ်ဝင်စားမှုရှိနေကြပြီး မိမိတို့၏ ပုဂ္ဂလိကပိုင်မြေကွက်များအပေါ်တွင် စမ်းသပ်မွေးမြူလိုသော ဆန္ဒများရှိကြသည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ မွေးမြူရေးနှင့်ကုသရေး

ဦးစီးဌာနမှနည်းပညာ၊မျိုးစိတ်များနှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများပံ့ပိုးပေးခြင်းဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏ဝမ်းစာဖူလုံမှုနှင့် အလုပ်အကိုင်ရှားပါးမှု ပြဿနာများကို ကူညီဖြေရှင်း ပေးနိုင်သည်။

**(ဂ) စိုက်ပျိုး မွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ**

ကျေးရွာတွင် အိမ်တွင်းမှုထုတ်ကုန်လုပ်ငန်းမရှိပါ။ အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများမှာ ထင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး၊ ဈေးရောင်း၊ သစ်၊ မြစ်ခြောက်၊ အစိုးရဝန်ထမ်း၊ ၊ လက်သမားလုပ်ငန်းနှင့် နေ့စားလုပ်ငန်းတို့ဖြစ်ကြသည်။ လုပ်ငန်းအများစုမှာ ရာသီဥတုနှင့် အမျိုးအစားကိုလိုက်၍ လုပ်ကိုင်ကြရသည်။ လက်လုပ်လက်စား မိသားစုများမှာ ရာသီဥတု အခြေအနေပေါ်တွင် မူတည်ပြီး အချိန်ကာလအလျောက် လုပ်ငန်းအမျိုးအစားကို ပြောင်းလဲ လုပ်ကိုင်ကြသည်။ စိုက်ပျိုးရေး ရာသီချိန်တွင် ပုဂ္ဂလိကစိုက်ခင်းများမှ လက်လုပ်လက်စားများအား ဈေးပြိုင်ပေးလုပ်သား ခေါ်ယူမှုကြောင့် လယ်စိုက်တောင်သူများအဖို့လုပ်သားငှားရမ်းခ ကြီးမားခြင်း၊ လုပ်သားရှားပါးခြင်းများ ရှိသော်လည်း လက်လုပ်လက်စားများအတွက် အဆင်ပြေကြသည်။ ကျန်အချိန်များတွင် အလုပ်အကိုင်ရှားပါးခြင်း၊ ဝင်ငွေမမှန်ခြင်းကြောင့် တွက်ခြေကိုက်မှု နည်းပါးသည်။

ကျေးရွာတွင် အလုပ်လုပ်နိုင်သူ(၅၈)%ရှိပြီး ကျေးရွာအတွက် လူစွမ်းအားအရင်းအမြစ်အသင့်အတင့် ကောင်းသည်ဟု ဆိုနိုင်သည်။ မြို့ပေါ်တွင် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်း အချို့ကို ဝန်ဆောင်မှုရှိသော်လည်း အချိန်ပေးနိုင်မှုအားနည်းခြင်း၊ စားဝတ်နေရေးအခြေအနေကြောင့် ရွာသားအများစုသည် အဆိုပါ သင်တန်းများသို့ တက်ရောက်နိုင်ခြင်းမရှိချေ။

ကျေးရွာတွင် အိမ်တွင်းမှုလုပ်ငန်းနှင့် ပါတ်သက်၍ ဈေးရောင်းခြင်း၊နှင့် ဝန်ထမ်းအနည်းငယ်သာရှိသည်။ ကျေးရွာတွင် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းနှင့် အသက်မွေးဝမ်းပညာ ကျွမ်းကျင်မှုလည်းနည်းပါးသည်။အရင်းအနှီးလည်းနည်းပါးပြီးချေးငွေလည်းလက်လှမ်းမမီကြပါ။ အသက်မွေးဝမ်းပညာ သင်တန်းများ တက်ရောက်ရန်နှင့် လုပ်ငန်းထူထောင်ရန်လည်း ကုန်ကျစရိတ်နှင့် အရင်းအနှီး မတတ်နိုင်ကြ ပါ။

**(ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု**

ကျေးရွာတွင် လယ်မြေများ စိုက်ခင်းများ၌ ဖျက်ပိုးများကျရောက်သော်လည်းသုံးစွဲနိမ်နှင်းရန်နည်းနည်းလမ်းမသိပါ။တောင်သူများအနေဖြင့် ဘက်စုံပိုးမွှားနှိမ်နှင်းရေးစနစ်များကိုလည်းအသုံးပြုမှုများမရှိသည်။ ကျေးရွာတွင် ချောင်းမြောင်းပေါများပါသည်။ စွန့်ပစ်ပစ္စည်းများစီမံခန့်ခွဲမှုတွင်လည်း ပလပ် စတစ်အိတ်ခွံ၊ ဗူးခွံ၊ ပုလင်းခွံများ စနစ်တကျ မစွန့်ပစ်ကြသဖြင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အသိပညာပေး လုပ်ငန်းများမြှင့်တင်ဆောင်ရွက်ပေးသင့်သည်။

ကျေးရွာသည် မြေမျက်နှာသွင်ပြင်အနေအထားအရ ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်အထက် အမြင့်ပေ( ၁၇၉၈ )တွင် တည်ရှိသည်။ ချောင်းရေကြီးခြင်းမှအပ ကျေးရွာကို ဆိုးရွားစွာထိခိုက်မှုမရှိပါ။ တောင်တန်းထူထပ်သောဒေသဖြစ်ခြင်း၊ ကုန်တွင်းပိုင်းဖြစ်ခြင်းတို့ကြောင့် မုန်တိုင်းအန္တရာယ်နည်းပါးပြီး အားပျော့သောမုန်တိုင်းများသာ ဝင်ရောက်လေ့ရှိသည်။ ထိခိုက်မှုနည်းပါးသည်။ကျေးရွာတွင် ကျောက်ကုန်းနှင့် မြေသားမကောင်းသောကြောင့် မြေဆီဩဇာအနေဖြင့်သင့်သည်။

စွန့်ပစ်ပစ္စည်းစီမံခန့်ခွဲမှုတွင်လည်းပလပ်စတစ်အိတ်ခွံ၊ပုလင်းခွံ၊ဗူးခွံပိုးသတ်ဆေး ဗူးခွံများ ကို တွေ့ရှာချောင်း၊ မြောင်းများအတွင်း အလွယ်တကူ စည်းကမ်းမဲ့ စွန့်ပစ်ကြသ ဖြင့် အန္တရာယ်ရှိမှု မြင့်သည်။ သဘာဝပါတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အသိပညာပေး လုပ်ငန်းများ၊ ကျေးရွာအမှိုက်ခြင်း ထားခြင်း၊ ကျေးရွာအမှိုက်သိမ်းယဉ်ထားခြင်း စသဖြင့် သဘာဝပါတ်ဝန်းကျင်ထိန်း သိမ်းရေးတို့ကို အသိပညာ ပေးမြှင့်တင် ဆောင်ရွက်ပေးသင့်သည်။

ရေအရင်းအမြစ်နေဖြင့်လည်း လုံလောက်မှု မရှိသည့်အပြင် ထုံးဓါတ်များနေသဖြင့် အန္တရာယ် ရှိမှု “လတ်”အနေအထားတွင်ရှိသည်။

အပင်မျိုးစိတ်များ၊ ငါးမျိုးကွဲများနှင့် အခြားတိရစ္ဆာန်မျိုးကွဲများအနေဖြင့်လည်း ထိန်းသိမ်း မှု အားနည်းပြီး ထုတ်ယူသုံးစွဲမှု၊ နည်းလမ်းမျိုးစုံဖြင့်ဖမ်းဆီးသတ်ဖြတ်မှု များသောကြောင့် တဖြည်း ဖြည်း ရှားပါးလာ ပြီး အန္တရာယ်ရှိမှု မြင့်သည်။

**(c) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှု**

ကျေးရွာတွင်ငွေချေးယူခြင်း၊ပုဂ္ဂလိက ငွေချေးလုပ်ငန်းများလည်းမရှိကြောင်းတွေ့ရပါသည်။

**(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး**

ကျေးရွာတွင် မူလတန်းကျောင်းရှိပြီး ကျောင်းဆောင်(၂) ဆောင်ရှိပါသည်။ အဆောင်သစ် အလျား ၅၅ ပေ၊ အနံ ၄၀ ပေ ရှိပြီးအဆောင် ဟောင်း အလျား ၃၀ ပေ၊ အနံ ၂၀ပေ၊ရှိပြီး အဆောင်များအားလုံး သွပ်မိုး၊ ပျဉ်ကာ၊ ပျဉ်ခင်း များဖြစ်ကြသည်။ ကျောင်းဆောင် လုံ လောက်မှု မရှိပါ။ ကျောင်းဆောင်ဟောင်း ၁ ဆောင် ပြုပြင် ရန် လိုအပ်သည်။ ကျောင်းခြံစည်းရိုး အခြေအနေမှာ သံဆူကြိုးဖြစ်ကာထားရန်လိုအပ်ပြီး အသစ်ပြုလုပ်ရန်လို သည်။ ကျောင်းဆောင်နှင့် ပရိဘောဂ လုံ လောက်မှုမရှိပါထပ်မံအသစ်ဖြည့်ပေး ရန်လိုအပ်ကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ ကျောင်းယင်လုံအိမ်သာ၊ ကျောင်းသောက်ရေ၊ သင်ထောက်ကူ ပစ္စည်းလုံလောက်မှုမရှိပါ။ ကျောင်းဆရာအရေအတွက်မှာ အစိုးရခန့် ကျား ၄ ဦး၊ မ ၅ ဦး စုစုပေါင်း ၉ ဦး ရှိပါသည်။ ကျောင်းဆရာ အရေအတွက်နည်းပါး
ကြောင်းလည်းတွေ့ရှိရပါသည်။ မိဘဆရာအသင်း၏ လှုပ်ရှားမှုနှင့် စိတ်ဝင်စားမှု ကောင်းမွန်သည်။ ကျောင်းသူ/ကျောင်းသားများသည်ကျေးရွာရှိကျောင်းများတွင်ပညာသင်ကြားကြပြီး အထက်တန်း ကို နောင်မွန်မြို့ အ.ထ.က အထက်တန်းကျောင်း တွင်ပညာ သင်ကြား လျက်ရှိ ကြသည်။

ကျေးရွာတွင် ကျောင်းအုပ်ကြီးနေအိမ်လိုအပ်လျက်ရှိပြီး ဆရာ/မများနေထိုင်သော ဝန်ထမ်းအိမ်ယာမှာလည်းလုံလောက်မှုမရှိသောကြောင့် ဆရာ/မအချို့ မိမိတို့နေထိုင်ရာ ကျေးရွာ/ ရပ် ကွက်များမှ နေ့စဉ်လာရောက်ပညာသင်ပေးကြရသည်။ ကျောင်းသုံးပရိဘောဂများလည်း လိုအပ်မှု ရှိသည်။ ပညာရေးဆိုင်ရာ အခမ်းအနားများဟောပြောပွဲများ ပြုလုပ်ရာတွင် ခန်းမဆောင် လည်းလိုအပ်လျက်ရှိသည်။

အိမ်သာအများစုသည် ပျဉ်ရေလောင်းအိမ်သာဆောက်လုပ်သုံးစွဲ ကြသည်။ စာသင် ကျောင်း တွင်လည်း ကျောင်းအိမ်သာစနစ်တကျဆောက်လုပ် ထားပြီး ကျောင်းသူ/ သားများအတွက် အသုံးပြုရန် လွယ်ကူသည်။ သောက်ရေအတွက် စိမ့်စမ်းရေကိုသာ သုံးစွဲကြသည်။ ကျေးရွာတွင် ရောဂါဖြစ်ပွားမှုနှုန်းပါးသည်။ကျောင်းအာဟာရနှင့် ကျောင်းကျန်းမာရေး ပညာပေး အစီအစဉ်များ လည်း မရှိကြပါ။

ကျေးရွာတွင်ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနဆေးပေးခန်းမရှိပါ။ ကျန်းမာရေးဝန် ဆောင်မှုအားနည်း လျက်ရှိသည်။ သားဖွါးဆရာမ တစ်ရွာ တစ်ဦးဒေသခံခန့်ထားပေးရန် (သို့မဟုတ်) အရံသားဖွါးသင်တန်းပေးရန်လိုအပ်သည်။ ကျေးရွာအတွင်း ဆေးဆိုင် ကျန်းမာရေးအသုံးအဆောင် နှင့် ဆေးဝါးပြည့်စုံမှုမရှိ။ အရေးပေါ်ဖြစ်ပါက ၁၂မိုင်ခန့်ဝေးသော နောင်မွန်ဆေးရုံသို့ဆိုင်ကယ်ဖြင့် အချိန်မရွေး သွားကြရသည်။

ကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စု ၃၀ သည်ယင်လုံအိမ်သာ အသုံးပြုကြပြီးကျန်(၃)အိမ်ထောင်စု သည်တွင်းရိုအိမ်သာအသုံးပြုကြပါသည်။ အိမ်သာအသုံးပြုမှုများသန့်ရှင်းမှုမရှိပါ။ထို့ကြောင်အိမ် သာသန့် ရှင်းစွာယင်လုံစွာအသုံးပြုသည်နည်းပညာပေးများပြုလုပ် ပေးသင့်ပါသည်။

**(ဆ) လူငယ်နှင့်ယဉ်ကျေးမှု**

ကျေးရွာတွင် လူငယ်များအပန်းဖြေအနားယူနိုင်သည့် နေရာများမရှိပါ။ လူမှုရေးလုပ်ငန်းများ တွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှုရှိသော်လည်း အလုပ်အကိုင်ရှားပါးခြင်း၊ စနစ်တကျပျိုးထောင်မှုလိုအပ် နေခြင်း၊ လူငယ်စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်သင်တန်းများလက်လှမ်းမမီခြင်း၊ ကိုယ်တိုင်ဦးဆောင်မှုအပိုင်း တွင် မပါဝင်နိုင်ခြင်း၊ ကြောက်ရွံ့အားငယ်တတ်ခြင်း၊ တာဝန်ယူမှုအားနည်းခြင်း၊ မပွင့်လင်းခြင်း တို့ကြောင့် လူငယ်၏အခန်းကဏ္ဍသည် မှေးမှိန်လျက်ရှိသည်။ လူငယ်ဦးဆောင်ပြုလုပ်သော ရိုးရာပွဲ များမရှိသလောက်ပင်။ ကျေးရွာတွင် အစဉ်အဆက်က လုပ်ဆောင်ထိန်းသိမ်းလာခဲ့ကြသော အချို့ ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုအစဉ်အလာများ အယူသည်းရှေးရိုးစွဲ ကျေးရွာဦးဆောင်များအချို့ကြောင့် ပျောက် ကွယ်မှုများရှိခဲ့သည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာသည် ခရစ်ယာန်ဘာသာကို ကိုးကွယ် ယုံကြည်ကြ သည့် အလျောက် ဘာသာရေးပွဲတော်များကို တစ်ရွာလုံးသိုက်သိုက်မြိုက်မြိုက်ပါဝင်ဆင်နွှဲကြ သည်။ ခရစ်စမတ်ပွဲတော်၊ ကောက်သစ်စားပွဲ၊ ရှင်ပြန်ထမြောက်ပွဲတော်၊နှစ်သစ်ကူးပွဲ များတွင် ရပ်ထဲရွာထဲ၊ ဘုရာကျောင်းဝင်းထဲ ခြိမ့်ခြိမ့်သဲစည်ကားစွာပြုလုပ်ကြသည်။

လူငယ်များကျေးရွာ၏ လူမှုရေး၊ ဘာသာရေး၌အထိုက်အလျောက်သာပါဝင်မှုရှိသည်။ ကိုယ်တိုင်ဦးဆောင်ပါဝင်မှုမရှိဘဲ မိမိကိုယ်ကို ယုံကြည်မှုအားနည်းသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် ရေးအတွက် လူငယ်များ စိတ်ဝင်စားမှုရှိကြသည်။ လူမှုရေးနှင့် ဘာသာရေးတွင် အတူတကွပူး ပေါင်း ဆောင်ရွက်ကြသည်။ လူငယ်အုပ်စုအတွင်း လူမျိုးရေးနှင့် အမျိုးသားရေးကွဲပြားစွာသိမြင် နိုင်မှု အားနည်းခြင်းကြောင့် အမျိုးသားရေးအုပ်စုနှင့်လူမျိုးရေးအုပ်စု အားပြိုင်မှုရှိနေသည်။ ယုံကြည် ချက်နှင့် ရပ်တည်ချက် ကွဲပြားမှုရှိသည်။

ကျေးရွာတွင် ဖုန်း၊ အင်တာနက်နှင့် လူမှုကွန်ယက်ကို အသုံးပြုမှုများမရှိသည်။ စက်ရုံအလုပ်ရုံ မရှိခြင်း၊ အခြေခံပညာအားနည်းခြင်း၊ ကျေးရွာ၏ အခြေခံစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ ဖြစ်ထွန်းမှု အားနည်းခြင်း၊ ကျွမ်းကျင်ပညာရပ်များတတ်မြောက်မှု မရှိခြင်းတို့ကြောင့် လူငယ် လူတန်းစားအုပ်စု အတွင်း အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းရှားပါးမှု ပမာဏကြီးမားသည်။

ကျေးရွာ၏အနာဂတ်ခေါင်းဆောင်များဖြစ်ကြသော လူငယ်လူရွယ်များ၏ ခံယူချက်၊ ရပ်တည်ချက်များ၊ အခြေခံပညာနှင့် ကျွမ်းကျင်ပညာရပ်များ၊ အလုပ် အကိုင်အခွင့်အလမ်းများနှင့် အကျင့်စာရိတ္တများ ပိုမိုကောင်းမွန်လာစေရန် ဘက်ပေါင်းစုံမှ ပြုစုပျိုး ထောင်ထိန်းသိမ်းပေးရန် အထူးလိုအပ်လျက်ရှိသည်။ လူငယ်များအသိပညာဖွံ့ဖြိုးရေး၊ စွမ်းဆောင်မှု စွမ်းရည်မြှင့်တင်ပေးရေး

အတွက် လူငယ်စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်သင်တန်းများ အခါအားလျော်စွာ ဖွင့်လှစ်ပေးခြင်း အသိပညာ ပေးဟောပြောပွဲများ နှစ်စဉ်ပြုလုပ်ပေးရန်လိုအပ်သည်။ လူငယ်များအတွင်း စာဖတ်တတ်သော အလေ့အထ ထွန်းကားလာစေရန်နှင့် စာပေချစ်မြတ်နိုးတတ်သော အကျင့်ကောင်းများ ဖြစ်ထွန်း ပေါ်ပေါက်လာစေရန် ဝန်ကြီးဌာနများမှ အထောက်အပံ့ကောင်းများ၊ ဝန်ဆောင်မှုများ လိုအပ် နေပါသည်။

**(ဇ) အခြေခံ အဆောက်အဦး – လမ်းတံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေး**

ကျေးရွာသည် နောင်မွန်မြို့နယ်မှ(၁၂)မိုင်ခန့်အကွာတွင်တည်ရှိပြီးကျေးရွာသို့ ဆိုင်ကယ်ဖြင့် အလွယ်တကူဆက်သွယ်သွားလာနိုင်သည်။ ကျေးရွာတွင်းရှိ လမ်းအားလုံးမှာ မြေသားလမ်း များ ဖြစ်ကြပြီး ရွာတွင်းလမ်းအရှည် စုစုပေါင်း(၂)ဖာလုံ ခန့်ရှည်လျားပြီးမြေသားလမ်းလည်း အနည်း အကျဉ်းရှိပါသည်။ ပွင့်လင်းရာသီတွင် ကား၊ ဆိုင်ကယ်၊ များသွားလာရ လွယ်ကူပြီး မိုးအခါ၌ ရွံ့နှံ၊ ဗွက်များ ပေါများပြီး သွားလာရ ခက်ခဲသည်။ အခြားဒေသများနှင့် ကုန်သွယ်ရေးအတွက် ရေကြောင်း၊ မီးရထားမရှိသောကြောင့် ကား နှင့် ဆိုင်ကယ်များကိုသာ အဓိက အသုံး ပြုကြသည်။ ကျေးရွာတွင် ဆိုင်ကယ်(၁၈) စီးကိုသာသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး အတွက် အသုံးပြုလျက် ရှိသည်။ ကျေးရွာတွင် မဟာဓာတ်အားလိုင်းမရောက်ရှိသေးသည့်အတွက် ကျေးရွာအတွက် မီးလင်း ရေးကို တစ်အိမ်သုံး ဆိုလာများဖြင့် တပ်ဆင်အသုံးပြုကြပါသည်။ ကျေးရွာတွင် တယ်လီဖုန်း နှင့် သတင်းဆက်သွယ်ရေး မှာလိုင်းများမမိခြင်း၊ဖုန်းတိုင်ဝါတိုင်တပ်ဆင်မှုမရှိခြင်းတို့ကြောင့် ဆက်သွယ် ရန်အခက်အခဲရှိသည်။ အင်တာနက်သုံးစွဲမှုမရှိ၊ ဆက်သွယ်ရေးနှင့်ပတ်သက်သော လိုင်းများပြုလုပ် ပေးသင့်ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ကျေးရွာစျေး မရှိပါ။ ကျန်လူသုံးကုန် ပစ္စည်းများကို ၁၂ မိုင်ခန့်ဝေးသော နောင်မွန် စျေးသို့ သွားရောက်ဝယ် ယူကြရသည်။

ကျေးရွာချင်းဆက်လမ်းမှာ (၁) မိုင်ခန့် အကွာအဝေး / အရှည်ရှိပြီး ကျောက်ချောလမ်းဖြစ်ပါ သည်။ ကျေးရွာတွင် လျှပ်စစ်မီးလက်လှမ်းမီနိုင်ခြင်း မရှိသေးပါ။

ကျေးရွာတွင် ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက် နည်းပညာနှင့် ပါတ်သက်၍ အိမ်တိုင်း နီးပါး တယ်လီဖုန်းအသုံးပြုနိုင်မှုမရှိသေးကြောင်း၊ တယ်လီဖုန်း (၁၀) လုံး၊ ရေဒီယို ၁ လုံး၊ တီဗွီ ၁ လုံးနှင့် စလောင်း ၁ ခုရှိသော်လည်း လျှပ်စစ်မီးမရရှိသည့်အတွက် မကြည့်ရှုနိုင် သည်။

**(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့်ပြည်သူ့လုံခြုံရေး**

ကျေးရွာတွင် ခိုးမှုများမရှိကြောင်းတွေ့ရှိရသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာသည် နောင်မွန်၊ သို့ဆက်သွယ်သောအဓိကလမ်းမကြီး၏တွင်တည်ရှိသောကြောင့်ခရီး သွားလာသူများသောကြောင့် စရိုက်မျိုးစုံနှင့်ပြဿနာမျိုးစုံရှိလာနိုင်ပါသည်။ ရွာသားများသည် အိုင်ဂွန်စကား ပြောစက်ကို အသုံးပြုနိုင်ကြပြီး လိုအပ်သောသတင်းအရင်းအမြစ်များ အတွက်လိုအပ်သလို ဆက်သွယ်သိရှိ နိုင်သည်။ တခါတလီတွင်ဆက်သွယ်ရန်အဆင်ပြေမှုမရှိကြောင်းတွေ့ ရှိရ သည်။ ကျေးရွာလူထု တည်ငြိမ်အေးချမ်းရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံမှု အားနည်းသည်။ မြို့နယ်ရဲ စခန်းများနဲ့ ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်မှု အားနည်းသည်။ ကျေးရွာတွင် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျော့ပါးရေးအတွက် အစီ

အစဉ် သီးသန့်ရေးဆွဲထားခြင်း မရှိပါ။ အကယ်၍ဖုန်းလိုင်း ကောင်းမွန်စွာ ရရှိပါက ရွာ သားများသည် ရဲစခန်းသို့ အလွယ်တကူ ချိတ်ဆက်နိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

**ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အထောက်ပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ**

**(က) ဖွံ့ဖြိုးရေး အတွက် အထောက်ပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေနေများ**

ကျေးရွာနှင့်အနီးတဝိုက်တွင် သဘာဝ တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များ၊ ဆေးဖက်ဝင် အပင်များ၊ သဲ၊ ကျောက်နှင့် အဖိုးတန်သစ်များ ဝါးများထွက်ရှိ သည်။ ကျေးရွာလူဦးရေ၏(၁၃၄)ဦး(၅၈)%မှာ အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်အရွယ်များ ဖြစ်ကြသည်။ ဘွဲ့ရပညာ တတ်များနှင့် လူငယ်လူရွယ်များကို စွမ်း ဆောင်ရည်မြှင့်သင်တန်းများ၊ အသိပညာပေးဟောပြောပွဲများ ကျွမ်းကျင်မှုနှင့် အသက်မွေးဝမ်း ကျောင်းသင်တန်းများဖွင့်လှစ်ပြီး လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးခြင်းဖြင့် လူနေမှုအဆင့်အတန်းမြှင့်မား လာပြီး လူသားအရင်းအမြစ်များတိုးတက်ကောင်းမွန်လာစေ မည်ဖြစ်သည်။

ကျေးရွာတွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အမြင်ရှိသော လူကြီး၊ လူငယ်များပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းကာ ကျေးရွာ၏ ပညာရေး၊ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးမှုအားနည်းနေသော အခြားကဏ္ဍများကိုလည်း ပိုမိုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင်ဆောင်ရွက်နိုင်သည်။

စိုက်ပျိုးရေးနှင့် မွေးမြူရေးအတွက်လည်း သင့်တော်သောရေ၊မြေ၊ရာသီဥတု၊မြေနေရာ အ ကျယ်အဝန်းနှင့် စိုက်ပျိုးမြေများလည်းရှိသည်။ မွေးမြူရေးအတွက်လည်း စားကျက်နယ်မြေသီး သန့်မရှိသော်လည်း သီးနှံများရိတ်သိမ်းပြီးချိန်တွင် လွှတ်ကျောင်းနိုင်သည်။ လမ်းပန်းဆက် သွယ်ရေး အသင့်အတင့်ကောင်းမွန်ပြီး တနှစ်ပါတ်လုံး၊ အချိန်မရွေး၊ ဆိုင်ကယ်များသာ သွားလာနိုင်သည်။ တယ်လီဖုန်းဆက်သွယ်ရေးအနေဖြင့်လည်း အမ်ပီတီ၊ အော်ရီဒူး၊ အမ်အီးစီနှင့် တယ်လီနော ၄ မျိုးစလုံး မရရှိသောကြောင့် စျေးကွက်နှင့် သတင်းအချက်အလက်များ အချိန်နှင့် တပြည်းညီ မရယူနိုင်ပါ။

စာသင်ကျောင်းဝင်းမှာ ကျယ်ပြန့်ပြီး မြေနေရာ အလွတ်များရှိသည့်အတွက် ဟောခန်း (ခန်းမ)၊ ကျောင်းအုပ်ကြီး နေအိမ်နှင့် ဆရာ/မများနေရန် ဝန်ထမ်းဆောင်များ ဆောက်လုပ်ရန် အဆင်ပြေသည်။

**(ခ) အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု**

ကျေးရွာရှိလယ်မြေများမှာ မြေဆီလွှာအသင့်အတင့် ကောင်းမွန်သော်လည်း သွင်းအားစုများ လက်လှမ်းမီမှု အားနည်းသည်။ အချို့လုပ်ကိုင်လျက်ရှိသော လယ်ယာမြေများမှာ ပုံစံ(၇)ရ သော ကြောင့် တောင်သူများ၏ လယ်မြေပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် စိုက်ပျိုးစရိတ် ချေးငွေထုတ်ယူနိုင်မှုအတွက် အခက် အခဲမရှိပါသည်။လယ် ယာသုံးစက်ကရိယာ လုံလောက် မှုမရှိ။ စိုက်ပျိုးစရိတ်နှင့် သွင်းအားစု စရိတ် ကုန်ကျမှုမြင့်သည်။ ပုံစံ ၇ ရရန် အခက်အခဲမရှိ။ စိုက်ပျိုးရေအတွက် ကောင်းမွန်သည့် ဆည်မြောင်း များမရှိကြပါ။ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ရောင်းချသောသီးနှံများစျေးနှုံးတည်ငြိမ်မှုမရှိ၊ ကုန်သည် ပွဲစားများ၏ ခေါင်းပုံဖြတ်ခံကြရသည်။ စျေးကွက်သို့ သွားရောက် ရောင်းချရန် ပုံမှန်ပြေးဆွဲသည့် အများ ပြည်သူ သုံး ဘတ်စ်ကားလိုင်း များမရှိ။

စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာဗဟုသုတအတွက် အသိပညာပေးဟောပြောပွဲများ လိုအပ်သည်။ ကျွဲ၊နွား၊ဝက်၊ကြက်၊ဘဲစသည့်တို့ကို တစ်နိုင်တစ်ပိုင် မွေးမြူလုပ် ကိုင်ကြပါသည်။ ကျွဲ၊နွား၊ဝက်၊ကြက်များစီးပွား အဖြစ်မွေးမြူရန်တိရိစ္ဆာန်မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များအရစ်ကျစနစ်ဖြစ် ရောင်းချပံ့ပိုးသင့်ကြောင်းတွေ့ရှိပါသည်။။ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ဆိုင်ကယ်များကောင်းစွာ သွားလာ အသုံးပြု နိုင်သည်။ ကျေးရွာတွင် သဲ၊ ကျောက်၊ များ ပေါများသောကြောင့်ကွန်ကရစ်လမ်းအဖြစ် ပြုလုပ်ရန် အဆင်ပြေသည်။ သဲ၊ကျောက်လွယ်ကူစွာ ရရှိနိုင်ပါသည်။ စက်၊ ယန္တရား၊ ငွေကြေး၊ နည်းပညာနှင့် များလိုအပ်သည်။

ကျေးရွာတွင် ငွေစုငွေချေးလုပ်ငန်းနှင့်ပတ်သက်၍ ပုဂ္ဂလိက မည်သည့်အဖွဲ့အစည်း များမှမရှိပါ။ ကျေးရွာတွင်း လူငယ်များ၊ အမျိုးသမီးများသည် ဟောပြောပွဲများ၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာချ ထားရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့် ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာနတို့ ပူးပေါင်း၍ ကျေးရွာလူငယ်လူရွယ်များ၊အမျိုးသမီးများကို စွမ်းရည်မြှင့်သင်တန်းများ၊ လူအခွင့်အရေးသင်တန်းများ အမျိုးသမီးဆိုင်ရာသင်တန်းများ၊စာပေဟောပြောပွဲများ၊ကျွမ်းကျင်မှုနှင့်အလုပ်အကိုင် သင်တန်းများအဆက်မပြတ် ဝန်ဆောင်မှုပေးခြင်းဖြင့် ကျေးရွာ၏အလုပ်အကိုင်ရှားပါးမှု ပြဿနာကို တစ်ဖက်တစ်လမ်းမှကူညီဖြေရှင်းနိုင်ပြီး အခြားတစ်ဖက်မှလည်း လူငယ်လူရွယ်များနှင့် အမျိုးသမီးများ၏ အသိပညာ၊ခံယူချက်၊ ရပ်တည်ချက်များနှင့်အကျင့်စာရိတ္တပိုမိုကောင်းမွန်လာစေ၍ကျေးရွာ၏ လူသားအရင်းအမြစ် ကောင်းများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာအောင် ဆောင်ရွက် ပေးနိုင်သည်။

ကျေးရွာအတွင်းထုတ်ကုန်မရှိသဖြင့် အလုပ်အကိုင်နှင့်ဝင်ငွေပံ့မှန်ရရှိရေး အတွက်အကန့်အသတ်ရှိနေသည်။ဒေသတွင်လည်းအိမ်တွင်းမှုကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းအတွက်ကုန်ကြမ်း၊ တတ်သိပညာအထိအတွေ့တို့ အားနည်းပါသည်။ အခြားအသက်မွေးဝမ်းလုပ်ငန်းများတွင်လည်း ကျွမ်းကျင်မှုအားနည်းသည်။

## ၆။ ပန်းတိုင်နှင့် မဟာဗျူဟာ

### (က) ဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်

ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနအဖွဲ့နှင့် တိုင်ပင်ညှိနှိုင်းပြီး ကျေးရွာအားဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် (၅)နှစ်တာကာလကို အောက်ပါအတိုင်း ချမှတ်ဆောင်ရွက်ပါမည်။

(၁) နောင်(၅)နှစ်ကြာသောအခါ၀၀၇ ခုနှစ်တွင်ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထုသည် ကုန်ထုတ်လုပ်မှုမြှင့်တင်ခြင်း၊ အလုပ်အကိုင်များဖန်တီးခြင်း သက်မွေးပညာသင်တန်းများမှတဆင့် ဝင်ငွေရှာဖွေနိုင်စွမ်းနှင့် စီးပွားရေးအခြေအနေကို ၂၅%ပိုမိုတိုး တက်မှု ရရှိစေမည်။

(၂) နောင်(၅)နှစ်ကြာသောအခါ၀၂၀ ခုနှစ်တွင်ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထုသည် စာတတ်မြောက်မှုနှင့် ပိုမိုကောင်းမွန်သော ပညာရေးမှတဆင့် လူငယ်လူရွယ်များ၏ လူသားဆိုင်ရာ စွမ်းဆောင်ရည်နယ်ပယ်နှင့်အခြေခံလူမှုအဆောက်အဦးများပြည့်စုံပြီးလူနေမှုအဆင့်အတန်းမြင့်မားနေပြီးဖြစ်ရမည်။

(၃) နောင်(၅)နှစ်ကြာသောအခါ၀၂၅ ခုနှစ်တွင်ကျွန်ုပ်တို့ရွာလူထုသည် သက်မွေးဝမ်းကျောင်းနှင့် စီးပွားရေးအုပ်စုများဖွဲ့စည်းပြီး ကျေးရွာ အခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ၏ စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်မားလာမှုမှတဆင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံခန့်ခွဲမှု ယန္တရား တိုးတက်လာခြင်း၊ ကျေးရွာကိုကောင်း စွာစီမံ အုပ်ချုပ်မှု

စွမ်းဆောင်ရည်ကောင်းသောလူမှုအဖွဲ့အစည်း အနည်းဆုံးတစ်ဖွဲ့မှ ဦးဆောင်နေနိုင်သည့်အပြင် ကျွမ်းကျင်သူအနည်းဆုံး(၁၀)ဦးလည်းမွေးထုတ်ပြီး ဖြစ်ရမည်။

(၄) နောင်(၅)နှစ်ကြာသောအခါ၂၀၃၀ ခုနှစ်တွင် ကျွန်ုပ်တို့ရွာလူထုသည် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းစဉ်များမှ လူသားအရင်းအမြစ်ကောင်းများကို အပြည့်အဝအသုံးပြုလျက် တက်ကြွသော လူ့အသိုင်းအဝိုင်း၊ အဖက်ဖက်မှ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်သော လူမှုဝန်းကျင်တစ်ခုကို အချိန်တိုအတွင်းဖော်ဆောင်အောင်မြင်နိုင်ရမည်။

**(ခ) အကောင်အထည်ဖော်နည်းဗျူဟာ**

ကျွန်တို့သည် အထက်တွင်ဖော်ပြထားသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်များကို ရောက်ရှိရန် အောက်ပါအကောင်အထည်ဖော်မှုများကို ဆောင်ရွက်သွားကြပါမည်။

(၁) ကျေးရွာတွင် ငွေအရင်းအနှီး၊ နည်းပညာနှင့် နည်းပညာစိုက်ပျိုးရေးနှင့် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းကို ဆောင်ရွက်သွားမည်။ အသေးစားငွေကြေးလုပ်ငန်းနှင့် ချေးငွေများအတွက် မြို့နယ်ရှိဘဏ်များ၊ အရင်းအနှီးငွေရရှိနိုင်ရာ အခြားနေရာများနှင့် ချိတ်ဆက်ပေးမည်။ အရင်းအနှီး ငွေရရှိပါက စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများအတွက် ခွဲဝေချထားပေးမည်။ အလားတူပင် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး နည်းပညာများ ထွန်းကားလာရေးအတွက် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး နည်းပညာသင် တန်းများတက်ရောက်နိုင်ရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာ နည်းပညာ ဌာနများနှင့် ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်သွားမည်။ သင်တန်းပြီးမြောက်ထားသူများမှတဆင့် ရရှိထားသော နည်းပညာများကို ပြန်လည်မျှဝေပေးပြီး မိမိတို့ကိုယ်တိုင်ကလည်း ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းများ အသုံးချကာ ထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေမည်။

(၂) မြေလွတ်၊ မြေလပ်၊ မြေရိုင်းများကို စီစစ်၍ ကျွဲ/နွား စားကျက်မြေများ ဖော်ဆောင်သွားမည်။ သီးနှံအထွက်တိုးစေရေးအတွက် စိုက်ပျိုးရေးဌာနမှ နည်းပညာနှင့်ဝန်ဆောင်မှုများကို တင်ပြတောင်းခံပြီး စိုက်ပျိုးရေးသွင်းအားစုများ၊ စက်ကိရိယာများ အရစ်ကျ ဝယ်ယူငှားရမ်းအသုံးပြုနိုင်ရေးအတွက် ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းရှင်များနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက် သွားမည်။

(၃) ကျေးရွာတွင် အမျိုးသမီးများနှင့်လူငယ်များကိုကျေးလက်ဌာနနှင့်ချိတ်ဆက်၍ အမျိုးသမီးစွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်သင်တန်းများ၊ ခေါင်းဆောင်မှုသင်တန်းများ၊ လူ့အခွင့်အရေး သင်တန်းများ၊ အမျိုးသမီးအိမ်တွင်းမှုသင်တန်းများနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုနှင့် သက်မွေးဝမ်းကျောင်း သင်တန်းများ ပို့ချသင်ကြားနိုင်ရန်ဆောင်ရွက်ပြီး အမျိုးသမီးနှင့် လူငယ်လူရွယ်အုပ်စုများ၏ စွမ်းဆောင်ရည်ကို မြှင့်တင်သွားပါမည်။ ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်၍ စာပဓိမာန်ဆုရ စာရေးဆရာ /မကြီးများ၏ စာပေဟောပြောပွဲများကို ကျေးရွာအတွင်း နှစ်စဉ်ကျင်းပနိုင်ရေးအတွက် ဆောင်ရွက်သွားမည်။ လူငယ်လူရွယ်များအကြား စာဖတ်သောအလေ့အကျင့် ဖြစ်ထွန်းလာအောင် ဆောင်ရွက်မည်။ ကျန်းမာရေးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်၍ ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုများ၊ လိုအပ်လျက်ရှိသော ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများ၊ဆေးဝါးများအလွယ်တကူရရှိအောင်ဆောင်ရွက်မည်။ကျေးရွာမှဘွဲ့ရလူငယ်လူရွယ်များ၊ ဆေးဝါးကျွမ်းကျင်သင်တန်းဆင်းများအား ကျေးရွာ၏ တထောင့်တနေရာမှ ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှု ပြုနိုင်ရန် သင်တန်းများတက်ရောက်နိုင်ရန် တင်ပြသွားပါမည်။ ကဏ္ဍပေါင်းစုံမှ လူငယ်လူရွယ်များနှင့် အမျိုးသမီးများအား စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ခြင်း၊ ခေါင်းဆောင်မှုသင်တန်းများ

တက်ရောက်စေခြင်း၊ စာရင်းအင်းသင်တန်းများ တက်ရောက် စေခြင်း၊ စာပေဟောပြောပွဲများ ပြုလုပ်ခြင်း၊ စာဖတ်တတ်သောအလေ့အထထွန်းကားစေခြင်းဖြင့် လူစွမ်းအားအရင်းအမြစ်များ ပိုမိုထွန်းကားလာအောင်ဆောင်ရွက်မည်။ ကျေးရွာအခြေပြု အားလုံး ပါဝင်သော စုပေါင်းဆွေးနွေး ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ခြင်းကို အခြေခံပြီး လူသားအရင်းအမြစ်ကောင်း များကို အပြည့်အဝအသုံးပြု ခြင်းဖြင့်ကျေးရွာ၏ဘက်စုံဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်သောအုပ်ချုပ်မှုစနစ်တစ်ခုကိုထူထောင်သွားမည်။ ကျေးရွာ တွင် မူးယစ်ဆေးဝါးတိုက်ဖျက်ရေးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်၍ မူးယစ်ဆေးဝါးနှင့်စိတ်ကိုပြောင်းလဲစေ နိုင်သောဆေးဝါးများ၏ အကျိုးအဖြစ်များနှင့်ဥပဒေ၊နည်းဥပဒေများ၊ပြစ်မှုပြစ်ဒဏ်များအား လူငယ် များအကြားအသိပညာပေးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မည်။ကျေးရွာရပ်ကွက်မှစ၍ မူးယစ်ဆေးဝါးလက်လီ၊ လက်ကားရောင်းချသူများကို ဖော်ထုတ်၍ ထိရောက်စွာနှိမ်နှင်းအရေးယူဆောင်ရွက်သွားမည်။ နိုင်ငံ တော်အဆင့်မှမူဝါဒများချမှတ်ပြီး ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်ထိထိရောက်ရောက်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်လွတ် တော်သို့တင်ပြမည်။အခြားတစ်ဖက်မှလည်းအသိပညာပေးလုပ်ငန်းများ၊အလုပ်အကိုင်သင်တန်းများ ပြုလုပ်၍ပြန်လည်ထူထောင်ရေးလုပ်ငန်းများကိုလုပ်ဆောင်ပေးနိုင်ရန်ပြန်လည်နေရာချထားရေးဌာန သို့ ချိတ်ဆက်၍ ဆောင်ရွက်သွားမည်။ အားကစားနှင့် ယဉ်ကျေးမှုကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် မြို့နယ်အား/ ကာနှင့် သာထွန်းပြန့်ဦးစီးဌာနတို့နှင့် ချိတ်ဆက်၍ ဘက်စုံဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်များကို ဆွေးနွေးသွားမည်။အား/ကာဌာနနှင့်ချိတ်ဆက်၍ လိုအပ်သောနည်းပညာ၊ အားကစားပစ္စည်းများနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများကို ဆွေးနွေးဆောင်ရွက်သွားမည်။ အပ်ချုပ်၊ ဇာထိုးပန်းထိုး၊ ယိုနှင့် မုန့်လုပ်နည်း၊ ဆံပင်ညှပ်၊ စက်ပြင်၊ မော်တော် ဆိုင်ကယ်ပြင်နှင့် မိုဘိုင်းဖုန်းပြင်စသော သင်တန်းများ တက်ရောက် နိုင်ရန် သင့်တော်သော သင်တန်း သားများကို တက်ရောက်နိုင်ရန် စီစဉ်ပေးမည်။ ထိုသင်တန်း များသည် သင်တန်းသားများအတွက် ကျွမ်းကျင်မှုများကို တိုးပွါးရရှိစေပြီး ဝင်ငွေရေ လုပ်ငန်းများ ထူထောင်တိုးချဲ့နိုင်ရန် အရင်းအနှီးလုပ်ငန်း အစီအစဉ်နှင့် ချိတ်ဆက်ပေးမည်။ ရက်တို/ရက်ရှည် သင်တန်းများ ဖွင့်လှစ်၍ လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးနိုင်ရန် ဆောင်ရွက်သွား မည်။

(၄) မဟာဓာတ်အားလိုင်းသုံးစွဲနိုင်ရေးအတွက် လျှပ်စစ်ဌာနနှင့် တိုက်ရိုက်ချိတ်ဆက်ပြီး ဆောင် ရွက်သွားမည်။ လိုအပ်ပါက ကျေးရွာမီးလင်းရေးကော်မတီ ဖွဲ့စည်းပြီး တစ်ရွာလုံး မီးလင်း ရေးအတွက် ကျေးရွာလူထုနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မည်။ လျှပ်စစ်ဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်၍ မီးလင်းရေး အတွက် အစီအစဉ်များဆောင်ရွက်ပြီး အကြံဉာဏ်နှင့် အထောက်အပံ့များရယူသွားမည်။ ဓာတ်အား လိုင်းတပ်ဆင်ခြင်း၊ ထိန်းသိမ်းခြင်းဆောင်ရွက်ရန် အတွက် ကျေးရွာလူငယ်များကို သင်တန်း ပေးခြင်း၊ ခန့်အပ်ခြင်းများ လုပ်ဆောင်ရန် လျှပ်စစ်ဌာနသို့ တင်ပြမည်။ ကျေးရွာတွင် လိုအပ်နေ သော ကျောင်းခန်းမဆောင်၊ ကျောင်းအုပ်ကြီးနေအိမ်နှင့် ဝန်ထမ်းနေအိမ်များအတွက် တင်ပြပြီး နည်းပညာ၊ ငွေကြေး၊ စက်ကိရိယာ၊ ယန္တရားနှင့် အခြားအထောက်အပံ့များအတွက် ပညာရေးဦး စီးဌာနနှင့် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်သွားမည်။ ကျောင်းအကျိုးတော်ဆောင်အဖွဲ့၊ ဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီ၊ ကျေးရွာအာဏာပိုင်များနှင့် ရွာလူထုတို့ ဆွေးနွေးညှိနှိုင်း အကောင်အထည်ဖော်ဆောင် ရွက်သွား မည်။ ကျေးရွာခန်းမဆောင်တစ်ခုကိုလည်း အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်သွားမည်။

(၅) ကျေးရွာတွင်စာသင်ကျောင်း၏ခြံစည်းရိုးကာရံပြီး မူကြိုကျောင်းတစ်ဆောင်ဆောက်လုပ် ခြင်းဖြင့်ကလေးငယ်များ၏အရည်အချင်းတိုးမြှင့်လာရေးအတွက်ဆောင်ရွက်မည်။ပညာရေးဌာနနှင့်

ချိတ်ဆက်ပြီး ဘာသာအလိုက်ကျွမ်းကျင်မှု ပြည့်ဝသောဆရာ/မ ခန့်ထားရရှိရေးအတွက် ဆောင်ရွက် မည်။

(ဖ) ကျေးရွာတွင် ကျေးရွာလမ်းနှင့် ကျေးရွာစျေးဆောက်လုပ်ကာ ကျေးရွာ၏အခြေခံအဆောက် အဦးများတိုးတက်ကောင်းမွန်အောင်ဆောင်ရွက်မည်။

**၇။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် မြို့နယ်နှင့် အထက်အဆင့်မှ ကူညီဖြေရှင်းပေးရမည့်ကိစ္စများ**

အစိုးရ၏ မူဝါဒနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တို့ကို ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်ပြီးသော အစိုးရ ဌာနဆိုင်ရာ များနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ နည်းပညာ အကြံပေးအဖွဲ့တို့၏ အကြံပြု ချက်အရ ပြုစုဖော်ပြထားပါသည်။ ဤအဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် နိုင်ငံတော်အဆင့်မှသည် ဒေသ ဆိုင်ရာအဆင့်၊ ထိုမှတစ်ဆင့် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာအဆင့်ထိ တာဝန်ရှိသူများကိုယ်တိုင် ကွင်းဆင်း လေ့လာ၍ ပံ့ပိုးမှုပေးနိုင်မည့် အစိုးရဌာနများနှင့် အဖွဲ့အစည်းကို ရှာဖွေဖော်ထုတ် ပေးနိုင်ကြသည်။

**(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက်ရေးဆွဲခြင်းနှင့် ပံ့မှန်စီစစ်ခြင်း**

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် လုပ်ငန်းအားနည်းပညာအထောက်အပံ့များပံ့ပိုးပေးမှုသည် အလွန်အရေးပါပါသည်။ အနာဂတ်တွင် လည်းရေရှည်တည်တံ့မည့်အထောက်အပံ့များကိုနိုင်ငံတော် အစိုးရထံမှရရှိမည်ဟုမျှော်လင့်ပါသည်။ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင်အားထုတ်လုပ်ကိုင် ရရှိမှုများကို ပြန်လည်စီစစ်ခြင်း၊ နောက်ဆုံးအတည်ပြုထားသည့် ဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်များကိုလည်း သတ်မှတ်ကာလအတိုင်းပုံမှန်စီစစ်သွားနိုင်ပါမည်။ အရေးကြီးသည့်အချက်မှာ ဦးစားပေးစီမံချက် များနှင့် ဘတ်ဂျက်ပမာဏာပါဝင်သည့် နှစ်ပတ်လည် ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက် ပြင်ဆင်ရန်ဖြစ်သည်။

**(ခ) စိုက်ပျိုးမြေများထိရောက်စွာ အသုံးချနိုင်ရေး**

ကျေးရွာတွင် စပါး၊စိုက်ပျိုးကြသည်။ အချို့တောင်သူများသည်စိုက်ပျိုးရေးအတွက် စိုက်ပျိုး ရေအလုံအလောက်ရရှိရေးသည် ကျေးရွာတောင်သူများ၏ အဓိကပြဿနာဖြစ်ပြီး ဆည် မြောင်း များတည်ဆောက်ရန်လိုအပ်လျက်ရှိသည်။ မြေဆီမြေဩဇာ အသင့်အတင့်ဖြစ်သောကြောင့်စပါး အထွက် တိုးရန်သဘာဝမြေဩဇာအများအပြားထည့်ကျွေးပေးရသည်။ ကျေးရွာအတွင်းမြေဆီလွှာ အမျိုးအစားများ၊ ရေအမျိုးအစားများကိုစမ်းသပ်ပြီးသင့်တော်သည့် ဓာတ်မြေ ဩဇာဖြည့်သွင်းနိုင်ရန် နည်းပညာများလိုအပ်လျက်ရှိသည်။ တောင်သူများ၏ နည်းပညာအသုံး ပြုပုံများ အပါအဝင် ပိုးမွှားနှိမ်နှင်းရေးနည်းပညာ အသစ်ရရှိရေးအတွက် စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာနှင့်ဝန်ဆောင်မှုများ အတွက် စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနမှ ဦးစီးဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။

ကျေးရွာတွင် မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု နှင့် ပါတ်သက်၍ အရှုပ်အရှင်းများမရှိသည်။ ကျေးရွာနယ် နမိတ် အတိအကျမရှိခြင်း၊ မြေယာဥပဒေနှင့်ပါတ်သက်၍လည်း အားနည်းမှုများစွာ ရှိပါသည်။ စားကျက် မြေများကိုလည်း ပြန် လည် သတ်မှတ်ပေးရန် လိုအပ်သည်။

ကျေးရွာတွင် ဒေသမျိုးစိတ် ကျွဲ၊ နွား၊ ဝက်များတနိုင်တပိုင် မွေးမြူကြပြီး စီးပွားဖြစ် မွေးမြူ လိုသူများနှင့် ကိုယ်တိုင်စမ်းသပ်မွေးမြူလိုသူများအတွက် ငွေကြေး၊ နည်းပညာနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ လိုအပ်လျက်ရှိသည်။ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းအပြင်တွက်ခြေကိုက်သောမွေးမြူရေး လုပ်ငန်း

များတိုးတက်လာရန် ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် ကျေးရွာ၏အလုပ်အကိုင်နှင့် ဝင်ငွေရလမ်းတိုး လာပေ မည်။သို့ပါ၍ ကျေးရွာ၏ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာစေရန် မွေးမြူရေးဌာနမှ ဦးစီး ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။ကျေးရွာအပြင် အနီးပတ်ဝန်းကျင်မှ ရွာသူ ရွာသားအချို့အတွက်လည်း အကျိုးခံစားခွင့်ရရှိစေနိုင်ပါသည်။

**(ဂ) အသေးစားစက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းများဆိုင်ရာအထောက်အပံ့**

ကျေးရွာတွင် အသေးစားစက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးလာနိုင်မည့် အလားအလာကောင်း များရှိပြီး လူငယ်နှင့် အမျိုးသမီးများအတွက် အခွင့်အလမ်းကောင်းများ အမြတ်အစွန်းများရှိနိုင် သည်။ ကွန်ပျူတာသင်တန်း၊ ဖုန်းပြင်သင်တန်း၊ စက်ပြင်သင်တန်း၊ လက်သမားသင်တန်း၊ ပန်းရံသင်တန်း၊ စက်ချုပ်သင်တန်း၊ ဇာထိုးပန်းထိုးသင်တန်းနှင့် အခြားအိမ်တွင်းမှုသင်တန်းများ စသည့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းများနှင့် အသေးစားစက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းများ လက်လှမ်း မှီမှု အားနည်းသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် ရေ၊ မြေတောတောင်မှ ထွက်သောထုတ်ကုန်များကိုသာ အားထားနေရသောကြောင့် ရေရှည်တွင် ကျေးရွာ၏သယံဇာတများ ကုန်ခမ်းဖွယ် အကြောင်း ရှိနေ သည်။ ကျေးရွာ၏ စျေးကွက်၊ နည်းပညာနှင့် သတင်းအချက်အလက်များ လက်လှမ်းမှီမှု အားနည်း လျက်ရှိသည်။ နိုင်ငံတော်အစိုးရအနေဖြင့်ကျေးရွာ၏လက်ရှိလုပ်ငန်းများအား အသက်မွေးဝမ်း ကျောင်း ပညာရပ်များနှင့်စက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းများဖြင့် အစားထိုးဆောင်ရွက်ပေးရန် လိုအပ် သည်။ ကျေးရွာတွင် သမဝါယမအသင်းဖွဲ့စည်းထားခြင်းမရှိသေးသဖြင့် မြို့နယ်သမဝါယမ အသင်း ကချေးငွေလိုအပ်သူရွာသူရွာသားများအတွက်ချေးငွေအစီစဉ်ကိုဆောင်ရွက်သင့်သည်။နိုင်ငံတော်အစို းရအနေဖြင့်လည်းစီးပွားရေးလုပ်ငန်းဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအထောက်အကူပြု
အဖွဲ့တစ်ခုထူထောင်ပြီး
မြို့နယ်အဆင့်စီမံခန့်ခွဲရေးအောက်တွင်ထားရှိကာတစ်နှစ်ပတ်လုံးဝန်ဆောင်မှုရရှိအောင် ဆောင်ရွက် ပေးရန်လိုအပ်ပါသည်။ထိုအဖွဲ့တွင်ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်တစ်ချို့နှင့် တိုးချဲ့ပညာ ပေးရေးဝန်ထမ်းအချို့ ပါဝင်မည်ဖြစ်ပြီး၊ မြို့နယ်ဒေသမှသည် ကျေးရွာအထိလိုအပ်သော စီးပွားရေး လုပ်ငန်း၊ စီမံခန့်ခွဲမှု အထောက်အကူပြုလုပ်ငန်းများကိုဆောင်ရွက်ရန်အတွက် လုံလောက်သောရန်ပုံငွေလည်း ရှိရပါမည်။

**(ဃ) ငွေရေးကြေးရေးနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း**

ကျေးရွာတွင် မြို့နယ်သမဝါယမ ချေးငွေလုပ်ငန်းအသင်းဖွဲ့အစည်းများ မှလည်း ချေးယူများ ရှိသည်။ လယ်ယာမြေကိုသာ လုပ်ကိုင်ကြသောကြောင့် မြို့နယ်စိုက်ပျိုးစရိတ်ချေးငွေ များကိုးလည်း ချေးကြသည်။

**(c) အခြေခံအဆောက်အဦများ**

ကျေးရွာသည် အိမ်ထောင်စုနှင့် လူဦးရေတိုးများလာသော်လည်း အစဉ်အလာအရအုပ်ချုပ် သော အုပ်ချုပ်မှုစနစ်နှင့် စီမံကိန်းများအားနည်းမှုကြောင့် ကျေးရွာ၏ အခြေခံအဆောက်အဦးများ လိုအပ်ချက်ကြီးမားသည်။ ရွာတွင်းလမ်း၊တံတား၊ ကျောင်းအုပ်ကြီးနေအိမ်၊ ဆရာ/မနေအိမ်၊ ဆည်၊

မြောင်းများနှင့် ခန်းမဆောင်များမှာ မရှိမဖြစ်လိုအပ်သော အခြေခံအဆောက်အဦများ ဖြစ်ကြသည်။ ကျေးရွာ၏အစဉ်အလာအရ အုပ်ချုပ်သော အုပ်ချုပ်မှု စနစ်တွင် ပွင့်လင်းမြင်သာမှု၊ တာဝန်ယူမှု၊ တာဝန်ခံမှု၊တာဝန်ခွဲဝေမှု၊လူထုအားလုံးကိုကိုယ်စားမပြုမူများရှိနေသည့်အလျောက် ယခုရေးဆွဲသော စီမံချက်များကိုအကောင်အထည်ဖော်နိုင်ရန်နှောင့်နှေးနိုင်ဖွယ်ရှိပါသည်။သို့ဖြစ်၍အုပ်ချုပ်မှုစနစ်သည် ကျေးရွာ၏ အကြီးမားဆုံး အခြေခံလိုအပ်ချက်တစ်ခုအဖြစ် ရှိသည်။

**(စ) ကျောင်းမြေပုံစံ ၁၀၅ အမြန် ဆုံးချထားပေးရန်။**

ပုံစံ ၁၀၅ လျှောက်ထားရာတွင်ကြုံကြာမှုများရှိသဖြင့်ရွာသူ/သားများအခက်အခဲများ စွာရှိသည်။ ကုန်ကျစရိတ်နှင့်အလုပ်ပျက်ကွက်မှုများစွာရှိသည်။ခွင့်ပြုချက်လျှောက်ထားရာ တွင်သက် ဆိုင်ရာဌာနများအနေဖြင့်အရေးယူဆောင်ရွက်ပေးမှု၊ဝန်ဆောင်မှုအားနည်းသည်။ ရွာသူ/သားများ အနေဖြင့် ဗဟုသုတနည်းပါးသည်။ ရွာသူ/သားများအနေဖြင့်အစိုးရဌာနဆိုင်ရာနှင့်ချိတ်ဆက် မှုအား နည်းသည်။ အစိုးရဌာနများ၏ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု၊ ဝန်ဆောင်မှု၊ တာဝန်ယူမှု၊ တာဝန်ခံမှုအား နည်းသည်။ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းမှတဆင့်လွှတ်တော်သို့ တင်ပြ၍ မြေပုံစံ ၁၀၅ အမြန် ဆုံးတိုကျကျချထားပေးရန်။

**(ဆ) အစိုးရဌာနလစ်လပ်နေရာများတွင်ဒေသခံဘွဲ့ရပညာတတ်များအားဦးစားပေး ခန့်ထားပေးရန် နှင့် တိုင်းရင်းသားစာပေသင် ကြားသည့် ဆရာများကိုကောင်းစွာ နိုင်ငံတော် မှ ထောက်ပံ့ပေးပါရန်**

ကျေးရွာစာသင်ကျောင်းတွင်ပညာရေးဝန်ထမ်း ပြည့်စုံလုံလောက်မှုမရှိ။ ပညာရေးဌာနမှ လစ် လပ်နေရာများအချိန်မီ ဖြည့်စွက်ခန့် ထားမှုမရှိ။ ဝန်ထမ်းဖွဲ့စည်းပုံအရ အင်အားရှိသည်။ ကျောင်းသား အရေအတွက်များသည်။ အချိန်မီ ခန့်ထားခြင်းမရှိ။ အချို့ဝန်ထမ်းများ မိမိတာဝန် ကျနေရာသို့ သွားရောက်တာ ဝန်ထမ်းဆောင်လိုခြင်းမရှိ။ ဝန်ထမ်းများကို ဖွဲ့စည်းပုံအင်အားအရ အချိန်မီ အမြန် ဆုံးဖြည့်စွက်ခန့်ထားပေးရာတွင်ဒေသခံဘွဲ့ရပညာတတ်များအား ဦးစားပေးခန့်ထား ပေးရန်နှင့် တိုင်းရင်းသားဘာသာသင်ကြားသောဆရာများကိုကောင်းစွာထောက်ပံ့ ပေးရန်။

**ပညာရေးဌာနများတွင် ကာယသင်ဆရာ/ဆရာမများ မရှိတော့သဖြင့် ဖြည့်စွက်ခန့်ထားပေးပါရန်**

စာသင်ကျောင်းများတွင် ကာယသင်သော ဆရာ/ဆရာမများမှာ အခြားကျူရှင်သင်ကြား ခြင်းကဲ့သို့ အပိုဝင်ငွေမရကြသောကြောင့် သင်ကြားရေးဘက်သို့ ကူးပြောင်းသွားကြပြီး ပြန်လည် ခန့်ထားသော်လည်းစိတ်ဝင်စားသူမရှိသောကြောင့်စာသင်ကျောင်းများတွင်ကာယသင် ဆရာ/ဆရာမ များမရှိပါ။ ထို့ကြောင့် ကျောင်းသားကလေးငယ်များ ကာယနှင့်ကျန်းမာရေး၊ အာကစား တွင်အားနည်းမှုများရှိလာသည်။ထို့ကြောင့်ကာယသင်ဆရာ/ဆရာမများကို သီးခြားခံစား ခွင့်ဖြင့် အစားထိုးခန့်အပ်ပေးပါ ရန် တင်ပြအပ်ပါသည်။

**ပညာရေးဆရာမများ မီးဖွါးချိန်ကို အလှည့်ကျဆရာ (Rotate teacher) သီးခြားခန့်ထားခြင်းဖြင့် အစားထိုးသင်ကြားပေးရန်**

လက်ရှိမူဝါဒသစ်အရ ဆရာမများ မီးဖွါးခွင့်မှာ ၆ လ ဖြစ်သောကြောင့် ဆရာ/ဆရာမများ
သောစာသင်ကျောင်းကြီးများတွင် မသိသာသော်လည်း ဝန်ထမ်းအင်အားနည်းသော စာသင်ကျောင်းငယ် များတွင် အစားထိုးသင်ကြားရန် များစွာ အခက်အခဲရှိပါသည်။ ၄င်းကို ဖြေရှင်းနိုင်ရန်အတွက် အလှည့်ကျဆရာ **( Rotate teacher )** သီးခြားခန့်ထားခြင်းဖြင့် ဖြည့်စွက်သင်ကြားပေးပါရန် တင်ပြခြင်းဖြစ်ပါသည်။

**(၉) ကျား/မ လုပ်အားခတန်းတူရရှိရေး၊ အမျိုးသမီးကာကွယ်သည့် ဥပဒေ ပြဋ္ဌါန်းပေးရန်နှင့် ပညာပေး ဆောင်ရွက်ပေးရန်။**

အလုပ်အမျိုးအစား၊ အလုပ်လုပ်ချိန်၊ လုပ်အားစိုက်ထုတ်မှု နှင့် ပင်ပန်းမှုတူသော်လည်း ကျား/မ နေ့စား လုပ်အားခတန်းတူမရရှိကြပါ။ ကျား/မ ခွဲခြားမှု အနည်းငယ်ရှိသည်။ ၄င်းအပြင် အမျိုးသမီး များ လုံခြုံမှုနည်းနေသည်။ လက်ရှိအမျိုးသမီးကာကွယ်သည့် ဥပဒေသည်ထိရောက်မှုအား နည်းနေသေး သည်။ အမျိုးသမီးများအနေဖြင့် အတွေ့အကြုံဗဟုသုတနည်းသည်။ ပညာတတ်နည်းပါးသည်။ အဖွဲ့အစည်းများနှင့်လည်း ချိတ်ဆက်မှုမရှိ။ ထို့ကြောင့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုး ရေးစီမံကိန်းမှတဆင့် လွတ်တော်သို့ တင်ပြ၍ ကျား/မ လုပ်အားခတန်းတူရရှိရေး၊ အမျိုးသမီးကာကွယ်သည့် ဥပဒေပြဋ္ဌါန်းပေးရန်နှင့်ပညာပေးဆောင်ရွက်ပေးရန်။

**၈။ စီမံကိန်း၊ စီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှုအချိန်ကာလ**

စီမံချက်များသည် အကောင်အထည်ဖော်မည့် ဗျူဟာများကို လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုများအဖြစ် သဘောထားနားလည်စေနိုင်မည့် ထုတ်ဖော်ချက်များဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် စီမံချက်များသည် (၅)နှစ်တာကာလအတွင်း ချမှတ်ထားသော ပန်းတိုင်များကိုရောက်ရှိရန် ပါဝင်ပေးမည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်း အကောင်အထည်ဖော်မှုဆိုင်ရာ အဓိကသော့ချက်များဖြစ်သည်။

**(က) နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်း**

ကျေးရွာ လူထုမှ (၅)နှစ်တာကာလအတွက် ဝိုင်းဝန်းပါဝင်ပြီး ဦးစားပေးဖော်ထုတ်ခဲ့ကြသော စီမံချက်များသည် အစစအရာရာ ပြီးပြည့်စုံသည့် စီမံချက်များဟု မဆိုနိုင်ပါ။ ဤသည် မှာ ကျေးရွာလူထုသည် (၂)နှစ်၊ (၃)နှစ်တာကာလ စီမံချက်များအတွက် မျှော်မှန်းရေးဆွဲထားနိုင်ကြ သော်လည်း (၅)နှစ်တာကာလတစ်လျှောက်လုံးတွင်နောက်ထပ်ဆောင်ရွက်မည့်ဦးစားပေးလုပ်ငန်း များကိုလည်း ဖော်ထုတ်သွားကြပါမည်။သို့ပါသောကြောင့်ရေးဆွဲထားသည့်(၅)နှစ်တာစီမံချက်သည် ပြင်းထန်သော သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကဲ့သို့ ထိခိုက်ဆုံးရှုံးမှုများ မပေါ်ပေါက်လာပါက ပြောင်းလဲမှုအများအစား မရှိနိုင်ဘဲနောက်ထပ်တိုးလာမည့်လုပ်ငန်းစီမံချက်များသာပါဝင်လာနိုင်ပါမည်။ထို့ကြောင့် (၅)နှစ်တာကာလကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်၏ဗျူဟာမြောက်မှုအတွင်းနှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီ အစဉ်ကို ဆောင်ရွက်သွားကြပါမည်။

**(ခ) ကဏ္ဍနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအမျိုးအစားကို အခြေခံ၍စီမံချက်ကိုအုပ်စုခွဲခြင်း**

စီမံကိန်းများ၊စီမံချက်များနှင့်စီမံကိန်းဆိုင်ရာအချက်အလက်များကိုစီစစ်စိပ်ဖြာနိုင်ရန် လုပ်ငန်းဆိုင်ရာနှင့်ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုကိုအခြေခံပြီးအုပ်စုခွဲသည်။ လုပ်ငန်းကဏ္ဍကို အခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း(Functional Classification) ဖြင့် ဝန်ကြီးဌာနများ၊ ဦးစီးဌာန များအတွက် သက်ဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများအလိုက် ဆောင်ရွက်ဖွယ်ရာများကို သိရှိနားလည် စေနိုင် သည်။ ရင်းနှီးမှုအမျိုးအစားကိုအခြေခံ၍ အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Economic Classification)သည် စီမံချက်ကို အကဲဖြတ်ရာတွင်မြင့်တင်ရေး၊လူသားချင်းဆိုင်ရာထောက်ပံ့မှုတို့ကိုခွဲခြား သိရှိစေရန်အထောက်အကူ ပြုပါသည်။

လုပ်ငန်းကဏ္ဍကိုအခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Economic Classification) ဝန်ကြီးဌာနများ၊ဦးစီးဌာနများကယင်းတို့၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များအလိုက် ဖော်ပြထားသော လုပ်ငန်းကဏ္ဍအပိုင်းအခြားများကို သိရှိစေနိုင်သည်။

ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုအမျိုးအစားကို အခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း(Economic Classification)တွင်

- သာမန်အသုံးစရိတ်
- ငွေလုံးငွေရင်း
- စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေးအသုံးစရိတ်
- လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ အထောက်အပံ့တို့ပါဝင်ပါသည်။

## (ဂ) ဦးစားပေးစီမံချက်များ

စီမံချက်များအလိုက် ဦးစားပေးအစီအစဉ်များကို ဇယားဖြင့် ဖော်ပြထားပါသည်။ ကျေးရွာလူထုသည် နှစ်သက်ရာအမှတ်ပေးအဆင့်ခွဲခြား စနစ်ဖြင့် ရွာလုံးကျွတ်အစည်းအဝေးတွင် စီမံချက်များ၊ ဦးစားပေးအစီအစဉ်များကိုဖော်ထုတ်ထားပါသည်။အချို့စီမံချက်များကိုရေးဆွဲရာတွင် မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများနှင့်အခြားအေဂျင်စီများထံမှနည်းပညာအကူအညီများရရှိရန်လည်းလိုအပ်ပါသည်။ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစည်းအဝေးတွင်သဘောတူသတ်မှတ်ထားသော ဦးစားပေးစီမံချက်လုပ်ငန်းများမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်။

**ဦးစားပေးစီမံချက်များ**

| ကဏ္ဍ/ကဏ္ဍခွဲ | စီမံချက် | ရမှတ်ပေါင်း | ဦးစားပေးအဆင့် | ဖော်ပြချက် | မှတ်ချက် |
|---|---|---|---|---|---|
| အခြေခံအဆောက်အဦးများ | | | | | |
| | ၁။ ရွာတွင်းလမ်းပြုလုပ်ခြင်းလုပ်ငန်း | ၁၀၀ | ၁ | ၁-ရွာတွင်းသဲကျောက်လမ်းခင်းခြင်းလုပ်ငန်း<br>-ရွာချင်းဆက်လမ်းကွန်ကရစ်ခင်းခြင်း | ကျေးလက်ဦးစီး/ကျေးလက်လမ်းဦး |
| | ၂။ ရွာတွင်းကြားလမ်းတံတားဆောက်လုပ်ခြင်းလုပ်ငန်း | ၉၃<br>၉၃ | ၄<br>၄ | ၂-ရွာတွင်းတံတားဆောက်လုပ်ခြင်းလုပ်ငန်း | |

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | စီးဌာန |
| မီးလင်းရေးကဏ္ဍ | | | | | |
| | ၄။ ကျေးရွာမီးလင်းရေး လုပ်ငန်း | ၁၀၀ | ၂ | ၄-ရွာတွင်းမီးလင်းရေးလုပ်ငန်း(ဆိုလာ) | ကျေးလက်ဦးစီးဌာန |
| ရေနှင့်ကျန်းမာသန့်ရှင်းရေးကဏ္ဍ | | | | | |
| | ၅။ရေရရှိရေးအတွက် ဆောင်ရွက်ခြင်း | ၉၅ | ၃ | ရေတားတံမံတည်ဆောက်ခြင်း | ကျေးလက်ဦးစီးဌာန |
| စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍ | | | | | |
| | ၆။စိုက်ပျိုးရေးရရှိရေးသီးနှံအထွက်တိုးစိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာအားနည်း | ၉၂ | ၅ | -စိုက်ပျိုးရေးဆည်မြောင်းပြုလုပ်ခြင်း<br>-မျိုးကောင်းမျိုးသန့်ထောက်ပံ့ခြင်း<br>-လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာများအရစ်ကျရောင်းချခြင်း<br>-သဘာဝမြေဩဇာပြုလုပ်နည်း<br>-ကိုင်းကူးကိုင်းဆက်နည်းသင်တန်း<br>-တောင်သူစိုက်ပျိုးနည်းသင်တန်း | စိုက်ပျိုးရေး/ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာန |
| ကျန်းမားရေးရေးကဏ္ဍ | | | | | |
| | ဂု။ကျန်းမာရေးအခြေခံအဆောက်အဦးဆောက်လုပ်ခြင်းနှင့်ကျန်းမာရေးနည်းပညာမြှင့်တင်ခြင်း | ၉၀ | ၆ | -ဆေးပေးခန်းဆောက်လုပ်ခြင်း<br>-အရံသားဖွားသင်တန်း<br>-ကျန်းမာရေးသင်တန်းဖွင့်လှစ်ခြင်း<br>-ဆေးဆရာမခန့်အပ်ပေးခြင်း | ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာန |
| စိုက်ပျိုးရေးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောဝင်ငွေရကဏ္ဍ | | | | | |
| | ၈။ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများတိုးမြှင့်ခြင်းနှင့်နည်းပညာသင်တန်းများအားနည်းခြင်း | ၉၀ | ၆ | -ဖုန်းပြုပြင်နည်းသင်တန်း | ကျေးလက်ဦးစီးဌာန |
| လူငယ်ကဏ္ဍ | | | | | |
| | ၉။လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေးသင်တန်းများအားနည်းခြင်း | ၈၈ | ၇ | -အင်္ဂလိပ်စာသင်တန်းများ<br>-မူးယစ်ဆေးဝါးအသိပညာပေးသင်တန်း<br>-နှစ်စဉ်စာပေဟောပြောပွဲကျင်းပရေး<br>-ကော်မတီကဏ္ဍဖွဲ့စည်းရာတွင်လူငယ်များအချိုးကျစွာပါဝင်ဖွဲ့စည်းပေးခြင်း | ကျေးလက်ဦးစီး/မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့ |
| ပညာရေးကဏ္ဍ | | | | | |
| | ၁၀။ပညာရေးမြှင့်တင် | ၈၀ | ၉ | -ကျောင်းယင်လုံအိမ်သာဆောက်လုပ်ခြင်း<br>-ပညာရေးသင်းထောက်ကူပစ္စည်းထောက်ပံ့မှု<br>-ပရိဘောဂပစ္စည်းဖြည့်စွက်ပေးမှု | |

**(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့်အချိန်ကာလ**

ကျေးရွာလူထုက ဖော်ထုတ်ရေးဆွဲထားသော ဦးစားပေးစီမံချက်များကို အကောင်အထည် ဖော်ဆောင်ရွက်ရန် စီမံကိန်းကာလကို ကွင်းဆင်းဆောင်ရွက်ချက်များအား အခြေခံ၍ ရေးဆွဲထားပါ သည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းကာလများကို နှစ်စဉ် ပြုပြင်ရေးဆွဲပါမည်။ စီမံ ကိန်းကာလ အပိုင်းအခြားများကို အောက်ပါ ဇယားတွင် ဖော်ပြထားပါသည်။

| စဉ် | အကြောင်းအရာ | အဆင့် | ၂၀၂၆ | ၂၀၂၇ | ၂၀၂၈ | ၂၀၂၉ | ၂၀၃၀ |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| ၁ | သောက်သုံးရေရရှိရေး | ၁ | | - | - | - | - |
| ၂ | ကျေးရွာမီးလင်းရေး | ၂ | - | - | - | - | - |
| ၃ | ရွာတွင်းလမ်းပြုပြင်ရေး | ၃ | | - | - | - | |
| ၄ | ရွာတွင်းလမ်းတံတားတည်ဆောက်ရေး | ၄ | | - | - | - | - |
| ၅ | စိုက်ပျိုးရေရရှိရေး၊သီးနှံအထွက်တိုး စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာအားနည်း | ၅ | | - | - | - | - |
| ၆ | ကျန်းမာရေးအဆောက်အဦဆောက်လုပ်ပြင်း၊ကျန်းမာရေးနည်းပညာမြှင့်တင်ခြင်း | ၆ | - | - | - | | |
| ၇ | အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများတိုးပြင့်ခြင်းနှင့်နည်းပညာသင်တန်းများမြှင့်တင်ခြင်း | ၇ | | - | - | - | - |
| ၈ | လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေးသင်တန်းများမြှင့်တင်ပေးခြင်း | ၈ | - | - | - | - | - |
| ၉ | ပညာရေးမြှင့်တင်ခြင်း | ၉ | | | | | - |
| ၁၀ | ကျောင်းခြံစည်းရိုးကာရံပေးခြင်း | ၁၀ | | - | - | | - |
| ၁၁ | ကျောင်းပရိဘောဂ၊အားကစားပစ္စည်းများထောက်ပံ့ပေးခြင်း | ၁၁ | | | - | - | |

| | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| ၁၂ | ကျောင်းအိမ်သာပြုလုပ်ခြင်းလုပ်ငန်း | ၁၂ | | | - | - | - |
| ၁၃ | တိရိစ္ဆာန်ရောဂါဖြစ်ပွားသောကြောင့် ဆေးဝါးများထောက်ပံ့ပေးခြင်း | ၁၃ | | - | - | - | |
| ၁၄ | တိရိစ္ဆာန်မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များထောက်ပံ့ပေးခြင်း | ၁၄ | | | | - | |
| ၁၅ | အားကစားမြေနေရာများညှိနှိုင်းခြင်းလုပ်ငန်း | ၁၅ | | - | - | - | - |
| ၁၆ | အားကစားပစ္စည်းများထောက်ပံ့ခြင်း | ၁၆ | | | - | - | |
| ၁၇ | ဘောလုံး၊လက်ဝှေ့များကိုအများပြည်သူြပြည့်ရှုသည် ့ရုပ် သံလိုင်းများမှထုတ်လွှင့်ပေးခြင်း | ၁၇ | | | | - | - |

## ၉။ ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအစဉ်

အောက်ပါဇယားတွင် ဖော်ပြထားသော စီမံချက်အလိုက်ဘတ်ဂျက် ပမာဏများ သည် ရည်ညွှန်းနမူနာအဖြစ်ကိုးကားရန် ပမာဏသာဖြစ်ပါသည်။ အမှန်တကယ်လိုအပ်သော ဘတ် ဂျက်ပမာဏတွက်ချက်နိုင်ရန် အသေးစိတ်ဆက်လက်၍ ဆောင်ရွက်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့သည် တချို့စီမံချက်များကို ရေးဆွဲရာတွင် မြို့နယ်အဆင့်ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်း များနှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် လုပ်ငန်းများထံမှ ဘတ်ဂျက်အပါအဝင် စီမံချက် ပြုစုရေး ဆွဲရေး အကူအညီများရရှိရန်လိုအပ်ပါသည်။ ဖော်ပြထားသော ရည်ညွှန်းဘတ်ဂျက်ပမာဏတွင် ကျေးရွာ လူထု၏ ငွေသားမဟုတ် သော ထည့်ဝင်မှုများကို ထည့်သွင်းဖော်ပြထားခြင်းမရှိပါ။ (ငွေသားမဟုတ် သောထည့် ဝင်မှု ဥပမာ- လုပ်အား၊ သဲ၊ ကျောက်ပစ္စည်း ကရိယာ၊ အချိန်စသည့်)

| စဉ် | စီမံချက် | ရန်ပုံငွေ | ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအရ အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း(ကျပ်) | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | သာမန်အသုံးစရိတ် | ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ် | စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေး | လူသားချင်းစာနာမှုအအထောက်အပံ့ |
| ၁ | သောက်သုံးရေရရှိရေး | | | Â | | |
| ၂ | ကျေးရွာမီးလင်းရေး | | | Â | | |
| ၃ | ရွာတွင်းလမ်းပြုပြင်ရေး | | | Â | | |
| ၄ | ရွာတွင်းလမ်းတံတားတည်ဆောက်ရေး | | | Â | | |

| | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| ၅ | စိုက်ပျိုးရေးရရှိရေးသီးနှံအထွက်တိုးစိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာအားနည်း | | | Â | | |
| ၆ | ကျန်းမာရေးအဆောက်အဦဆောက်လုပ်ခြင်း၊ကျန်းမာရေးနည်းပညာမြင့်တင်ခြင်း | | | Â | | |
| ၇ | အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများတိုးမြင့်ခြင်းနှင့်နည်းပညာသင်တန်းများမြင့် တင်ခြင်း | | | Â | | |
| ၈ | **လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေးသင်တန်းများမြင့်တင်ပေးခြင်း** | | | Â | | |
| ၉ | **ပညာရေးမြင့်တင်ခြင်း** | | | Â | | |
| ၁၀ | ကျောင်းခြံစည်းရိုးကာရံပေးခြင်း | | | Â | | |
| ၁၁ | ကျောင်းပရိဘောဂ၊အားကစားပစ္စည်းများ ထောက်ပံ့ပေးခြင်း | | | Â | | |
| ၁၂ | ကျောင်းအိမ်သာပြုလုပ်ခြင်းလုပ်ငန်း | | | Â | | |
| ၁၃ | တိရိစ္ဆာန်ရောဂါဖြစ်ပွားသောကြောင့်ဆေးဝါးများထောက်ပံ့ပေးခြင်း | | | Â | | |
| ၁၄ | တိရိစ္ဆာန်မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များထောက်ပံ့ပေးခြင်း | | | Â | | |
| ၁၅ | အားကစားမြေနေရာများညှိနှိုင်းခြင်းလုပ်ငန်း | | | | Â | |
| ၁၆ | အားကစားပစ္စည်းများ ထောက်ပံ့ခြင်း | | | Â | | |
| ၁၇ | ဘောလုံး၊လက်ဝှေ့များကိုအများပြည်သူကြည့်ရှုသည့်ရုပ်သံလိုင်းများမှထုတ်လွှင့်ပေးခြင်း | | | Â | | |

**၁၀။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ**

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကိုကျေးရွာလူထုက ဦးဆောင်အကောင်ထည်ဖော်မည်ဖြစ်သဖြင့် လုပ်ငန်းအောင်မြင်ရေးနှင့် ရည်မှန်းချက်များသို့ ရောက်ရှိရေးမှာကျေးရွာတွင် တာဝန်ရှိပါသည်။

**(၁၀-၁) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ**

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင်ပါဝင်သောစီမံကိန်းလုပ်ငန်းများကိုအထိရောက်ဆုံးအကောင်အထည်ဖော်ရန်တာဝန်မှာကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထု၏တာဝန်ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည်ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေးနှင့်စီမံခန့်ခွဲရေးတာဝန်ကိုအဓိကယူပါမည်။ အဖွဲ့အစည်းအသီးသီး၊ကော်မတီအသီးသီးအားတာဝန်များခွဲဝေအပ်နှင်း၍သက်ဆိုင်ရာစီမံကိန်း များဆောင်ရွက်နိုင်ရန်ဦးဆောင်ပါမည်။ဥပမာ-မိဘဆရာအသင်းသည်ကျေးရွာမူလတန်းကျောင်း၏ပညာရေးအရည်အသွေးကောင်းမွန်တိုးတက်ရန်တာဝန်ယူဆောင်ရွက်စေ၍လယ်သမားအဖွဲ့ကကျေးရွာလယ်ယာကုန်ထုတ်လမ်း အဆင့်မြှင့်တင်ခြင်းလုပ်ငန်းကို တာဝန်ယူဆောင်ရွက် စေခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

**(၁၀-၂) ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်း**

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာကော်မတီအဖွဲ့များကဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ဦးဆောင်စီမံခန့်ခွဲမှုတာဝန်ယူဆောင်ရွက်သော်လည်း အခြားသောဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့များကို လည်းရှာဖွေဆက်သွယ်ပူးပေါင်းရန်လိုပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင်မတတ်နိုင်သောအကူအညီများ ရယူ ဆောင်ရွက်ရန်ဖြစ်ပါသည်။ဥပမာ- မိဘဆရာအသင်းသည်မူလတန်းပညာရေးသင်ကြားမှု အရည် အသွေးတိုးတက်ရေးဆောင်ရွက်ရန်မြို့နယ်ပညာရေးဌာနနှင့်ချိတ်ဆက်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရပါမည်။ လယ်သမားအဖွဲ့အစည်းကလည်းလယ်ယာကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းအထောက်အကူပြု လမ်းအဆင့်မြှင့် တင်ရန်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၊မြို့နယ်ဆောက်လုပ်ရေး ဌာနနှင့် ဆက်သွယ်၍ အင်ဂျင်နီယာဒီဇိုင်းပုံစံနှင့် တွက်ချက်မှုဆိုင်ရာ အကူအညီများရယူရပါမည်။

**(၁၀-၃) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ**

စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ၏ အသေးစိတ်လုပ်ငန်းအမျိုးအစားဖော်ပြချက်တွင် တင်ဒါခေါ်ယူ ဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စများကိုလည်းတွေ့ရပါမည်။ ဤလုပ်ငန်းအမျိုးအစားများအတွက် အောက်ပါ အဖွဲ့ အစည်း/ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ပါဝင်မှုမှာအမှန်ပင် လိုအပ်ပါမည်။

- ဆောက်လုပ်ရေး၊ ကြီးကြပ်ရေးစသည့် လုပ်ငန်းများအတွက် ကန်ထရိုက်များ
- စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးစသည့် သင်တန်းများအတွက် နည်းပညာဆိုင်ရာနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှု ဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့်အဖွဲ့များ(နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးမှုအဖွဲ့အစည်းများ၊ ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေး အဖွဲ့ အစည်း များ၊ ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်များ၊ လူထုအဖွဲ့အစည်းများ)

ကန်ထရိုက်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများက စီမံကိန်းလုပ်ငန်းတွင် ဖေါ်ပြထား သော သတ်သတ်မှတ်မှတ်ကိစ္စများကိုသာ ကြီးကြပ်မှုပေးမည်ဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းတစ်ခုလုံး လွှမ်းခြုံ ကြီးကြပ်ရန်တာဝန်မှာကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီက တာဝန်ပေးထားသောအဖွဲ့၏ တာဝန်

သာဖြစ်ပါသည်။အချို့ကိစ္စများတွင်ကြီးကြပ်ရေးတာဝန်မှာမြို့နယ်သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနကတာဝန် ယူ ပါမည်။ ဤကိစ္စမျိုးတွင် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် တာဝန်ပေးထားသော ကော်မတီကို ဦးဆောင်၍ မြို့နယ်ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများနှင့် နီးနီးကပ်ကပ် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက် ပါမည်။

**၁၀.၄ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန်နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန်အတွက် အဖွဲ့အစည်း ဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအမံများ**

ကျွန်ုပ်တို့ကော်မတီအနေဖြင့်လုပ်ငန်းတစ်ခုချင်းစီအတွက်ရေရှည်တည်တံ့ရေးအစီအစဉ် များ ထားရှိမည်။ ဥပမာအားဖြင့် တံတားဆောက်လုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းတွင် အသုံးပြုသူများထံမှ အသုံးပြုခ ကောက်ခံခြင်း၊စေတနာအလျောက်ထည့်ဝင်လိုသူများထံမှအလှူငွေကောက်ခံခြင်းတို့ကိုဆောင်ရွက် မည်။ထို့အပြင်တံတားပေါ်ဖြတ်သန်းသွားလာသယ်ယူမည့်ပစ္စည်းများ၏ပမာဏကိုကန့်သတ်ခြင်းကဲ့ သို့သော စည်းကမ်းများ သတ်မှတ်မည်။

ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများရေရှည်တည်တံ့ရေးအတွက် လုပ်ငန်းအလိုက် သက်ဆိုင်ရာကော်မတီ၊ အဖွဲ့အားတာဝန်အပ်နှင်းဆောင်ရွက်မည် ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် တံတားပြုပြင် ထိန်းသိမ်းရေး

အတွက် လမ်းကော်မတီ၊ စာသင်ကျောင်းပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် မိဘဆရာအသင်းစသည်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။

**၁၁။ စီမံကိန်းအားစဉ်ဆက်မပြတ်လေ့လာဆန်းစစ်ခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း**

ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် တိုးတက်မှု အခြေအနေများအားစနစ်တကျကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ကြပါမည်။အစကနဦးခဲ့ကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ခြင်းလုပ်ငန်းကိုရိုးရှင်းလွယ်ကူသောနည်းလမ်းများဖြင့်ဆောင်ရွက်ပါမည်။သို့မှသာရည်ရွယ်သည့်အတိုင်းကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်သည့်လုပ်ငန်းကိုပြီးမြောက်အောင်ဆောင်ရွက် နိုင်ပါလိမ့်မည်။

လူထုဗဟိုပြု၍ အားလုံးပူးပေါင်းပါဝင်သောကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင်အထည်ဖော်သောနည်းလမ်းကိုလက်ကိုင်ကျင့်သုံးသည့်အလျောက်ကျွန်ုပ်တို့သည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကိုကြီးကြပ်စစ်ဆေးသုံးသပ်ရာတွင်ကျေးရွာအတွင်းရှိအဖွဲ့အစည်းများ၊ အိမ်ထောင်စုများတက်ကြွစွာအတူပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပါမည်။ဤသို့ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် သင့်တော်သောအဖွဲ့အစည်းစနစ်၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများတည်ဆောက်ပါမည်။

**(၁၁-၁) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း(Monitoring)**

အထူးသဖြင့်ကျွန်ုပ်တို့သည်ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်၏လုပ်ငန်းပိုင်;ဆိုင်ရာတိုးတက်မှု (physical progress)နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှု(financial progress) တို့ကိုစနစ်တကျကြီးကြပ်စစ်ဆေးပါမည်။၄င်းစစ်ဆေးခြင်းကို(၃)လပတ်အစီအစဉ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းလုပ်ငန်းကိုကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏စီစဉ်မှုဖြင့်သက်ဆိုင်ရာစီမံကိန်းလုပ်ငန်းအလိုက်တာဝန်ယူဆောင်ရွက်နေသောအဖွဲ့အသီးသီး၊ကော်မတီအသီးသီးတို့ကမိမိတို့တာဝန်ကျရာ ကဏ္ဍအလိုက် စစ်ဆေးသုံးသပ်ပါမည်။

အဖွဲ့အသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးသည် မိမိတို့၏ စီမံကိန်းဆိုင်ရာ ကနဦးသတင်းအချက်အလက်များ(Baseline)ရရှိအောင်ဆောင်ရွက်ကြပါမည်။ ယင်းအခြေခံသတင်းအချက်အလက်များပေါ်မူတည်၍ တိုးတက်မှုကို တိုင်းတာသည့် အညွှန်းကိန်း(indicator)ကို တည်ဆောက်ရ ပါမည်။ (၃)လပတ်ကုန်ဆုံးချိန်တိုင်းတွင်ကော်မတီနှင့်အဖွဲ့အသီးသီးသည်၄င်းတို့၏ကြီးကြပ်စစ်ဆေးတွေ့ရှိမှုအစီရင်ခံစာ(monitoring report)ကိုရွာလူထုအစည်းအဝေး၌အစီရင်ခံတင်ပြပါမည်။ဆက်လက်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရမည့်ကိစ္စများကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီမှ ဦးဆောင်ပါမည်။ (၃)လပတ်ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှုအစီရင်ခံစာသည် အောက်ပါအချက်များအပေါ် ဦးတည်ပါမည်။

**(က) လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာတိုးတက်မှု( Physical progress)**

- စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ လုပ်ငန်းပိုင်းတိုးတက်မှုနှင့် ပြီးမြောက်မှုအတိုင်းအတာ
- အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကြုံတွေ့ရသော အခက်အခဲအဟန့်အတားများနှင့် ပြုပြင်သင့်သော အဆိုပြုချက်များ၊
- ပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သော ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် စီမံကိန်းများ၊

**(ခ) ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှု(Financial progress)**

- ငွေသားနှင့်ငွေသားမဟုတ်သောအရင်းအနှီးလိုအပ်ချက်များစုစည်းပြီးစီးမှု (မူလလျာထားချက်နှင့် နှိုင်းယှဉ်၍)၊

- (၃)လပတ်ကုန်တွင်ရှိသောငွေသားနှင့် အခြားပစ္စည်းလက်ကျန်၊
- ငွေသားနှင့် ငွေသားမဟုတ်သောအရင်းအမြစ်များစုဆောင်းရာတွင် ကြုံတွေ့နေရသော အခက်အခဲများ၊ ပြဿနာများ၊
- ငွေကြေးစုဆောင်းပြင်ဆင်မှုတိုးတက်ရန် အဆိုပြုနည်းလမ်းများ၊

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် (၃)လပတ်ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှု အစီရင်ခံစာ အနှစ်ချုပ်ကို ပြုစုပြင်ဆင်ပြီး သက်ဆိုင်ရာကျေးရွာအုပ်စုဥက္ကဋ္ဌနှင့် သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်ဦးစီးဌာနများသို့ အစီရင်ခံပေးပို့ပါမည်။ အစီရင်ခံစာသည် စာမျက်နှာ ၂ မျက်နှာ ၊ ၃ မျက်နှာခန့်ပါဝင်၍ အောက်ပါအချက်များကို အဓိကထားဖော်ပြပါမည်။ ၄င်းအစီရင်ခံစာတွင် အခက်အခဲနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရင်းအခြေခံသတင်းအချက်အလက်များပေါ်မူတည်၍တိုးတက်မှုကိုတိုင်းတာသည့်အညွှန်းကိန်း(indicator)ကိုတည်ဆောက်ရပါမည်။

ကျေးရွာသူ/သားများ ပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်မည့်အစီအစဉ်များ၊ လိုအပ်သော အကူအညီအထောက်အပံ့များ စသည်တို့ ပါဝင်ပါမည်။

**(၁၁-၂ ) နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်အကဲဖြတ်ပွဲ**

စီမံကိန်းကာလနှစ်တစ်နှစ်ကုန်ဆုံးချိန်တွင် စီမံကိန်း၏ တိုးတက်မှုအခြေအနေကို ဘက်စုံရှုထောင့်မှပြန်လည်သုံးသပ်အကဲဖြတ်ကြပါမည်။ဤနှစ်ပတ်လည်သုံးသပ်တွေ့ဆုံပွဲ၏ရည်ရွယ်ချက်မှာကျွန်တို့ဆောင်ရွက်သောကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ၏တိုးတက်မှုအခြေအနေများကိုအောက်ပါအဖွဲ့အစည်း/ပုဂ္ဂိုလ်များအားကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာကဖိတ်ကြားအသိပေးတင်ပြနိုင်သောအခွင့်အလမ်းဖန်တီးနိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဖိတ်ကြားမည့်အဖွဲ့အစည်းများမှာ-

- ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊ မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးနှင့်အခြားသက်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ (ငွေကြေးထည့်ဝင်သူများ၊ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းရှင်များ)၊ သတင်းမီဒီယာများ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့ အစည်းများ စသည်တို့ဖြစ်ပါသည်။

နှစ်ပတ်လည်သုံးသပ်ပွဲမှ ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများနှင့်အခြားပါဝင်သက်ဆိုင်သူများထံမှအကြံပြုချက်၊သုံးသပ်ချက်များရယူနိုင်သောအခွင့်အလမ်းကိုလည်းရရှိပါမည်။ ဤအကြံပြုချက်များဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို ပြန်လည်ပြုပြင် ဆောင်ရွက်နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

**နောက်ဆက်တွဲ (၂)**

**ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အထောက်အကူပြု ဇယားများ**

**(၁) လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ**

ဇယား ( ၁) လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

| အသက်အုပ်စု | | ကျား | မ | စုစုပေါင်း | စုစုပေါင်း၏% |
|---|---|---|---|---|---|
| ၁ နှစ် အောက် | နို့စို့အရွယ် | ၃ | ၂ | ၅ | ၁.၉% |
| ၁ နှစ်မှ ၄ နှစ် အထိ | ၅ နှစ်အောက်ကလေးငယ် | ၈ | ၁၀ | ၁၇ | ၈.၅% |

| အသက်အုပ်စု | | ကျား | မ | စုစုပေါင်း | စုစုပေါင်း၏% |
|---|---|---|---|---|---|
| ၅ နှစ်မှ ၉ နှစ် အထိ | မူလတန်းကျောင်းသား အရွယ် | ၁၁ | ၉ | ၂၀ | ၉.၈% |
| ၁၀ နှစ်မှ ၁၄ နှစ် အထိ | အလယ်တန်းကျောင်းသား အရွယ် | ၁၀ | ၉ | ၁၉ | ၉.၃% |
| ၁၅ နှစ်မှ ၆၄ နှစ် အထိ | အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်အရွယ် | ၆၅ | ၆၂ | ၁၂၇ | ၆၂.၂% |
| ၆၅ နှစ် အထက် | သက်ကြီးရွယ်ကြီး | ၁၀ | ၇ | ၁၇ | ၈.၃% |
| စုစုပေါင်း | | ၁၀၇ | ၉၉ | ၂၀၆ | ၁၀၀% |
| စုစုပေါင်း အိမ်ထောင်စု ၃၃ | | တစ်အိမ်ထောင်ပျမ်းမျှဦးရေ - ၆.၂% | | | |

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူရာတွင်ကောင်းမွန်စွာဖြေဆိုကြကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ကျေးရွာတွင်အိမ်ထောင်စု (၃၃)အိမ်ထောင်စုရှိပြီး (ကျား - ၁၀၅ ၊ မ - ၉၉ ) စုစုပေါင်းလူဦးရေ (၂၀၄)ဦးရှိပါသည်။တစ်အိမ်ထောင်လျှင် ပျမ်းမျှလူဦးရေ (၆.၂%)ရှိသောကြောင့် တစ်အိမ်ထောင်လူဦးရေးမှာ(၆)ယောက်နှုန်းရှိကြကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ ကျေးရွာတွင် နို့စို့အရွယ် ကလေးငယ် စုစုပေါင်း ၄ ဦး၊ ၁% သာရှိသဖြင့် ယခုနှစ်များတွင် ကလေးမွေးဖွားနှုန်း နည်း နေ သည်ကို တွေ့ရှိရသည်။ လူဦးရေနည်းပါးရခြင်းမှာ ကျေးရွာနေအိမ်ထောင်စုများတွင် ငွေကြေး အခက်ခဲအဆင်မပြေသော ဖြစ်ကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ ၅ နှစ်အောက်ကလေး ၁၇ ဦး (၁၀%) ရှိသည်ကို သိရှိခြင်းအားဖြင့် လူဦးရေအသင့်အတင့်ရှိပြီးကာကွယ် ဆေးထိုးရမည့် ကလေးနှင့် မူကြို ကျောင်းတက်ရောက်နိုင်သည့် ကလေးငယ် အရေအတွက်ကို အတိအကျ သိနိုင်ပြီး ကာကွယ်ဆေး ထိုးနှံမှု အောင်မြင်မှုအခြေအနေကို အလွယ်တကူ တိုင်းတာတွက်ချက်နိုင်မည်။ မူကြိုကျောင်း လိုအပ်မှုရှိမရှိကို လည်းအလွယ်တကူ ဆန်းစစ်နိုင်သည်။ မူလတန်းအရွယ် ကလေး ၂၀ ဦး (ကျား ၁၁+မ ၉) (၁၀%) နှင့် အလယ်တန်းကျောင်းသားအရွယ် ၁၉ ဦး (ကျား ၁၀+မ ၉) (၆%) သိခြင်းဖြင့် ကျောင်းနေအရွယ် ကလေးတိုင်း ကျောင်းနေနိုင်ခြင်းရှိ/မရှိကို အလွယ်တကူ တိုင်းတာနိုင်မည်။ ကျေးရွာတွင်အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်လူဦးရေမှာ(၉၈)ဦး (၅၈%)ရှိ သောကြောင့် အလုပ်နိုင်သည့် အရွယ်အသင့်သင့်ရှိကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ ၄င်းတို့ကို အလုပ်အကိုင် ဖန်တီးပေးခြင်း၊ အသက်မွေး ဝမ်းလုပ်ငန်းများ ကျွမ်းကျင်တတ်မြောက်အောင် စွမ်းရည်မြှင့် တင်ပေးနိုင်ပါက ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အတွက် များစွာအထောက်အကူဖြစ်မည်။အလုပ်လုပ်နိုင်သည့် ဦးရေတွင် အမျိုးသား(၆၀)ဦး၊ အမျိုးသမီး(၃၈)ရှိသည့်အတွက် အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်ဦးရေတွင် အမျိုးသမီးဦးရေထက်အမျိုးသား လူဦးရေပိုမို များပြားကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။သက်ကြီးရွယ်အို လူဦးရေမှာလည်း(က-၁၀+မ-၇) ဦးစုစုပေါင်း(၁၇)ဦး (၅%)ရှိသောကြောင့်ကျေးရွာတွင် အသက်ကြီးရွယ်အိုနည်းပါးကြောင်းတွေ့ ရှိရနိုင်ပါသည်။ အသက်ကြီးပိုင်းတွင် အသက်ရှည် မရှည်ကြကြောင်းနှင့်အသက်တိုရသည့်အကြောင်း အရင်းများမှာ အလုပ်အကိုင်ရှားပါးခြင်း၊ ဝင်ငွေနည်းပါးခြင်း၊အာဟာရပြည့်ဝစွာ စားသုံးနိုင်ခြင်းမရှိ၊ အသင့်သုံးအစားစားများသာစားသုံးခြင်း၊ စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာအားနည်းခြင်း၊ ကျန်းမာရေး နည်းပညာအားနည်းခြင်း၊ငွေကြေးချို့တဲ့ခြင်းများ ကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

## (၂) သဘာဝရင်းမြစ်နှင့်ရာသီဥတုအခြေအနေ

### (၂.၁) ကျေးရွာ၏ မြေပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် ရေအရင်းအမြစ်များ

ဇယား (၂) ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် ရေအရင်းအမြစ်များ

| မြေအမျိုးအစား | ဧရိယာ (ဧက) | မြေဆီလွှာအရည်အသွေး ကောင်း/သင့်/ညံ့ | ရေရရှိမှု (ရ/မရ/အနည်းအကျဉ်း) | ရရှိနိုင်သော ရေအရင်းအမြစ်(မြေအောက်ရေ၊ချောင်း၊မြစ်၊စိမ့်စမ်းစသည်) |
|---|---|---|---|---|
| လယ်မြေ | ၅၃.၀၀ | သင့် | ရ | ချောင်း |
| ယာမြေ | ၁ ဧက | သင့် | - | - |
| ဥယျာဉ်ခြံမြေ | - | - | - | - |
| အိမ်ခြံဝင်း စိုက်ခင်း | - | | | |
| ကိုင်း/ကျွန်းမြေ | - | | | |
| စားကျက်မြေ | - | | | |
| ပလပ်မြေ | ၂၀.၅၅ | သင့် | - | - |
| သစ်တောမြေ | - | | | |
| **စုစုပေါင်း** | ၇၄.၅၅ | | | |

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု၊ (၃) လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲရေးနှင့် စာရင်းအင်းဦးစီးဌာန၊ (၄) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

**မှတ်ချက်။** ။ ရေရှိသည့်အရင်းအမြစ်အမျိုးအစား-ဆည်၊မြစ်ရေတင်၊စိမ့်စမ်းရေသွယ်၊မြေအောက်ရေ

**လေ့လာတွေ့ရှိချက်(အခက်အခဲ၊စိန်ခေါ်မှုနှင့်အခြား)။** ။**ကျေးရွာတွင်** လယ် **၅၃** ဧက၊ တောင်ယာ **၁** ဧက ၊ပလပ်မြေ **၂၀.၅၅** ဧက စုစုပေါင်းတစ်ရွာလုံးတွင် မြေဧက (**၇၄.၅၅**) ဧကသာရှိသည်။ လယ်(**၅၃**)ဧကတွင် စပါးတစ်မျိုးကိုသာစိုက်ပျိုးကြ ကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ တောင်ယာဧက စုစုပေါင်း ၁ဧက တွင် ပြောင်းပန်းဥ၊ ပီလောပီနံများစိုက် ပျိုးကြကြောင်း တွေ့ရှိရ ပါသည်။ မြေသားမြေဆီလွှာ အရည်အသွေးအနေနှင့် သင့်သည် ကို တွေ့ရှိရသည်။ ကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးမြေအနည်းငယ်သာရှိပြီး တိုးချဲ့ရန်လည်း မြေလွတ်မြေလပ်မရှိကြတော့ပါ။ အချို့စိုက်ပျိုးမြေအများစုမှာ ပုံစံ(၇)အများ အပြားရရှိကြပြီး ပုံစံ(၇)မရရှိသူ အနည်းအကျဉ်းရှိသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ပုံစံ (၇) ရရှိရေး မြေစာရင်း ဦးစီးဌာနသို့ တင်ပြထားသော်လည်း ယခုအထိပုံစံ (၇) မရကြသေးသောကြောင့် အမြန်ရရှိရန် တင်ပြကြပါသည်။လက်ရှိစိုက်ပျိုးမြေများကိုလည်း မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု ပုံစံ (၇) မရရှိသူများရှိသောကြောင့် ရွာသူ/သားများမှ မိမိတို့ပိုင်မြေများ သိမ်းဆည်းခံ/ ဆုံးရှုံးသွား မှာကို

အထူးစိုးရိမ်မှုများရှိနေကြသည်။

## (၂.၂) ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝအရင်းအမြစ်များ

ဇယား (၃) ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝရင်းမြစ်များ

| **အမျိုးအစား** | **ကျေးရွာနှင့် အနီးပတ်ဝန်းကျင်တွင် သဘာဝအတိုင်း တွေ့ရှိရရှိနိုင်မှု** (များ/သင့်/နည်း/မရှိ) | **အသုံးပြုနိုင်မှု** (လွယ်/ခက်/လက်လှမ်းမမှီ) |
|---|---|---|
| ကာဗွန်(ခါတ်ငွေ့/ရေနံ) | မရှိ | လက်လှမ်းမမှီ |
| ခါတ်သတ္တု(သဲ)စသည် | သင့် | လွယ် |
| **အခြားသဘာဝအရင်းအမြစ်** | | |
| တိရိစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များ | သင့် | ခက် |
| အပင်မျိုးစိတ်များ(လူ၊တိရိစ္ဆာန်တို့အတွက်သုံးဝင်သော) | များ | လွယ် |
| ပျမ်းမျှအပူချိန်- ၂၁ဒီဂရီ | ပျမ်းမျှမိုးရေချိန်- ၁၈၇.၆၈လက်မ | |

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ သစ်တောဦးစီးဌာန၊ အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန။

**လေ့လာတွေ့ရှိချက(အခက်အခဲ၊စိန်ခေါ်မှုနှင့်အခြား)။** ။ကျေးရွာတွင် သဘာဝအရင်း အမြစ်များ အနေဖြင့် သတ္ထုနှင့် အခြားတွင်းထွက် သယံဇာတများ မရှိပါ။ သဲနှင့်ကျောက်များ အသင့် အတင့်ရှိပြီး အလွယ်တကူရရှိနိုင်ပါသည်။ သဘာဝပေါက်ပင်များ အနေဖြင့် များပြားစွာရှိပါသည်။ စည်းကမ်းမဲ့စွာ သစ်ခုတ်မှုများရှိသောကြောင်နောင်(၁၅)နှစ်အကြာတွင် သဘာဝအပင်ပျိုးစိတ်အပင် များတစ်ဖြည်းဖြည်း ရှားပါးလာနိုင်သည့်အခြေအနေကိုမြင်တွေ့ရပါသည်။ သဘာဝပေါင်ပင်များကို ထိရောက်စွာ အသုံးချနိုင်ခြင်းမရှိ။ဈေးကောင်းမရကြဘဲ ထုတ်ယူသုံးစွဲမှုများခြင်းကြောင့်တဖြည်း ဖြည်းရှားပါးလာသည်။သဘာဝပေါက်ပင်များစွာရှိပါသည်။ထို့ကြောင့်တိုင်းရင်းဆေးပညာသင်ကြားနိုင်ပါကကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အကျိုးရှိလာ မည်ဖြစ်ကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

သဘာဝတိရိစ္ဆာန်များ မျိုးသုန်နိုင်သည့်အခြေအနေတွင် တည်ရှိပါသည်။ မုဆိုးများ၏စည်း ကမ်းမဲ့စွာသတ်ဖြတ်မှုများရှိနေသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ထို့ကြောင့် တိရိစ္ဆာန်များ မျိုးမသုန်းအောင် အစီအမံများ လုပ်ဆောင်ပေးရန်လိုအပ်ပါသည်။ရာသီဥတုအနေဖြင့် ပျမ်းမျှအပူချိန် (၂၁ ဒီဂရီ)နှင့် မိုးရေချိန်လက်မ(၁၈၇.၆၈)ခန့်ရှိပါသည်။

## (၃) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုအခြေအနေ

ဇယား (၄) ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ

| စဉ် | အဖွဲ့အစည်းအမည် | အမျိုးအစား (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်) | လုပ်ငန်းတာဝန် (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့် အထက် ရွေးနိုင်သည်။) | အဖွဲ့အစည်း၏စွမ်းဆောင်ရည်အပြေဖြေဝေအနေ(သို့)ခိုင်မာတောင့်တင်းမှုဆိုင်ရာရှင်းလင်း ဖော်ပြချက်) |
|---|---|---|---|---|
| ၁ | အုပ်ချုပ်ရေးရပ်မိရပ်ဖ | ၁☐ ၂ ✓ ၃☐ | ပညာရေး ☐ ငွေကြေး ☐<br>ကျန်းမာရေး ☐ ဘာသာရေး ✓<br>စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐<br>သာရေး/နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ☐<br>လုံခြုံရေးနှင့် ကာကွယ်ရေး ☐ | ရပ်မိရပ်ဖအဖွဲ့သည် ကျေးရွာအတွက် တာဝန်ခံမှု၊တာဝန်ယူမှု ယုံကြည်မှု ၏ အပြည့်ရှိပြီး စွမ်းဆောင်ရည် အားကောင်းသောအဖွဲ့အစည်းဖြစ်သည်။ |
| ၂ | လူငယ်အဖွဲ့ | ၁☐ ၂✓ ၃☐ | ပညာရေး ☐ ငွေကြေး ☐<br>ကျန်းမာရေး ☐ ဘာသာရေး ✓<br>စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐<br>သာရေး/နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ☐<br>လုံခြုံရေးနှင့် ကာကွယ်ရေး ☐ | ကျေးရွာတွင် လုပ်ဆောင်နေသောကိစ္စများတွင် ပါဝင် ကူညီပေးသောအဖွဲ့အစည်းဖြစ်သည်။ |
| ၃ | RBC အသင်းတော် | ၁☐ ၂☐ ၃✓ | ပညာရေး ☐ ငွေကြေး ☐<br>ကျန်းမာရေး ☐ ဘာသာရေး ☐<br>စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐<br>သာရေး/နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ✓<br>လုံခြုံရေးနှင့် ကာကွယ်ရေး ☐ | ကျေးရွာရှိ RBC အသင်းတော်သည်ဘာသာရေးအဖွဲ့အစည်းတစ်ခုအဖြစ်ရပ်တည်ပြီးသာရေး/နာရေး၊လူမှုကိစ္စအဝဝကို တာဝန်ယူဆောင် ရွက်လျက်ရှိပြီး စာရင်းဇယားများ မှန်ကန်မှုရှိပြီးခိုင်မာတောင့် တင်းသည့်အဖွဲ့ အစည်းတစ်ခုဖြစ်သည်။ |
| ၄ | မိဘဆရာအသင်း | ၁☐ ၂✓ ၃☐ | ပညာရေး ✓ ငွေကြေး ☐<br>ကျန်းမာရေး ☐ ဘာသာရေး ☐<br>စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐<br>သာရေး/နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ☐<br>လုံခြုံရေးနှင့် ကာကွယ်ရေး ☐ | မိဘဆရာအသင်း သည်ကျေးရွာတွင်ပညာရေးဏ္ဍာကို တတ်နိုင်သည့်ဘက်မှ ကူညီဆောင်ရွက်ပေးလျက်ရှိပါသည်။လုပ်ဆောင်မှုအားကောင်းကြောင်းလည်းသိရှိရပါသည်။ |

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု။

**အုပ်စုအမျိုးအစား**

(၁) စီးပွားရေးအခြေခံသောအုပ်စု– လယ်သမားအဖွဲ့၊ ငွေစုငွေချေးအဖွဲ့ စသည့်။

(၂) လူမှုရေးအဖွဲ့ – ဥပမာ – အမျိုးသမီးအဖွဲ့၊ လူငယ်အဖွဲ့၊ ကိုယ်ထူကိုယ်ထအဖွဲ့။

(၃) ဘာသာရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့။

**လေ့လာတွေ့ရှိချက်(အခက်အခဲ၊စိန်ခေါ်မှုနှင့်အခြား)။** ။ ကျေးရွာတွင်း အဖွဲ့ပေါင်း (၄) ဖွဲ့ရှိ ကြောင်း

တွေ့ရပါသည်။RBC အသင်းတော်အဖွဲ့၊ရပ်မိရပ်ဖအဖွဲ့နှင့်လူငယ်အဖွဲ့သည် ဘာသာရေးကို အခြေခံသောအဖွဲ့များဖြစ်ကြပြီး၊ မိဘဆရာအသင်းသည့်ပညာရေးကိုအခြေခံ သောအဖွဲ့ဖြစ်ပါသည်။ ၄င်းအဖွဲ့များ အနက် ရပ်ရွာ၏ လိုအပ်ချက်အရဖွဲ့စည်းထားသော ရပ်မိရပ်ဖ အဖွဲ့နှင့် လူငယ်အဖွဲ့များမှ စွမ်းဆောင်နိုင်မှုလည်းကောင်းသည်။ တာဝန်ယူမှု၊ တာဝန်ခံမှု အပြည့်အဝရှိပြီး လူထုနှင့်လည်း အချင်းချင်းအပြန်အလှန် ယုံကြည်မှုရှိသည်။ လုပ်ငန်းလုပ်ဆောင်မှု ကောင်းမွန်ပြီး ကြာရှည်လည်း ရပ်တည်နိုင်ကြသည်။အဖွဲ့ဝင်ဦးရေအရ ကျား/မ အားလုံး ပါဝင်ကြ သော်လည်း အလုပ်တာဝန်ခွဲ ဝေသည့်အခါ အမျိုးသားများကသာ အရေးပါသော ဆုံးဖြတ်ချက် ချနိုင်သော (ဥက္ကဋ္ဌ စသည်) တာဝန် များကိုယူလေ့ရှိကြပြီး အမျိုးသမီးများမှာ အရေးမပါသော (အဖွဲ့ဝင်စသည်) တာဝန်များကိုပေးလေ့ ရှိကြသည်။

လက်ရှိအဖွဲ့အစည်းများကိုလေ့လာရာတွင်ကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် သီးခြားတာဝန် များ ခွဲဝေလုပ်ဆောင်နေကြသော်လည်း မိမိတို့ ကျေးရွာ ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးကို စနစ်တကျ ဦးဆောင်နိုင်ခြင်းမရှိသေးဘဲ စွမ်းဆောင်ရည် အားနည်နေသေးသည်ကို တွေ့ရသည်။ အဖွဲ့အစည်းများ အားလုံးသည် စာရင်းဇယားများကျွမ်းကျင်မှုလိုအပ်ကြောင်းသိရှိရပါ သည်။ထို့ကြောင့်စီမံခန့်ခွဲရေးသင်တန်းများ၊စာရင်းထိန်းသိမ်းရေးသင်တန်းများ ပြုလုပ်ပေးသင့်ပါသည်။

## (၄) စီးပွားရေးနှင့် အသက်မွေးမှု အခြေအနေ

### (၄.၁) ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ

ဇယား (၅) ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ

| အကြောင်း အရာ | သတ်မှတ်စံနှုန်း | | | |
|---|---|---|---|---|
| | အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စု | အလယ်အလတ်ရှိသောအိမ်ထောင်စု | မပြေလည်သော အိမ်ထောင်စု | အလွန်မပြေလည်သောအိမ်ထောင်စု |
| မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု | ၁၅ ဧကအထက် | ၅-၁၅ ဧကအကြား | ၁-၅ ဧကအကြား | မြေယာမဲ့၊ လယ်-၀-၁.၅ဧကကြား |
| အိမ်အခြေအနေ | ကာလာသွပ်မိုး၊ တိုက်/အုပ်အကာ၊ ပျဉ်ထောင်ပျဉ်ခင်း | ကာလာသွပ်မိုး၊ ပျဉ်ထောင်ပျဉ်ခင်း /ထရံကာ၊ ပျဉ်ခင်း | ကာလာသွပ်အမိုး / ထရံကာ၊ပျဉ်ကြမ်း ခင်း၊ | ရိုးရိုးသွပ်၊ သက္ကယ်မိုး၊ ထရံကာ၊ ပျဉ်ခင်း၊ မြေစိုက်/ဝါးကြမ်းခင်း |
| ကုန်ထုတ်လုပ်မှုနှင့် ဆိုင်သော ပိုင်ဆိုင်မှု | **လက်တွန်းထွန်စက် ၁ စင်း၊ရေစုပ်၊ကွဲ/** | ထွန်စက် လက်တွန်းထွန်စက် ၁ စင်း၊ ရေ | ထွန်စက်၁ စင်း၊ လက်တွန်းထွန်စက် ၁ စီး ကွဲ/နွားဘ-၃ ကောင် | ပေါက်တူး၊ ပေါက်ပြား၊ ဓါး၊ တံဇွန် နှင့် ဝက်၊ |

| အကြောင်း အရာ | သတ်မှတ်စံနှုန်း | | | |
|---|---|---|---|---|
| | အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စု | အလယ်အလတ်ရှိသောအိမ်ထောင်စု | မပြေလည်သော အိမ်ထောင်စု | အလွန်မပြေလည်သောအိမ်ထောင်စု |
| | **နွား ၁၀-၁၀ ကောင်၊ ဆိုင်ကယ် ၁-၂ စီး၊ တယ်လီဖုန်း ၂လုံး၊ တီ ဗီ ၁ ခု၊စလောင်း ပိအက်အိုင်/စကိုင်းနက် ၁ ခု။** | စုပ်စက် ၁ ခုရှိ/မရှိ၊ ထော် လာကျီ ၁ စီးရှိ ကျွဲ/နွား ၃-၁၀ ကောင် ဆိုင်ကယ် ၁ စီး၊ တယ်လီဖုန်း ၂-၃ လုံး၊ တီဗီ ၁ ခု၊ စလောင်း ၁ ခု။ | ဆိုင်ကယ် ၁စီး လိုင်စင်မဲ့၊ စက်ဘီး ၁ စီး၊ တယ်လီဖုန်း ၁-၂ လုံး၊ တီဗီ ၁ ခေါက်တီဗီ ၁ ခု၊ | ကြက် စသည်။ ဆိုင်ကယ် ၁ စက်ဘီး ၁ စီး၊ ဖုန်း ၁ လုံး၊ ခေါက်တီ ဗီ ၁ ခု။ |
| အဓိကစီးပွားရေး လုပ်ငန်း | တောင်သူကြီး/ အရောင်းအဝယ် | ဈေးဆိုင်၊ တောင်သူလတ် | တောင်သူငယ်/ ဆင်းရဲသား တောင်သူ | ကျပမ်း၊ နေ့စား |
| **အိမ်ထောင်စု (၃၃)** | - | | ၂၈ | ၅ |

ရင်းမြစ် ... (၁) ကျေးရွာလုံးကျွတ် အစည်းအဝေးပြုလုပ်ခြင်း။

**လေ့လာတွေ့ရှိချက် (အခက်အခဲ၊စိန်ခေါ်မှုနှင့်အခြား။** ။ ကျေးရွာတွင် အိမ်ခြေ(၃၃)အိမ်ခြေရှိပါသည်။မပြေလည်သောအိမ်ထောင်စု(၂၈)အိမ်၊(၁၃.၇၂%)၊အလွန်မပြေလည်သောအိမ်ထောင်စု(၅)အိမ်၊(၂.၄%)ရှိကြပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ဥစ္စာဓနခွဲခြားရာတွင်အဓိကအားဖြင့် အိမ်အခြေအနေနှင့်လယ်ယာအခြေအနေဟာ အရေးပါကြောင်းသိရှိရပါသည်။ အိမ်ထောင်စု(၂၈)အိမ်ဟာ ဝမ်းစာဖူလုံကြပြီး ကျန်အိမ်မထောင်စု(၅)အိမ်ထောင်စုသည် စက်တင်ဘာလနှင့်အောက်တိုဘာလများတွင် ဝမ်းစာဖူလုံမှုမရှိဘဲ ချေးငှါးခြင်း၊အခြားသောလယ်ယာများတွင် နေ့စားလုပ်ကိုင်ခြင်း၊ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်း၊ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် ကျပန်း၊နေ့စားလုပ်ကိုင်ခြင်းဖြင့်စားသောက်ရုန်းကန်လုပ်ရှားစားသောက်ကြပါသည်။ အလုပ်အကိုင်ပုံမှန်မရှိခြင်းကြောင့် အခက်ခဲများစွာနှင့်ရင်ဆိုင်ကြကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ ထို့ကြောင့်အသက်မွေးသင်တန်းပညာရပ်ဆိုင်ရာသင်ကြားပေးခြင်း၊အလုပ်အကိုများဖန်တီးခြင်း၊ ကြိုးစားလိုချင်စိတ်ဖြစ်ပွားအောင်အသိပညာပေးခြင်းများဆောင်ရွက်ပေးသင့်ကြောင်းတွေ့ ရှိရပါသည်။

## (၄.၂) သီးနှံထုတ်လုပ်ရေး

### (၄.၂.၁) စိုက်ပျိုးနိုင်သော မြေဧရိယာ

ဇယား (၆) ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေ ပိုင်ဆိုင်မှု၊ မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု

| စဉ် | မြေပိုင်ဆိုင်မှုအရွယ်အစား | အိမ်ထောင်စု အရေအတွက် | အိမ်ထောင်စု % | ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင် သတ်မှတ်ချက် |
|---|---|---|---|---|

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| ၁ | မြေယာမဲ့ | ၅ | ၂.၄% | မြေယာမဲ့ |
| ၂ | ၂.၅ ဧကအောက်( ၁ ဟတ်တာထိ) | ၁၀ | ၃၀.၃% | ဆင်းရဲသားတောင်သူ |
| ၃ | ၂.၅ ဧကမှ ၅ ဧကထိ (၂ ဟတ်တာထိ) | ၁၈ | ၅၄.၅% | တောင်သူငယ် |
| ၄ | ၅ ဧကမှ ၁၂.၅ ဧက ကြား (၅ ဟတ်တာထိ) | - | - | အလယ်အလတ်စားတောင်သူ |
| ၅ | ၁၂.၅ ဧက အထက် (၅ ဟတ်တာနှင့်အထက်) | - | - | တောင်သူကြီး |
| **ကျေးရွာရှိအိမ်ထောင်စု စုစုပေါင်း** | | ၃၃ | | |

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း-လယ်သမားအုပ်စု၊ (၃)လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲရေးနှင့်စာရင်းအင်းဦးစီးဌာန၊(၄) ကျေးရွာအုပ်စု-အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

**လေ့လာတွေ့ရှိချက်(အခက်အခဲ၊စိန်ခေါ်မှုနှင့်အခြား)** ။ ။ကျေးရွာတွင် အိမ်ခြေ ၃၃ အိမ်ရှိသည့်အနက် မြေယာမဲ့ ၅ အိမ် (၂.၄%)၊ ဆင်းရဲသားတောင်သူ ၁၀ အိမ်(၃၀.၃%)၊ တောင်သူငယ် ၁၈ အိမ်(၅၄.၅%) ရှိပါသည်။ (အလယ်အလတ်စားတောင်သူ၊တောင်သူကြီးများမရှိ ကြောင်းတွေ့ ရှိရပါသည်။မြေယာမဲ့တောင်သူများ နည်းပါကြကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ စီးပွားအဖြစ် စိုက်ပျိုးမှု မလုပ်ကြပါတစ်ပိုင်တစ်နှိုင်သာစိုက်ပျိုးကြပါသည်။

### (၄.၂.၂) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

ဇယား (၇) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

| **သီးနှံ** | **စုစု ပေါင်း စိုက် ဧက** | **တစ်ဧက အထွက်နှုန်း** | | | | **အမြတ်** **ရရှိနိုင်မှု** (နည်း၊သင့်၊များ) ရှင်းလင်းဖော်ပြချက် |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | | **ယူနစ်** | **အနည်း ဆုံး** | **အများ ဆုံး** | **ပျမ်း မျှ** | |
| စပါး | **၅၃ ဧက** | ပုံး | ၄၀ | **၉၀** | ၇၅ | သင့်(သွင်းအားစုများသော ကြောင့်အကျိုးအမြတ်ရရှိမှု မှာလည်းသင့်ကြောင်းတွေ့ရှိ ရပါသည်။ |
| | | | | | | |

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု။

**လေ့လာတွေ့ရှိချက်။** ။ ကျေးရွာ၏ အဓိကစိုက်ပျိုးသော သီးနှံများမှာ စပါးဖြစ်သည်။ စပါးစိုက်ပျိုးမြေဧကစုစုပေါင်းမှ ၅၃ ဧကဖြစ်ပြီး မေလတွင်ပျိုးကျဲကာဇွန်၊ဇူလိုင်လတွင် စတင်စိုက်ပျိုးကာ အောက်တိုဘာလနှင့်နိုဝင်ဘာလ တွင် ရိတ်သိမ်းကြသည်။ ဒေသအနေအထားအရ စပါး

ကိုပုံးသာအသုံးပြုကြကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ သီးနှံထွက်နှုံးမှာ အများဆုံး ဧဂပုံးမှ အနည်းဆုံး ၄၀ ပုံး၊ တဇော ပျမ်းမျှ ထွက်နှုံးမှာ ၇၅ ပုံးဖြစ်သည်။ သွင်းအားစုလိုအပ်ချက် သင့်သောကြောင့် အကျိုးအမြတ်ရရှိမှု အခြေအနေမှာအသင့်အတင့်ဖြစ်သည်။ သီးခြားစိုက်ပျိုးမှုမရှိသောကြောင့် တစ်သီးစားသာစိုက်ပျိုးကြသောကြောင့်ဝင်ငွေရရှိမှုလည်းနည်းကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ စီးပွားရေး အဖြစ်စိုက်ပျိုးမှုမရှိဘဲ တစ်ပိုင်တစ်နိုင်အတွက်သာ စိုက်ပျိုးလျက်ရှိသည်။စည်းကမ်းမဲ့စွာ ကျွဲနွား၊ တိရိစ္ဆာန်များလွတ်မှုကြောင့် လယ်ကွက်များတွင်ဝင်ရောက်မှုရှိသည်။ထို့ကြောင့် ကောင်းမွန်သောစာ ကျက်မြေများသတ်မှတ်ပေးသင့်ကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။လယ်ကွက်များတွင် ခြံစည်းရိုးများခတ်နိုင် ရန်အတွက် ငွေကြေးအခက်ခဲရှိပါသည်။အကျိုးအမြတ်ရရှိရန်အတွက် ဆည်မြောင်းများလည်းဆောင် ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။

### (၄-၃) မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း

ဇယား (၈) မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှု အခြေအနေ

| မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း | မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်နေသော အိမ်ထောင်စု | ကောင်ရေ |
|---|---|---|
| **မွေးမြူရေး** | | |
| နွား | | |
| နို့စားနွား | - | - |
| ကျွဲ | ၁၈ | ၃၄ |
| မြင်း | - | - |
| မြည်း | - | - |
| လား | - | - |
| ဆိတ် | - | - |
| သိုး | - | - |
| ဝက် | ၁၇ | ၁၈ |
| ကြက် | ၃၁ | ၂၅၇ |
| ဘဲ | ၂ | ၁၁ |
| နွားနောက် | ၁၂ | ၁၆ |
| **ငါးလုပ်ငန်း** | | |
| ငါးကန် | - | - |
| ပုဇွန်ကန် | - | - |
| ဂဏန်း မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း | - | - |
| ရေချို ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း | ၃၃ | - |
| ကမ်းလွန် ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း | - | - |

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု။

**လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဇယား(၈)ကိုလေ့လာရာတွင် မွေးမြူရေးလုပ်ကိုင်သူအားလုံးသည် စီးပွားအဖြစ်မွေးမြူကြခြင်းမဟုတ်ဘဲ တစ်ပိုင်တစ်နိုင်သာမွေးမြူကြသည်။ မွေးမြူကြသည့် အိမ် ထောင်စုမှာ ကျွဲမွေးမြူသည့်အိမ်ထောင်စု (၁၈)၊ ကောင်ရေ(၃၄)၊ ဝက်မွေးမြူသည့်အိမ်ထောင်စု**

(၁၇)၊ ကောင်ရေ(၁၈)၊ ကြက်မွေးမြူသည့်အိမ် ထောင်စု(၃၁)၊ကောင်ရေ(၂၅၇)၊ ဘဲမွေးမြူသည့် အိမ်ထောင်စု(၂)၊ကောင်ရေ(၁၁)၊နွားနောက်မွေးမြူသည့်အိမ်ထောင်စု(၁၂)၊ကောင်ရေ(၁၆)ကောင်သာ မွေးမြူကြသည်။ အိမ်တွင်တစ်ပိုင်တစ်နိုင်မွေးမြူကြသောတိရိစ္ဆာန်များရောဂါကျရောက်မှုမရှိပါ။ အချို့သောသူများသည်မွေးမြူရေးကို စိတ်ဝင်စားပြီးမွေးမြူလိုစိတ်ရှိသော်လည်း နည်းပညာမသိခြင်း၊ နည်းပညာအားနည်းခြင်း၊ ငွေကြေးမရှိခြင်း၊ အဆက်အသွယ်မရှိခြင်းများရှိသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။

**(၄.၄) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းကဏ္ဍ**

**(၄.၄) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းကဏ္ဍ**

ဇယား(၉) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ

| စဉ် | လုပ်ငန်းများ(ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း နှင့် ဝန်ဆောင်မှု) | လုပ်ငန်းအရေအတွက် | ဝန်ထမ်း/အလုပ်သမားအရေအတွက် | မိသားစု ဝင်လုပ်အား | ရပ်တည်နိုင်မှု (နိမ့်၊လတ်၊မြင့်) နှင့် ရှင်းလင်းဖော်ပြချက် |
|---|---|---|---|---|---|
| ၁ | သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေးနှင့် သဘာဝ အရင်းအမြစ်များထုတ်လုပ်ခြင်း | - | - | - | - |
| ၂ | ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း | - | - | - | - |
| ၃ | လျှပ်စစ်၊ဓာတ်ငွေ့နှင့်ရေပေး ဝေရေး | - | - | - | - |
| ၄ | ဆောက်လုပ်ရေး၊လက်သမား၊ ပန်းရံလုပ်ငန်း | - | - | - | - |
| ၅ | ယာဉ်၊စက်ကိရိယာ၊အိမ်သုံးပစ္စည်း များပြင်ဆင်ရေး | - | - | - | - |
| ၆ | ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ(ဆံပင်၊အလှပြင်၊အပ်ချုပ်၊အင်ဂျင်နီယာ၊သင်တန်းပေးသူ) | - | - | - | - |
| ၇ | လက်လီ-လက်ကားရောင်း ဝယ်ရေး | ၃ | ၃ | ၃ | လတ် |
| ၈ | ဟိုတယ်နှင့်စားသောက်ဆိုင်လုပ်ငန်း | - | - | - | - |
| ၉ | ပို့ဆောင်ရေး၊သိုလှောင်ရေး | - | - | - | - |
| ၁၀ | ငွေချေး၊ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်း(ဘဏ်၊ငွေချေးခြင်းလုပ်ငန်း အပါအဝင် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်း) | - | - | - | - |
| ၁၁ | အိမ်ခြံမြေ ရောင်းဝယ်ငှားရမ်းခြင်းနှင့် | - | - | - | - |

| | ဆက်စပ်သော လုပ်ငန်းများ | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| ၁၂ | ပညာရေး | ၆ | ၆ | ၆ | လတ် |
| ၁၃ | ကျန်းမာရေး | - | - | - | - |
| ၁၄ | လူမှုရေး လုပ်ငန်းများ | - | - | - | - |
| ၁၅ | အခြားကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းရှင်များ(အထက် ဖော်ပြပါလုပ်ငန်းများမှအပ) | ၂ | ၂ | ၂ | လတ် |

ရင်းမြစ်.... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောဝင်ငွေ ရ လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူအုပ်စု၊လူငယ်အုပ်စု

**လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။** ထုံလာကျေးရွာတွင် **အိမ်စျေးဆိုင်(၃)ဆိုင်ရှိပါသည်။ စျေးဆိုင်ရောင်းသူ များသည် အကျိုးအမြတ်ရရှိမှုအတွင့်တင့်ရှိကြောင်းနှင့် ထုတ်ကုန်များအချိန်နှင့်တပြေးညီမှာယူရန်အတွက် ဆက်သွယ်ရေးလိုင်းများအခက်ခဲရှိပါသည်။ ပညာရေးတွင်တာဝန်ထမ်းဆောင်သော ဝန်ထမ်း(၆) ယောက်ရှိပြီး လစာပုံမှန်ရရှိသောကြောင့်ရပ်တည်နိုင်မှုအတင့်တင့်ဖြစ်ပါသည်။ ထို့အတူ၊မီးသတ်ဦးစီးဌာနတွင် (၂)ဦး၊** ထွေ/အုပ် ဝန်ထမ်း (၁) ဦး **ရှိပြီးရပါတည်နိုင်မှုလတ်ဖြစ်သည်။** ဤ **ဇယားကိုသိခြင်းအားဖြင့် အလုပ်အကိုင်ရရှိ အောင်ဖန်တီးပေးရန်နှင့်အလုပ်အကိုင်ရရှိအောင်စီမံကိန်းများရေးဆွဲသင့်ကြောင်းတွေ့ရှိပါသည်။ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းများလိုအပ်ကြောင်းသိရှိရပါသည်။**

**(၅) အခြေခံအဆောက်အဦးနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ**

**ဇယား (၁၀)** ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ စျေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု အခြေအနေ

| **စျေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု** | **အနီးဆုံးစျေး**<br>(အနီးဆုံး တစ်ခုကိုသာဖော်ပြပါရန်) | **အကြီးစားစျေးကွက်**<br>(အဓိကတစ်ခုကိုသာဖော်ပြပါရန်) |
|---|---|---|
| စျေးအမည် (မြို့/ ရွာ) | ကျေးရွာအတွင်း | ပူတာအိုစျေးကွက် |
| ရွာမှအကွာအဝေး (မိုင်)<br>(အနီးစပ်ဆုံး တစ်ခုကို ခန့်မှန်းပြီး ရွေးချယ်ရန်) | ၀ မှ ၁ မိုင် ✓ ၁ မှ ၅ မိုင် ☐<br>၅ မှ ၁၀ မိုင်☐ ၁၀မှ ၁၅မိုင် ☐<br>၁၅ မိုင် အထက် ☐ | ၀ မှ ၁၀ မိုင် ☐ ၁၁ မှ ၂၀ မိုင် ☐<br>၂၁ မှ ၃၀ မိုင် ☐ ၃၀မှ ၅၀ မိုင် ☐<br>၅၁ မှ ၁၀၀ ☐ ၁၀၀မိုင်အထက် ✓ |
| သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး နည်းလမ်း | ခြေလျင်✓ စက်ဘီး☐ ဆိုင်ကယ် ☐<br>ကား/ထော်လာကျီ ☐ ရထား ☐<br>သုံးဘီးဆိုင်ကယ် ☐ လှေ ☐<br>စက်လှေ ☐ | ခြေလျင်☐ စက်ဘီး☐ ဆိုင်ကယ် ✓<br>ကား/ထော်လာကျီ ☐ ရထား ☐<br>သုံးဘီးဆိုင်ကယ် ☐ လှေ ☐<br>စက်လှေ ☐ |

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု။

**လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင်ကုန်စည်နှင့်စျေးကွက်လက်လှမ်းမီမှုအခြေအနေအရ အနီးဆုံးသည်စျေးသည် ကျေးရွာအတွင်း တည်ရှိပြီးအကြီးစားစျေးကွက်သည် ပူတာအိုမြို့တွင် တည်ရှိသည်။ ကျေးရွာအတွင်းတည်ရှိသည်စျေးသည်လက်လှမ်းမမီပါ။ ထို့ကြောင့်စျေးကွက်**

**လက်လှမ်း မီသော ပူတာအိုမြို့သို့ ကုန်စည်များဝယ်ယူရန်၊လိုအပ်သောဝန်ဆောင်မှုများကိုဝယ်ယူရန် ဆိုင်ကယ် ကယ်ရီဖြင့် သွားရောက်ကာ ရာသီမရွေးဝယ်ယူရပါသည်။ နောင်မွန်မြို့မှလည်း ဝယ်ယူကြသည်။ သို့သော်ဝေးကွား လွန်းသောကြောင့် အခက်ခဲများစွာရှိပါသည်။ စျေးနှုန်းသက် သာပြီး ပုံမှန်ပြေးဆွဲသည့် လိုင်းကားများ လိုအပ်ကြောင်း သိရှိရပါသည်။**

### (၅.၂) ကျေးရွာ၏လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအခြေအနေ

ဇယား (၁၁) ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှု အခြေအနေ

| လမ်း အမျိုးအစား | အမျိုး အစား | အရည်အသွေး | ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု | လမ်းအရှည် (မိုင်) |
|---|---|---|---|---|
| ရွာတွင်းလမ်း | ၁☐ ၂✓ ၃☐ ၄☐ ၅☐ | ကောင်း☐ သင့် ✓☐ ညံ့ ☐ | ပွင့်လင်း ရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး✓ | ၀-၁ မိုင် ✓ ၁-၅ မိုင် ☐ ၅-၁၀ မိုင် ☐ ၁၀မိုင်အထက်☐ |
| ချဉ်းကပ်လမ်း | ၁☐ ၂✓ ၃☐ ၄☐ ၅☐ | ကောင်း☐ သင့် ✓ ☐ ညံ့ ☐ | ပွင့်လင်း ရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး✓ | ၀-၁ မိုင် ✓ ၁-၅ မိုင် ☐ ၅-၁၀ မိုင် ☐ ၁၀မိုင်အထက်☐ |
| ရွာချင်းဆက်လမ်း | ၁☐ ၂✓ ၃☐ ၄☐ ၅☐ | ကောင်း☐ သင့် ✓ ☐ ညံ့ ☐ | ပွင့်လင်း ရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး✓ | ၀-၁ မိုင် ☐ ၁-၅ မိုင် ✓ ၅-၁၀ မိုင် ☐ ၁၀မိုင်အထက်☐ |

ရင်းမြစ်... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

**မှတ်ချက်။** ။မြေသားလမ်း - ၁၊ ကျောက်ခင်းလမ်း - ၂၊ ကျောက်ချောလမ်း - ၃၊ ကွန်ကရစ်လမ်း - ၄၊ ကတ္တရာလမ်း - ၅

**လေ့လာတွေ့ရှိချက်။** ကျေးရွာအတွင်းရွာတွင်းလမ်းမှာ ကျောက်ခင်းလမ်းများသာဖြစ်ကြပြီး လမ်းသည်သင့်အခြေအနေမှာရှိပြီး တစ်နှစ်ပတ်လုံးကောင်းမွန်စွာသွား လာ နိုင်သည်။ ချဉ်းကပ်လမ်းမှာ ကျောက်ခင်းလမ်းဖြစ်ပြီးတစ်နှစ်ပတ်လုံးသွားလာနိုင်၍(၁)မိုင်ဝန်းကျင် ခန့်ရှိပြီး သင့်အခြေအနေတွင်တည်ရှိပါသည်။ ကျေးရွာချင်း ဆက်လမ်းမှာ (၁-၁၀) မိုင် အကွာအဝေး / အရှည်ခန့်ရှိပြီးကျောက်ချောသဲကျောက်လမ်းများဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာအတွင်းရှိလမ်းပိုင်းများသည် ကောင်းမွန်သည့် အနေအထားတွင်ပါသည်။

### (၅.၃) ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

ဇယား (၁၂) ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး (အသုံးမပြုပါက အကွာအဝေး (မိုင်) အကွက်အောက်ရှိ **အသုံးမပြုပါ**အကွက်တွင် ✓ ပါ)။

| သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး | အကွာအဝေး (မိုင်) | ယာဉ်အမျိုးအစား | ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု |
|---|---|---|---|
| မြစ်ကြောင်း | ၀ မှ ၁၀ မိုင် ☐ ၁၁ မှ ၂၀ မိုင် ☐ ၂၁ မှ ၅၀ မိုင် ☐ | ၁ ☐ ၂ ☐ ၃ ☐ | ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐ |

| သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး | အကွာအဝေး (မိုင်) | ယာဉ်အမျိုးအစား | ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု |
|---|---|---|---|
| | ၅၀မိုင် အထက် ☐<br>အသုံးမပြုပါ ✓ | | |
| ပင်လယ်ရေကြောင်း | ၀ မှ ၁၀ မိုင် ☐<br>၁၁ မှ ၂၀ မိုင် ☐<br>၂၁ မှ ၅၀ မိုင် ☐<br>၅၀မိုင် အထက် ☐<br>အသုံးမပြုပါ ✓ | ၁ ☐ ၂ ☐ ၃ ☐ | ပွင့်လင်းရာသီ ☐<br>တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐ |

ရင်းမြစ်... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

**မှတ်ချက်။** ၁ - လှေ၊ သမ္ဘာန်၊ ၂ - စက်လှေ၊ ၃ - သဘော်။

**လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေးမလုပ်ကြပါ။**

## (၅.၄) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၁၃) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ

| ယာဉ်အမျိုးအစား | လှေ၊ သမ္ဘာန် | စက်လှေ | စက်ဘီး | မော်တော်ဆိုင်ကယ် | သုံးဘီးဆိုင်ကယ် | ထော်လာကျီ | ကား | မြင်းလှည်း | နွားလှည်း |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| **အရေအတွက်** | - | - | ၁ | ၁၈ | - | - | - | - | - |

ရင်းမြစ်...အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

**လေ့လာတွေ့ရှိချက် ။** ကျေးရွာတွင်မော်တော်ဆိုင်ကယ်(၁၈)စီး၊ စက်ဘီး(၁)စီးရှိကြပါသည်။ ကျေးရွာတွင်သွားလာရေးနှင့် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးအတွက် ဆိုင်ကယ်ကိုအဓိကထားပြီး အသုံးပြုကြပါသည်။ ကျေးရွာအတွင်းရှိလမ်းများအားလုံးသည် ကျောက်လမ်း ဖြစ်သောကြောင့် ကားများအသုံးပြုရန်အတွက်အဆင်ပြေပါသည်။ သို့သော်ကားအကြီးစားများ ဝယ်ယူရန်အတွက်ငွေကြေးအခက်ခဲရှိသောကြောင့်အသုံးမပြုပါ။ ဆိုင်ကယ်များကို တစ်ပိုင်တစ်နိုင်သွားလာရေးနှင့် သယ်ယူ

ပို့ဆောင်ရေးအတွက်သာ အသုံးပြုကြ ပါသည်။

## (၅.၅) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု

ဇယား (၁၄) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ

| ရင်းမြစ် | အိမ်ထောင်စု |
|---|---|
| မဟာဓာတ်အားလိုင်း | - |
| ဆိုလာစနစ် | ၂၆ |
| အသေးစားရေအားလျှပ်စစ် | ၅ |
| ဒီဇယ်သုံးအင်ဂျင် | ၂ |
| လေစွမ်းအင် | - |
| ဇီဝလောင်စာ | - |
| အမျိုးအမည်ခွဲခြား ဖော်ပြခြင်းမပြုနိုင် သော လျှပ်စစ်ဓာတ်အားပေးစနစ် | - |

| ရင်းမြစ် | အိမ်ထောင်စု |
|---|---|
| လျှပ်စစ်မီး အသုံးမပြုနိုင်သော | - |

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

**လေ့လာတွေ့ရှိချက်။** ။ ကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စု စုစုပေါင်း(၃၃)အိမ်ထောင်စုရှိပြီး လျှပ်စစ်မီးမရရှိသေးပါ။ ဆိုလာအသုံးပြုပြီး မီးလင်းသည့်အိမ်ထောင်စုမှာ(၂၆) စုရှိပြီးအသေးစားရေအား လျှပ်စစ်အသုံးပြုပြီးမီးလင်းသည့်အိမ်ထောင်စု(၅)စု၊ ဒီဇယ်သုံးအင်ဂျင် (၂) အိမ်ထောင်စုရှိပါသည်။ အိမ်ထောင်စုတိုင်း မိမိအိမ်မီးလင်းရေး အတွက် ဆိုလာအသုံးပြုကြကြောင်းနှင့် ဆိုလာအသုံးပြုသည့် အိမ်ထောင်စုများသည် ဆိုလာအသေး စားများသာသုံးကြသောကြောင့် ဗီဒီယိုများကြည့်ရှုရန် အခက်ခဲရှိပါသည်။ထို့ကြောင့် ပိုမိုကောင်း မွန်ပြီး အကြီးစား၊အကောင်းစားဆိုလာများ အသုံးပြုနိုင်ခြင်းမရှိပါ။ အိမ်တိုင်း ကောင်းမွန်သော မဟာဓါတ်အားလိုင်းမီးလင်းရေး လုပ်ငန်းအစီအမံများ ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ကြောင်းသိရှိရပါသည်။

**(၅.၆) ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာ နည်းပညာ**

ဇယား (၁၅) ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက် နည်းပညာ အခြေအနေ

| စဉ် | ဖုန်း | ရေဒီယို | တီဗွီ | စလောင်း |
|---|---|---|---|---|
| အရေအတွက် | ၁၀ | ၂ | ၂ | ၂ |

ရင်းမြစ်... အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

**လေ့လာတွေ့ရှိချက်။** ။ကျေးရွာတွင် ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက် နည်းပညာနှင့် ပါတ်သက်၍ အိမ်ထောင်စု(၃၃)အိမ်ထောင်စုတွင် CDMA (450) ဖုန်း(၁၀)လုံး၊ ရေဒီယို၂လုံး၊ တီဗွီ(၂) လုံးနှင့် စလောင်း (၂) ခုရှိပါသည်။တစ်ရွာလုံးတွင်ဖုန်းအသုံးပြုနိုင်သူ(၁၀)အိမ်ထောင်စုသာရှိသောကြောင့်အသုံးပြုမှုအသင့်သင့်ရှိကြောင်းနှင့် အသုံးပြုမှုနည်းပါးရခြင်းမှာ ဆက်သွယ်ရေးတာဝါတိုင်များနှင့်ဝေးကွာခြင်း၊လိုင်းမမိခြင်းများကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။ထို့ကြောင့်သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာများမရရှိပါ။ဆက်သွယ်ရေးကဏ္ဍာကောင်းမွန်စွာဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။ကျေးရွာတွင်တီဗွီများ လည်းရှိသော်လည်း လျှပ်စစ်မီးမရရှိသည့်အတွက် ကြည့်ရှုရန်အခက်ခဲရှိပါသည်။

**(၆) ပညာရေး**

ဇယား (၁၆) ကျောင်းတက်နှုန်း

| ပညာရေးအဆင့်အတန်း | ကျား | မ | ပေါင်း |
|---|---|---|---|
| မူလတန်း | ၁၂ | ၁၀ | ၂၂ |
| အလယ်တန်း | ၁၂ | ၈ | ၂၀ |
| အထက်တန်း | ၈ | ၄ | ၁၂ |
| တက္ကသိုလ်/ကောလိပ် | ၂ | ၁ | ၃ |
| | | စုစုပေါင်း = | ၅၇ |

ရင်းမြစ် ... (၁) ကျောင်းဝင်စာရင်း၊ (၂) ဆယ်အိမ်မှူးများ။

**မှတ်ချက်။** ။ဤဇယားကို ဖြည့်သွင်းရာတွင် ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ၊ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနမှ အသိအမှတ်ပြုထားသော စာသင်ကျောင်းများ၊ တက္ကသိုလ်ကောလိပ်များတွင် ပညာတက်ရောက်နေသူများကိုသာ ဖြည့်သွင်းရန်ဖြစ်ပါသည်။ ၄င်းအပြင် **"ဘုန်းကြီးကျောင်းသင်ပညာရေး"** ကို သင်ယူဆည်းပူးနေသော ကျောင်းသူ/သားများကို **အခြေခံပညာဦးစီးဌာနမှ သတ်မှတ်ထားသော ပညာရေးစနစ်/အဆင့် သတ်မှတ်ချက်များနှင့်**အညီ သတ်မှတ်ဖြည့်သွင်းရန် ဖြစ်ပါသည်။

**လေ့လာတွေ့ရှိချက်။** ။ ထုံလာကျေးရွာတွင်မူလတန်းကျောင်းရှိပြီး မူလတန်းကျောင်းနေ(က-၁၂+မ-၁၀)စုစုပေါင်း၂၂ဦး(၃၈%)၊ အလယ်တန်းကျောင်းနေ(က-၁၂+မ-၈) စုစု ပေါင်း(၂၀)ဦး(၃၅%)၊ အထက်တန်းကျောင်းနေအရွယ် (က-၈+မ-၄)စုစုပေါင်း (၁၂)ဦး(၁၆%)၊ တက္ကသိုလ် ကျောင်းနေအရွယ်(က-၂ ၊ မ-၁)စုစုပေါင်း (၃)ဦး(၄%)ရှိပါသည်။ ထို့ကြောင့်လူငယ် များပညာရေးတွင်စိတ်ဝင်စားလာအောင်အသိပညာပေးခြင်းများပြုလုပ်ပေးသင့် ကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ ကျေးရွာရှိမိဘများမှာဆင်းရဲသော်လည်းမိဘများကပညာရေးကို ဦးစားပေး သောကြောင့် ကျောင်းထားကြသည်။ ပညာရေးတွင် ကျားမတန်းတူ ပညာသင်ကြား ရန်အခွင့်အရေး ရရှိကြပါသည်။ အချို့သော ဆင်းရဲမိသားစုများမှ အလုပ်လုပ် နိုင်သည့်သား ယောက်ကျား လေးများသည် ကျောင်းတက်နိုင်ရေးအတွက်တောထွက် စီးပွားရှာကြကြောင်းလည်းသိရှိရပါသည်။

## (၆.၂) စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

**ဇယား (၁၇)** စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

| အကြောင်းအရာ | (၁) | (၂) | (၃) |
|---|---|---|---|
| **က။** ကျောင်းအဆင့် | မူလတန်း ✓<br>မူလွန် ☐<br>အလယ်တန်း(ခွဲ) ☐<br>အလယ်တန်း ☐<br>အထက်တန်း(ခွဲ) ☐<br>အထက်တန်း ☐ | မူလတန်း ☐<br>မူလွန် ☐<br>အလယ်တန်း(ခွဲ) ☐<br>အလယ်တန်း ☐<br>အထက်တန်း(ခွဲ) ☐<br>အထက်တန်း ☐ | မူလတန်း ☐<br>မူလွန် ☐<br>အလယ်တန်း(ခွဲ) ☐<br>အလယ်တန်း ☐<br>အထက်တန်း(ခွဲ) ☐<br>အထက်တန်း ☐ |
| **ခ။** ရွာမှ အကွာအဝေး (မိုင်) | ၀ မှ ၁ မိုင် ✓<br>၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် ☐<br>၁၅ မိုင် မှ ၂၀ မိုင် ☐<br>၂၀ မိုင် အထက် ☐ | ၀ မှ ၁ မိုင် ☐<br>၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် ☐<br>၁၅ မိုင် မှ ၂၀ မိုင် ☐<br>၂၀ မိုင် အထက် ☐ | ၀ မှ ၁ မိုင် ☐<br>၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် ☐<br>၁၅ မိုင် မှ ၂၀ မိုင် ☐<br>၂၀ မိုင် အထက် ☐ |
| **ဂ။** သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးဝန်ဆောင်မှု | ခြေလျင် ✓<br>စက်ဘီး ☐<br>ဆိုင်ကယ် ☐<br>ကား ☐ | ခြေလျင် ☐<br>စက်ဘီး ☐<br>ဆိုင်ကယ် ☐<br>ကား ☐ | ခြေလျင် ☐<br>စက်ဘီး ☐<br>ဆိုင်ကယ် ☐<br>ကား ☐ |
| **ဃ။** စာသင်ကျောင်း၏ စုစုပေါင်းကြမ်းခင်းဧရိယာ (စတုရန်းပေ)* | (အဆောင်သစ်)<br>၅၅'×၄၀'×၁၂'<br>(အဆောင်ဟောင်း)<br>၃၀'×၂၀' | | |
| **င။** အမိုး၊ နံရံ၊ အခင်း အရည်အသွေး | ကောင်း☐ သင့်✓ ညံ့☐ | ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့☐ | ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့☐ |
| **စ။** ကျောင်းသုံး ပရိဘောဂ လုံလောက်မှု | လုံလောက်မှုရှိသည်☐<br>မလုံလောက်ပါ ✓ | လုံလောက်မှုရှိသည်☐<br>မလုံလောက်ပါ ☐ | လုံလောက်မှုရှိသည်☐<br>မလုံလောက်ပါ ☐ |

| အကြောင်းအရာ | (၁) | | | (၂) | | | (၃) | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| **ဆ။** ကျောင်းအိမ်သာ အခြေအနေ | ကောင်း ☐ သင့် ✓<br>ညံ့ ☐ မရှိ ☐ | | | ကောင်း ☐ သင့် ☐<br>ညံ့ ☐ မရှိ ☐ | | | ကောင်း ☐ သင့် ☐<br>ညံ့ ☐ မရှိ ☐ | | |
| **စ။** ကျောင်းအာဟာရတိုက်ကျွေးမှု | တိုက်ကျွေးမှုရှိသည်☐<br>တိုက်ကျွေးမှု မရှိပါ ✓ | | | တိုက်ကျွေးမှုရှိသည်☐<br>တိုက်ကျွေးမှု မရှိပါ ☐ | | | တိုက်ကျွေးမှုရှိသည်☐<br>တိုက်ကျွေးမှု မရှိပါ ☐ | | |
| **ဇ။** ကျောင်းဆရာ/မ ဦးရေ | **ကျား** | **မ** | **ပေါင်း** | **ကျား** | **မ** | **ပေါင်း** | **ကျား** | **မ** | **ပေါင်း** |
| အစိုးရခန့် | ၄ | ၅ | ၉ | | | | | | |
| ကျေးရွာခန့် | - | - | - | | | | | | |

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ (၂) မိဘဆရာအသင်း။

**မှတ်ချက်။** ။ ကျေးရွာတွင် စာသင်ကျောင်းမရှိပါက (က၊ ခ၊ ဂ) ကိုသာ ဖြေဆိုရပါမည်။ စာသင်ကျောင်း၏ စုစုပေါင်းကြမ်းခင်းဧရိယာ (စတုရန်းပေ = အလျား × အနံ) သည် စာသင် ကျောင်းတစ်ကျောင်းအတွင်းရှိ **ကျောင်းအဆောက်အဦအားလုံး၏ စုစုပေါင်းဧရိယာကို** ဆိုလိုသည်။

**လေ့လာတွေ့ရှိချက်။** ။ ကျေးရွာ ကလေးများစာသင်ကြားရန်အဆောင်( ၂ )ဆောင်ရှိပါသည်။ အဆောင်အသစ်သည် (၅၅'×၄၀'×၁၂') ရှိပြီး ၊ အဆောင်ဟောင်းသည် (၃၀'×၂၀') ရှိပါသည်။ အမိုးနံရံအခင်း အသင့်သင့်ကောင်းမွန်လျှက်ရှိပါသည်။ အဆောင်ဟောင်းသည် အသစ်ပြုလုပ်ရန်လို အပ်ပါသည်။ပရိဘောဂများလုံလောက်မှုမရှိပါ ထပ်မံဖြည့်ဆည်း ပေးရန် လိုအပ်ကြောင်းတွေ့ ရှိရပါသည်။ ကျောင်းအိမ်သာမှာ(၂)လုံးသာရှိပြီး အိမ်သာထပ်မံဖြည့် ပေးရန်လိုအပ်ပါသည်။ အာဟာ တိုက်ကျွေးမှုအခြေအနေများ မရှိပါ။ ကျေးရွာတွင် အစိုးရခန့်(မ-၅၊ ကျား-၄)ဦး စုစုပေါင်း(၉)ဦးသာရှိ ပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ကျေးရွာခန့် ဆရာ/မ များမရှိပါ။ ရပ်မစာပေသင်ကြားပေးနေသော ဆရာ/မများရှိသော်လည်း လုပ်ခ လစာမရကြ ကြောင်းလည်းသိရှိရပါသည်။ ထိုဆရာ/မ များကို ကောင်းစွာထောက်ပံ့ကြေးများ ပေးသင့်ကြောင်း သိရှိရပါသည်။ ကျောင်းဆရာ/မနေအိမ်များနှင့် ကျောင်းခြံစည်းရိုးများလည်း အသစ်ပြုလုပ်ပေးသင့် ကြောင်းသိရှိရပါသည်။

## (၇) ကျန်းမာရေး

### (၉-၁) အဖြစ်များသော ရောဂါများ

ဇယား (၁၈) အဖြစ်များသော ရောဂါများ

| # | ရောဂါ | ပျံ့နှံ့မှု/ဖြစ်ပွားမှု | | |
|---|---|---|---|---|
| ၁ | ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောဝ | မြင့်☐ | နိမ့်✓ | မရှိ☐ |
| ၂ | သွေးလွန်တုပ်ကွေး | မြင့်☐ | နိမ့်☐ | မရှိ✓ |
| ၃ | ငှက်ဖျား | မြင့်☐ | နိမ့်☐ | မရှိ✓ |
| ၄ | အသက်ရှူလမ်းကြောင်း ကူးစက်ရောဂါ | မြင့်☐ | နိမ့်☐ | မရှိ✓ |
| ၅ | HIV, AIDS, လိင်မှတဆင့် ကူးစက်နိုင်သောရောဂါများ | မြင့်☐ | နိမ့်☐ | မရှိ✓ |
| ၆ | တီဘီ | မြင့်☐ | နိမ့်☐ | မရှိ ✓ |
| ၇ | ဆီးချို | မြင့်☐ | နိမ့် ✓ | မရ☐ |
| ၈ | သွေးတိုး | မြင့်✓ | နိမ့်☐ | မရှိ☐ |
| ၉ | အသည်းရောဂါ ( ဘီ၊ စီ) | မြင့်☐ | နိမ့်✓ | မရှိ☐ |

| # | ရောဂါ | ပျံ့နှံ့မှု/ဖြစ်ပွားမှု | | |
|---|---|---|---|---|
| ၁၀ | အာဟာရ ချို့တဲ့မှု | မြင့်☐ | နိမ့်✓ | မရှိ☐ |
| ၁၁ | အခြား ကူးစက်နိုင်သော ရောဂါများ | မြင့်☐ | နိမ့်☐ | မရှိ✓ |

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

**လေ့လာတွေ့ရှိချက်။** ။ သဘာဝအသီးအနှံများကိုသာစားသုံးကြသောကြောင့်ကျေးရွာရှိပြည်သူများ ကျန်မာရေးကောင်းမွန်ကြပါသည်။ အဖြစ်များသော ရောဂါများအနေဖြင့် သွေးတိုးရောဂါများဖြစ်ပြီး သက်ကြီးပိုင်းတွင် ပိုမိုအဖြစ်များကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ဖြစ်ပွားရသည့်အကြောင်းအရင်းမှာ ရက်လွန်အစားအသောက်များကို စားသုံးခြင်းနှင့် မိမိကိုယ် မိမိကျန်းမာရေးဗဟုသုတအားနည်းမှုများရှိကြကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ထို့ကြောင့်အစားအသောက်နှင့်ပတ်သက်၍ ရောင်းသူ/ဝယ်သူများကို အသိပညာပေးခြင်းဆိုင်ရာများ၊စားသုံးသူအခွင့်အရေးများ စသည့်ဟောပြောပွဲများပြုလုပ်ခြင်း၊အသိပညာပေးများဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။ဆီးချိုရောဂါနှင့်ပတ်သက်၍ ဆေးသောက်ပြီးဆေးကုသမှု ခံယူသူများ ရှိကြောင်းလည်းသိရှိရပါသည်။ အသည်းရောဂါ၊တီဘီနှင့်ပတ်သက်၍ စစ်ဆေးမှုများ မပြုလုပ်ကြသောကြောင့် မိမိကိုယ်မိမိ ရောဂါရှိ/မရှိမသိရှိကြပါ။ ထို့ကြောင့်ထိုကူးစက်ရောဂါများကို ကျန်းမာရေးဌာနမှ ကွင်းဆင်းပြီး စစ်ဆေးမှုများပြုလုပ်နိုင်မည်ဆိုပါက ပိုမိုကောင်းမွန်မည်ဖြစ်ကြောင်းသိရှိရပါသည်။ကျေးရွာတွင် အခြားသောရောဂါဖြစ်ပွားမှုများ မရှိကြောင်းသိရှိရပါသည်။ကျန်းမာရေးနှင့်ပတ်သက်၍ ကျန်းမာရေး ဝန်ထမ်းများမှ လစဉ်ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးပြီး ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ အသိပညာပေးခြင်း၊ကုသခြင်းစသည့်ဝန်ဆောင်မှုများကို ပြုလုပ်ပေးသင့်ပါသည်။

### (၇.၂) လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု

ဇယား (၁၉) လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု

| စဉ် | **ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်း** (ရှိ၊ မရှိ အမှန်ခြစ်ရန်) | **ရှိ** | **မရှိ** |
|---|---|---|---|
| ၁ | အဆုတ်ရောဂါ | ရှိ | |
| ၂ | ဆုံဆို့၊ ကြက်ညှာ၊ မေးခိုင်နှင့် အသည်းရောင် အသားဝါ | ရှိ | |
| ၃ | ပိုလီယိုရောဂါ | ရှိ | |
| ၄ | မေးခိုင် (ကိုယ်ဝန်ဆောင် ကာလအတွင်း) | ရှိ | |
| ၅ | ဝက်သက်ရောဂါ | ရှိ | |
| ၆ | အခြား စုပေါင်းကာကွယ်ဆေး ထိုးနှံမှု | ရှိ | |
| ၇ | အာဟာရ မှတ်တမ်းယူမှု (အရပ်အမြင့်၊ အလေးချိန်၊ လက်မောင်းပတ်) | | **မရှိ** |
| ၈ | အာဟာရ ပညာပေး အစီအစဉ် | | မရှိ |

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ။

**လေ့လာတွေ့ရှိချက်။** ။ ကျေးရွာတွင်ကျန်းမာရေးဌာနမှ အချိန်အခါအလျောက်ကာကွယ်ဆေးထိုးမှုများပြုလုပ် ကြကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ အာဟာရပညာပေး အစီစဉ်များမရှိပါ။ ကလေးများအာဟာရပြည့်ဝရန်အတွက်ပညာပေးအစီစဉ်များ၊ အာဟာရပညာပေးအစီစဉ်များပြုလုပ်ပေးသင့်ကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

### (၇.၃) ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့များ(ဆေးရုံ/ဆေးပေးခန်းများ)

ဇယား (၂၀) ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

| ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှု | ခရီး အကွာအဝေး (မိုင်) | အခန်း/ကုတင် လုံလောက်မှု |
|---|---|---|
| ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာန/ ဌာနခွဲ | ၀ မှ ၁ မိုင် ☐<br>၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် ☐<br>၃ မိုင် မှ ၅ မိုင် ✓<br>၅ မိုင် မှ ၁၀ မိုင် ☐<br>၁၀ မိုင်အထက် ☐ | ရှိ / မရှိ |
| တိုက်နယ် ဆေးရုံ | ၀ မှ ၁ မိုင် ☐<br>၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် ☐<br>၃ မိုင် မှ ၅ မိုင် ☐<br>၅ မိုင် မှ ၁၀ မိုင် ☐<br>၁၀ မိုင်အထက် ✓ | ရှိ ☐<br>မရှိ ✓ |
| မြို့နယ် ဆေးရုံ | ၀ မှ ၁ မိုင် ☐<br>၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် ☐<br>၃ မိုင် မှ ၅ မိုင် ☐<br>၅ မိုင် မှ ၁၀ မိုင် ✓<br>၁၀ မိုင်အထက် ☐ | ရှိ ✓<br>မရှိ ☐ |

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

**လေ့လာတွေ့ရှိချက်။** ။ ကျေးရွာတွင်း ကျေးလက်ဆေးပေးခန်းမရှိပါ သည်။ မြို့နယ်ဆေးရုံးမှ အရံသားဖွါးသင်တန်းဆင်းဆရာမ ( ၁ ) ဦးရှိပါသည်။ နည်းပညာဝန်ဆောင်မှု နှင့် ကျန်းမာရေး ပညာပေးများလုံလောက်မှုမရှိပါ။ ကျေးရွာအတွင်းဆေးဝါးဆေးဆိုင်များမရှိပါ။ ကျန်းမာရေးအသုံးအဆောင်နှင့်ဆေးဝါးပြည့်စုံမှုမရှိ။ အရေးပေါ်ဖြစ်ပါက ၁၀ မိုင်ဝေးသော နောင်မွန် ဆေးရုံနှင့်(၇၀) ကျော်မိုင်ဝေးသောပူတာအိုဆေးရုံသို့ကယ်ရီကားဖြင့်သွားကြရသည်။ ထို့ကြောင့် ဆေးပေးခန်းများ၊ သောက်သုံးရေများ၊ ဆေး ခန်း၊ကုတင်၊ ပစ္စည်းကိရိယာများ လိုအပ်နေပါသည်။ နောင်မွန်မြို့နယ် ဆေးရုံတွင်ကုတင်လုံလောက်မှုရှိသော်လည်းလူနာများလာသည့်အခါလုံလောက် မှုမရှိကြောင်းလည်း သိရှိရပါသည်။ကျန်းမာရေးနှင့်ပတ်သက်၍လစဉ်ပညာပေးအစီအစဉ်များဆောင်ရွက်ပေးသင့်ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

**(၇.၄) ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်းရေး**

**(၇.၄.၁)သောက်သုံးရေရရှိမှု**

ဇယား (၂၁) သောက်သုံးရေ ရရှိနိုင်မှု

| ရေရရှိနိုင်မှု | အသုံးပြုသော အိမ်ထောင်စု | ရေ အရည်အသွေး (သောက်သုံးရေ အရည် အသွေး စမ်းသပ်စစ်ဆေးထားမှုတွင် "ရှိ" ဟု ဖြေ ဆိုထားပါက ဖြေဆိုရန်။ "မရှိ" ဟု ဖြေဆိုထား ပါက ဖြေရန်မလို) | သောက်သုံးရေ ရရှိ နိုင်မှုနှင့် လုံလောက် မှု အခြေအနေ (ရာသီမရွေး ရပါက နွေ၊ မိုးနှင့် ဆောင်း ရာသီသုံးမျိုးလုံးကို ရွေးပေးပါရန်) |
|---|---|---|---|
| ရေတွင်း | - | ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့ | နွေ |

| ရေရရှိနိုင်မှု | အသုံးပြုသော အိမ်ထောင်စု | ရေ အရည်အသွေး (သောက်သုံးရေ အရည် အသွေး စမ်းသပ်စစ်ဆေး ထားမှုတွင် “ရှိ” ဟု ဖြေ ဆို ထားပါက ဖြေဆိုရန်။ “မရှိ” ဟု ဖြေဆိုထား ပါက ဖြေရန်မလို) | သောက်သုံးရေ ရရှိ နိုင်မှုနှင့် လုံလောက် မှု အခြေအနေ (ရာသီမရွေး ရပါက နွေ၊ မိုးနှင့် ဆောင်း ရာသီသုံးမျိုးလုံးကို ရွေးပေးပါရန်) |
|---|---|---|---|
| | | | မိုး<br>ဆောင်း |
| အဝီစိတွင်း/ စက်တပ် | - | ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့☐ | နွေ ☐<br>မိုး ☐<br>ဆောင်း ☐ |
| အဝီစိတွင်း/ တုံကင် | - | ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့☐ | နွေ ☐<br>မိုး ☐<br>ဆောင်း ☐ |
| မိုးရေ သိုလှောင်ကန် | - | ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့☐ | နွေ ☐<br>မိုး ☐<br>ဆောင်း ☐ |
| မြစ်/ချောင်းရေ | ၃၃ | ကောင်း☐ သင့်✓ ညံ့☐ | နွေ ✓<br>မိုး ✓<br>ဆောင်း ✓ |
| ရေကန် | - | ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့☐ | နွေ ☐<br>မိုး ☐<br>ဆောင်း ☐ |
| စိမ့်စမ်းရေ | ၃၃ | ကောင်း☐ သင့် ✓ ညံ့☐ | နွေ ✓<br>မိုး ✓<br>ဆောင်း ✓ |

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၃) ကျေးရွာသယံဇာတပြမြေပုံ။

**လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာရှိ ပြည်သူများအားလုံးသည် စိမ့်စမ်းရေ၊ မြစ်ချောင်းရေများ သောက်သုံးခြင်းကိုအသုံးပြုကြသည်။ စိမ့်စမ်းရေသွယ် ပိုက်များသည် ကျွဲ၊ နွား များကြောင့် ပိုက်များ ကွဲခြင်းများမကြာခဏဖြစ်ပွားလျက်ရှိပါသည်။ ထို့ကြောင့် စိမ့်စမ်းရေသွယ်မှု ပြန်လည် အသစ်မွမ်းမံ ရန်လိုအပ်ကြောင်းနှင့် ရေပေးရေးနှင့် ပတ်သက်၍ ရေကော်မတီများဖွဲ့စည်းပေးပြီး စနစ်တကျ အသုံးပြုရန်နှင့်ရေပေးရေးဆိုင်ရာစည်းကမ်းချက်များသတ်မှတ်ခြင်း၊အသိပညာပေးခြင်းများပြုလုပ်ပေး သင့်ပါသည်။ သန့်ရှင်းသော သောက်ရေရရှိရေးအတွက် ရေအရည်အသွေးစစ်ဆေး ခြင်းများ ပြုလုပ်ပေးသင့် ကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။**

**(၇.၄.၂) သန့်ရှင်းရေး အခြေအနေ (အိမ်သာအမျိုးအစားနှင့် အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်)**

ဇယား (၂၂) အိမ်သာ အမျိုးအစား

| သုံးစွဲနိုင်သော အိမ်သာ အမျိုးအစား | သုံးစွဲနိုင်သော အိမ်ထောင်စု |
|---|---|
| **သန့်ရှင်းသော ယင်လုံအိမ်သာ သုံးစွဲမှု** | |

| သုံးစွဲနိုင်သော အိမ်သာ အမျိုးအစား | သုံးစွဲနိုင်သော အိမ်ထောင်စု |
|---|---|
| ရေဆွဲ အိမ်သာ | - |
| ရေလောင်း/ယင်လုံအိမ်သာ | ၃၀ |
| **မသန့်ရှင်းသော ယင်လုံအိမ်သာ သုံးစွဲမှု** | |
| တွင်း/ဇလားအိမ်သာ | ၃ |
| တွင်းမရှိ အိမ်သာ | - |
| အိမ်သာမရှိ | - |

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၃) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ။

**လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်အိမ်ထောင်စု(၃၃)စုရှိသည့်အနက် အိမ်ထောင်စု(၃၀)စု သာယင်လုံအိမ်သာအသုံးပြုကြပြီးကျန်(၃)အိမ်ထောင်စုသည် တွင်းရှိအိမ်သာအသုံးပြုကြပါသည်။ အချို့သော အိမ်ထောင်စုများသည် ကောင်းမွန်စွာအိမ်သာအဖုံးများမပြုလုပ်ခြင်း၊ အိမ်သာ နှင့်အိမ်နီး ကပ်စွားဆောက်ခြင်း၊ လမ်းနှင့်နီးကပ်စွာဆောက်လုပ်ခြင်း၊ အိမ်သာ တံခါးပေါက် များကောင်းမွန် စွာမပြုလုပ်ခြင်း၊ လုံခြုံသည့်အိမ်သာ အသုံးမပြုနိုင်ခြင်းများလည်း တွေ့ရှိရပါ သည်။ အိမ်သာများ ယင်လုံစွာစနစ်တကျအသုံးပြုနိုင်ခြင်းနှင့် ယင်မလုံမှုကြောင့်နောက်ဆက်တွဲဖြစ် လာနိုင်သည့်ဆိုးကျိုး ဖြစ်စဉ်ရောဂါများအကြောင်းနှင့် ယင်လုံမှုကြောင့်ရရှိမည့်ကောင်းကျိုး များအကြောင်း၊ ယင်လုံ အိမ်သာနှင့် ပတ်သက်၍အသုံးပြုခြင်းနည်းပညာပေးခြင်း၊ ကျန်းမာ ရေးဗဟုသုတပေးခြင်းများပြုလုပ် ပေးသင့်ပါသည်။**

**(၈) ကျေးရွာ၏ ဘေးအန္တရာယ်ထိခိုက်မှု အခြေအနေများ**

ဇယား (၂၃) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်နိုင်သည့်ဘေးအန္တရာယ်များ အခြေအနေ

| စဉ် | ထိခိုက်လွယ်မှု အမျိုးအစား | အန္တရာယ်ရှိနိုင်မှုအခြေအနေရှင်းလင်းဖော်ပြချက် |
|---|---|---|
| ၁ | စားနပ်ရိက္ခာ မဖူလုံမှု | ကျေးရွာရှိပြည်သူများတပိုင်တနိုင်လယ်လုပ်ကြသော ကြောင့် စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံမှုရှိသော်လည်း(၉-၁၀)လပိုင်းများတွင် ဖူလုံမှုမရှိသည့်အိမ်ထောင်စု အနည်းအကျဉ်းရှိပါသည်။ |
| ၂ | သဘာဝရင်းမြစ် ရှားပါးမှု (မြေ၊ စိုက်ပျိုးရေ) | **မိုးများသောကြောင့် စိုက်ပျိုးမြေထိခိုက်မှုအနည်းအကျဉ်းရှိ** |
| ၃ | ရေကြီးခြင်း | မိုးများသည့်ဒေသဖြစ်သောကြောင့် |
| ၄ | မိုးခေါင်ခြင်း | ရံဖန်ရံခါမိုးခေါင်မှုဖြစ်ပွား။အနည်းအကျဉ်း |
| ၅ | အအေးလွန်ကဲခြင်း | ဆောင်တွင်းပိုင်းတွင်အအေးလွန်ခြင်းဖြစ်ပွား |
| ၆ | မုန်တိုင်း | မရှိ |
| ၇ | ငလျင် | မရှိ |
| ၈ | မီးဘေး | အချိန်မရွေးကျရောက်နိုင်သည်။မီးဘေးပညာပေး များပြုလုပ်ပေးသင့်။ |
| ၉ | ဆားငန်ရေဝင်မြေ | မရှိပါ |
| ၁၀ | မြေပြိုခြင်း၊ မြေဆီလွှာ ပျက်ယွင်းမှု | မကြာခဏတောင်ပြိုမှုလယ်ပျက်စီးမှုများဖြစ် |

| စဉ် | ထိခိုက်လွယ်မှု အမျိုးအစား | အန္တရာယ်ရှိနိုင်မှုအခြေအနေရှင်းလင်းဖော်ပြချက် |
|---|---|---|
| ၁၁ | သစ်တောပြုန်းတီးခြင်း | ထင်းများ၊သစ်ထုတ်မှုများကြောင့် |
| ၁၂ | ငှက်ဖျားရောဂါ | မရှိပါ |
| ၁၃ | တီဘီရောဂါ | အသက်ရှူလမ်းကြောင့်နှင့် လူ့အသုံဆောင် များမှတဆင့် ကူးစက်သော ကြောင့် |
| ၁၄ | ကိုယ်ခံအားကျဆင်းမှုရောဂါ | မရှိ |
| ၁၅ | ပြည်တွင်း ပဋိပက္ခ | မရှိ |
| ၁၆ | တိရစ္ဆာန် ကူးစက်ရောဂါ ကျရောက်မှု | ကြက်နာမှုရှိ |
| ၁၇ | လူကုန်ကူးခြင်း | မရှိ |
| ၁၈ | ဝေးလံခေါင်သီ/လမ်းပန်း ဆက်သွယ်ရေး ခက်ခဲ စသည် | လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးခက်ခဲပြီး ဆက်သွယ်လိုင်းများမမိခြင်းကြောင့်အခက်ခဲရှိ |

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

**လေ့လာတွေ့ရှိချက် ။ ။ ကျေးရွာတွင် အန္တရာယ်ရှိပြီးထိခိုက်နိုင်သည့်အခြေနေများမှာ စိုက်ပျိုးသည့် နေရာများတွင်ထိခိုက်မှုဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သည်။ တောင်ကုန်းဒေသဖြစ်သောကြောင့် မြေပြန့်ရှားပါခြင်း၊ မိုးများပြီးရေစီးကြမ်းမှုကြောင့် မြေပြိုခြင်း၊ထင်းများမတရားစည်းကမ်းမဲ့စွာခုတ်ခြင်း၊ အခြားဒေသမှ လာရောက်ပြီးသစ်များခိုးထုတ် သယ်ဆောင်ခြင်း၊ ဆက်သွယ်လိုင်းများမကောင်းခြင်းမရခြင်းကြောင့် စသည့်ထိခိုက်လွယ်မှုမြင့်လျက်ရှိပါသည်။** ကြက်တုပ်ကွေးကျရောက်မှုရှိ၊ **ထိခိုက်လွယ်မှုနိမ့်ပါသည်။ မုန်တိုင်း၊ ဆားငန်ရေဝင်ရောက်မှု၊ ပြည်တွင်းပဋိပက္ခ၊ လူကုန်ကူးမှုတို့တွင် ထိခိုက်လွယ်မှု မရှိပါ။ ရေကြီးခြင်း၊ အအေးလွန်ကဲခြင်း၊ ကူးစက်ရောဂါ ကျရောက်မှုတို့ကြောင့် ထိခိုက်လွယ်မှုလတ်သည်။ စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံမှုတွင် အလုပ်ပုံမှန်မရှိခြင်းနှင့် လုပ်အားခ နည်းသောကြောင့် ထိခိုက်လွယ်မှု လတ်ဖြစ်သည်။**

**(၉) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ ထိန်းသိမ်းမှုအခြေအနေ**

ဇယား (၂၄) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များအခြေအနေ

| အကြောင်းအရာ | အန္တရာယ်ရှိမှု (နိမ့်၊လတ်၊မြင့်) | ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက် |
|---|---|---|
| မြေဆီသြဇာ အခြေအနေ | လတ် | သဘာဝမြေသြဇာကိုသာ အသုံးပြုကြသောကြောင့် |
| အပင်မျိုးစိတ်များ | မြင့် | ထိန်းသိမ်းမှုအားနည်းထုတ်ယူရောင်းချမှုကြောင့်။ |
| ရေအရင်းအမြစ် | နိမ့် | ရေချောင်းများပေါ်များပြီး ရေတွင်အဆိပ်ခတ်မှုများမရှိ |
| ငါးမျိုးကွဲများ | မြင့် | ငါးများပေါများစွာရှိသော်လည်းမတရားသတ်ဖြတ်မှုအဝေးဒေသမှရှောလိုက်မှုကြောင့်။နည်းလမ်းပေါင်းမျိုးစုံဖြင့်သတ်ဖြတ်သောကြောင့်။ |

| အကြောင်းအရာ | အန္တရာယ်ရှိမှု (နိမ့်၊လတ်၊မြင့်) | ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက် |
|---|---|---|
| အခြားတိရစ္ဆာန်မျိုးကွဲများ | မြင့် | ထိန်းသိမ်းမှုမရှိစည်းကမ်းမဲ့စွာသတ်ဖြတ်ထုတ်ရောင်းမှုကြောင့်။ |
| စွန့်ပစ်ပစ္စည်းစီမံခန့်ခွဲမှု | မြင့် | စွန့်ပစ်ပစ္စည်းများစည်းကမ်းမဲ့စွာစွန့်ပစ်ခြင်း |

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု။

**လေ့လာတွေ့ရှိချက်။** ။ ကျေးရွာတွင်မြေဆီမြေဩဇာအနေဖြင့်သဘာဝမြေဩဇာကိုသာအသုံးပြုခြင်းကြောင့် အန္တရာယ်ရှိနိုင်မှုသည် လတ်ဖြစ်သည်။ သဘာဝပေါက်ပင်များစွာ ပေါ်များသောဒေသဖြစ်ပြီး အပင်မျိုးစိတ်များစွားလည်းရှိပါသည်။ ထိုအပင်မျိုးများစည်းကမ်းမဲ့စွာခုတ်ခြင်း၊သစ်ထုတ်ရောင်းခြင်းကြောင့် ထိခိုက်လွယ်မှုမြင့်သည်။ ငါးမျိုးကွဲများစွာရှိသော်လည်းစည်းကမ်းမဲ့စွာသတ်ခြင်း၊ရှော့လိုက်ခြင်း၊နည်းလမ်းမျိုးစုံဖြင့်သတ်ဖြတ်ခြင်းကြောင့်ထိခိုက်မှုမြင့်လျက်ရှိပြီး ယခုချိန်တွင် ရှားပါးမှုများလည်းရှိလာပါသည်။ ကျေးရွာတွင် စွန့်ပစ်အမိုက်များစည်းကမ်းမဲ့စွာပစ်ခြင်းများကြောင့် ထိခိုက်မှု ရှိသည်။ ထို့ကြောင့် အမိုက်ကင်းစင်ရန်အတွက် ပညာပေးခြင်း၊ အမိုက်စွန့်ပစ်ရန် နေရာသတ်မှတ်ပေးခြင်း စသည်များပြုလုပ်ပေးသင့်ပါသည်။ ရေအရင်း အမြစ် အနေဖြင့်လည်း လုံလောက်မှု ရှိသည်။

### (ည) ကျား – မ ရေးရာ

ဇယား (၂၅) ကျား – မ ရေးရာ

| # | ကျေးရွာ၏ လူမှုစီးပွား ဖွံ့ဖြိုးစေရေးအတွက် အမျိုးသမီးများ၏ စွမ်းဆောင်ရည်မြင့်သင့်သော အချက်များ | ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးပွဲတွင် တက်ရောက်သူများမှ မှန်သည်ဟု ယူဆသော တစ်ခုကို ရွေးပေးပါရန် | |
|---|---|---|---|
| ၁ | ကျေးရွာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်တွင် အမျိုးသမီးများ တက်ကြွစွာ ပါဝင်မှု/ခေါင်းဆောင်မှု | ရှိ ☐ | မရှိ ✓ |
| ၂ | ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများတွင် အမျိုးသမီးများ တက်ကြွစွာ ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှု | ရှိ ✓ | မရှိ ☐ |

ရင်းမြစ် (၁) အဖွဲ့အစည်းများစာရင်း၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း– ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု။

**လေ့လာတွေ့ရှိချက်။** ။ ကျေးရွာတွင် လက်ရှိယဉ်ကျေးမှုနှင့် ဓလေ့ထုံစံများအရ ကျားမခွဲခြားဆက်ဆံမှုအနေဖြင့် ကြီးမားသောပြဿနာနှင့် ကျားနှင့်မအကြား ပြင်းထန်သော အိမ်တွင်းအကြမ်းဖက်မှုနှင့် ခွဲခြားဆက်ဆံခြင်းကိစ္စများမတွေ့ရပါ။ အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီးများသည် သာမန်အားဖြင့်အခွင့်အရေးတူညီစွာ ရရှိသည်ဟု ယေဘုယျပြောနိုင်ပါသည်။ သို့သော် ကျေးရွာ အတွင်း လူမှုအဖွဲ့အစည်းများဖွဲ့စည်းရာတွင် အမျိုးသမီးများ ထည့်သွင်းဖွဲ့စည်းလေ့မရှိခြင်း၊ အနည်းအကျင်း

ပါသောအခါတွင်လည်းအရေးပါသောဆုံးဖြတ်ချက်ချနိုင်သော ရာထူးများတွင် နေရာပေးလေ့မရှိခြင်း၊ အမျိုးသား နှင့် အမျိုးသမီးများမှာ လုပ်ငန်းအမျိုးအစား၊ အလုပ်လုပ်ချိန်၊ လုပ်အားစိုက်ထုတ်ရမှု တူသော်လည်း လုပ်အားခတွင် တန်းတူမရရှိခြင်း တို့ရှိသည်ကိုတွေ့ရှိရပါသည်။ ပညာရေးတွင်

အမျိုးသမီးများနှင့် အမျိုးသားများတန်းတူ ပညာသင်ပေးကြားရေးအပိုင်းတွင် အခွင့်အရေးတန်းတူရကြကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ သို့သော်အမျိုးသားလူငယ်များ မှာ မိသားစုဝင်ငွေအတွက်တော
ထွက်စီးပွာရှာခြင်းဖြစ်မိသားစုအတွက်သော်လည်းကောင်း၊ပညာရေး၊ကျန်းမာရေး၊စီးပွားရေး၊လူမှုရေး
အတွက် သော်လည်းကောင်းဖြေရှင်းဆောင်ရွက်ကြသည်။

ကျေးရွာ တွင် ကျား-မ ရေးရာကိစ္စရပ်ဆိုင်ရာ၌ လူမှုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ ဖွဲ့စည်းရာတွင် အမျိုးသမီးများ တက်ကြွစွာပါဝင် လိုသော်လည်း အမျိုးသမီးများ ခေါင်းဆောင်ပါဝင်ခွင့် မရခြင်း။ အမျိုးသမီးရေးရာ အကြမ်းဖက်မှုများအတွက်ဥပဒေနှင့်တရားမျှတမှုဆိုင်ရာများအတွက် အမျိုးသမီးများ၏ အသိအမြင် အားနည်းခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်။
အမျိုးသမီးများ ကျေးရွာစီမံအုပ် ချုပ်ရေးအပိုင်းတွင်ပါဝင်လိုသော်လည်းအခွင့်အရေး မရရှိပါ။ အစဉ်အလာအရအုပ်ချုပ်ရေးအပိုင်းတွင်အမျိုးသားများကို သာဦးစားပေးလျက်ရှိကြောင်း တွေ့ရှိပါသည်။ ယခုလက်ရှိအချိန်တွင် အမျိုးသမီးများစွမ်းဆောင်ရည် မြှင့်မားလာပြီး ကျွမ်းကျင် လာမှုရှိကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

**ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့်အခြေအနေကောင်းများ**

| **အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်းများ** | **ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်** |
|---|---|
| • သဘာဝအရင်းအမြစ်များ | ကျေးရွာတွင် စပါးကို အဓိက စိုက်ပျိုး ကြပါသည်။ |
| • နေရာတည်ရှိမှုနှင့် ပထဝီဆိုင်ရာ အားသာချက် | ထုံလာကျေးရွာသည် ပူတာအိုခရိုင်၊နောင်မွန်မြို့တွင်တည် ရှိပြီး၊ အုပ်ချုပ်ရေးရုံးစိုက်ရာ နောင်မွန်မြို့နှင့် (၁၃)မိုင်ခန့် ဝေးကွာ၍ မြောက်ဘက် နှင့် တောင်ဘက်တောင်တန်းတို့ နှင့် နယ်နမိတ်ချင်းထိလျက်ရှိပြီးအရှေဘက်တွင်ခူထီကျေးရွာ၊အနောက်ဘက်တွင် လန်နိုင်ဘန်ကျေးရွာတို့နှင့် နယ်နမိတ်ချင်းထိစပ်လျက် ရှိပါသည်။ |
| • ရပ်ရွာတည်ငြိမ်အေးချမ်းမှု | ကျေးရွာတွင် ရာဇဝတ်မှုခင်းဖြစ်ပွါးမှုနည်းပါးပြီး အထိုက်အလျောက်တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုရှိပါသည်။ ကျေးရွာလုံခြုံရေးအတွက်ခြံစည်းရိုးခတ်ထားနိုင်ခြင်းမရှိသေးပါ။ကျေးရွာတွင်အေးချမ်းမှု ရှိသောကြောင့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများလုံခြုံစွာဆောင်ရွက်နိုင်သည့် အခြေအနေကောင်းများတွေ့ရှိသည်။ |
| • လူဦးရေ | ဒေသစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက်ကျေးရွာတွင် ငယ်ရွယ်သောလုပ်သားအင်အားရှိသည်။ ထိုအင်အားကိုစွမ်းဆောင်ရည် မြှင့်သင်တန်းများနှင့်အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းများပေးခြင်းဖြင့် လူ့စွမ်းအားအရင်းအမြစ်များပိုမိုဖွံ့ဖြိုးလာစေနိုင်ပါမည်။ |
| • ဆက်သွယ်ရေး | ကျေးရွာတွင် ဆက်သွယ်ရေး ဖုန်းအသုံးပြုမှုအတွက် GSMဖုန်းလိုင်းနှင့် အက်တာနက် အစရှိသော လူမှုကွန်ရက်များ အသုံးပြုမှုမရရှိသေးပါ။ ထို့အပြင်အခြားသောသတင်းအချက်အလက် ကိစ္စရပ် |

| အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်းများ | ရှင်းလင်းဖော်ပြချက် |
|---|---|
| | များ၊ စျေးကွက်များအချိန်နှင့်တပြေးညီမသိရှိပါ။ |
| • ကျန်းမာရေးအဆောက်အအုံနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ<br>• ပညာရေးအဆောက်အအုံနှင့်ဝန်ဆောင်မှုများ | ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနသည်နောင်မွန်မြို့တွင် တည်ရှိပါသည်။ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးတွင်ဆေးနှင့်ပတ်သက်သောမြို့နယ်ဆေးရုံနှင့် (၁၃)မိုင်ကွာဝေးခြင်း၊ ကျေးရွာ၌ ဆေးဆိုင်များမရှိခြင်းအတွက်ကြောင့်ကျေးရွာတွင်အချို့လူနာများအားဆေးမှီးတိုများဖြင့်ကုသကြပါသည်။ကျေးရွာတွင်မူလတန်းကျောင်းခွဲရှိပြီးအဆောက်အအုံအသင့်သင့်ကောင်းမွန်သည်။ကျေးရွာအတွင်းရှိကျောင်းသားမိဘများအတွက်ပညာရေးစရိတ်ကုန်ကျမှုသက်သာစေပါသည်။သို့သော်ဘာသာအလိုက်ကျွမ်းကျင်အရည်အသွေးပြည့်ဝသည့်ဆရာ/မများဖြည့်စွက်ခန့်ထားနိုင်ပါကအောင်ချက်ရာခိုင်နှုန်းနှင့်ပညာရေးရလဒ်ကောင်းများတိုးတက်လာစေနိုင်ပါမည်။ |
| • ကျေးရွာလျှပ်စစ်မီး | ကျေးရွာရှိအိမ်ထောင်စုများမှာလျှပ်စစ်မီးသုံးစွဲမှုတွင်ဝါးတဲ၊မိုးကာတဲများတွင်(ဖယောင်းတိုင်)မီး၊ဆိုလာကိုအသုံးပြုကြသောကြောင့်မီးဘေအန္တရာယ်စိုးရိမ်ရသည်။ကျေးရွာတွင်အိမ်သုံးဆိုလာအသေးများသုံးစွဲမှုများကြသည်။ |

**ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အဟန့်အတားနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှု များ**

| အဟန့်အတားများ၊ စိန်ခေါ်မှုများ | ရှင်းလင်းဖော်ပြချက် |
|---|---|
| • သဘာဝအရင်းအမြစ် | ကျေးရွာအနီးတောင်ကုန်းမြေပြန့်ဒေသနေရာများတွင်သစ်တော၊ထင်းတောများစွာရှိတော့။ရွာ၏တောင်ဘက်နှင့်မြောက်ဘက် ၁ မိုင်နှင့်အထက်တွင်တောင်စွယ်တောင်တန်းနှင့်သစ်တော များပေါက်ရောက်ကျန်ရှိသည်။ |
| • လူငယ်၊ ယဉ်ကျေးမှု | လူငယ်များသည် ဆိုင်ကယ်အသုံးပြုများသဖြင့် ယဉ်တိုက်မှုမတော်တဆဖြစ်နိုင်ခြေများခြင်းတို့ကြောင့် ထိခိုက်လွယ်မှု မြင့်သည်။ အမျိုးသမီးဦးဆောင်သော ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စုများနှင့် လက်လုပ်လက်စား ကျပန်းအိမ်ထောင်စုများမှာ လည်းအမျိုးသမီး လုပ်အားခနည်းခြင်း၊ အလုပ်အကိုင်နှင့် ဝင်ငွေပုံမှန်မရှိခြင်း၊ မိသားစုများခြင်းတို့ကြောင့် ထိခိုက်လွယ်မှုလတ်သည်။ |
| • ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှု | ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု၊နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုနှင့်ကျန်းမာ |

| **အဟန့်အတားများ၊ စိန်ခေါ်မှုများ** | **ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်** |
| --- | --- |
| | ေးပညာမရှိပါ။ဆေးခန်းဆောက်လုပ်ပေးရန်လိုအပ်ပါသည်။ ကျန်းမာရေးအရေးပေါ်ဖြစ်ပါကနောင်မွန်ဆေးရုံသို့ဆိုင်ကယ်(**သို့** ) လူဖြင့် ထမ်းရသည်။ |
| • ပညာရေး | ကျောင်းဆောင်ပြုပြင်ရန်လည်းလိုအပ်ပါသည်။ကျောင်းတွင်စာကြည့်တိုက်၊နားနေခန်းများအဆင်ပြေမှုမရှိပါ။ကျောင်းခြံစည်းရိုးြ ြွလုပ်ပေးရန်လိုအပ်သည်။ကျောင်းအုပ်ကြီးနေအိမ်လိုအပ်ပြီးလုံြ ြွိသည့် ဝန်ထမ်းအိမ်ယာဆောင်မလုံလောက်ပါ။ |

## ၅ ။ ဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက်

ဇယား (၂၅) : ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက်

| စဉ် | ပြဿနာ | အကြောင်းအရင်း | အလားအလာ | အဟန့်အတား နှင့် စိန်ခေါ်မှု | ဖြေရှင်းမည့်နည်းလမ်းများ | အဆိုပြုစီမံချက် |
|---|---|---|---|---|---|---|
| ၁။ | **<u>စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်ကဏ္ဍ</u>** | | | | | |
| ၁။ | အဖွဲ့အစည်းများချိတ်ဆက်မှုအားနည်း | လူစွမ်းရည်အပြည့်အဝအသုံးချခွင့်မရခြင်း။ လူစွမ်းရည်မြင့်စေသည့်အခွင့်အလမ်းများမရှိခြင်း။ ဆက်သွယ်ရေးလိုင်းများမရှိခြင်း | ကျေးရွာလူထုများအချင်းချင်းရင်းနှီးခင်မင်ကြခြင်း။ စည်းလုံးမှုရှိသည်။ အပြန်အလှန်ကူညီမှုရှိသည်။ | အဖွဲ့အစည်းများ ဖွဲ့စည်းရာ တွင် အမျိုးသမီးများနှင့်လူငယ်များအား ထည့်သွင်း ဖွဲ့စည်းလေ့မရှိခြင်း၊ နေရာမ ပေးခြင်း။ | ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်းများ စွမ်းရည်မြှင့်တင်ခြင်း ပေါင်း စပ်ညှိနှိုင်းမှုစနစ်များပိုမို ကောင်းမွန်အောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊နည်းပညာပံ့ပူးပေးခြင်း | **<u>၁။ ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်းများစွမ်းရည် မြှင့်တင်ရေးစီမံကိန်း</u>** -အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုသင်တန်း -စာရင်းနှင့် မှတ်တမ်းရေး သွင်းနည်းသင်တန်း -ခေါင်းဆောင်မှု သင်တန်း၊ - ဆက်သွယ်ရေးလိုင်းများဆောင်ရွက်ပေးခြင်း |
| ၂။ | **<u>စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍ</u>** | | | | | |
| | စိုက်ပျိုးရေလုံလောက်မှုမရှိ | ကောင်းမွန်သည့်ဆည်မြောင်း များမရှိခြင်း။ | ရေသွယ်ယူရန်ရေအရင်းအမြစ် အလုံအလောက်ရှိခြင်း | အရင်းအနှီး၊နည်းပညာ၊ဌာနဆိုင်ရာချိတ်ဆက်မှုအားနည်းခြင်း | အစိုးရဌာနများ၊ကုမ္ပဏီများမှ နည်းပညာအကူအညီများယူပြီးချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း။ | **<u>၂။ စိုက်ပျိုးရေ ရရှိရေးစီမံကိန်း</u>** -ဆည်မြောင်းများပြုလုပ်ပေးခြင်း |
| | **သီးနှံအထွက်တိုး ရေး** သီးနှံအထွက်နှုန်းနည်းခြင်း | ဒေသမျိုးများမှာ အရည်အသွေးညံ့ခြင်း လယ်ယာသုံးစက်ကရိယာလုံလောက်မှုမရှိ ခြင်း။ | မြေဆီလွှာ အသင့်အတင့်ကောင်းမွန်ခြင်း | အရင်းအနှီးမရှိအရစ်ကျဝယ် ယူရန် ကုမ္ပဏီ များ၊ဌာနဆိုင် ရာများ၊ ဘဏ်များနှင့် အဆက်အသွယ် မရ | သက်ဆိုင်ရာကုမ္ပဏီ၊ဌာနဆိုင်ရာများမှ မျိုးကောင်း မျိုးသန့်၊လယ်ယာသုံးကိရိယာများအရစ်ချရောင်းချခြင်း | **<u>၃။ သီးနှံအထွက်တိုး စီမံကိန်း</u>** -မျိုးကောင်းမျိုးသန့်ရရှိရေး -လယ်ယာသုံးစက်ကရိယာများအရစ်ကျရောင်းချပေးခြင်း |
| | နည်းစနစ်တကျ စိုက်ပျိုးနိုင်ခြင်းမရှိ။ ရောဂါပိုးမွှားဆိုး ရွားစွာကျရောက်ဖျက်ဆီးခံရသော်လည်း ထိရောက် စွာ | နည်းလမ်းမသိ၊နည်းပညာအထောက် အပံ့ မရရှိ စိုက်ပျိုးရေးအသိပ ညာအားနည်းခြင်း၊ | နည်းပညာကျွမ်းကျင်သော စိုက်ပျိုးရေးဌာနရှိခြင်း | ခရီးသွား လာရန် ယဉ်နှင့် ကုန်ကျစရိတ် အခက်အခဲရှိသည်။ သက်ဆိုင်ရာဌာန၊အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာများနှင့် ချိတ်ဆက် မှုအားနည်းခြင်း | စိုက်ပျိုးရေးဌာန ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့များ နှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက် ခြင်း။ စိုက်ပျိုးရေးဌာနမှ ပုံမှန်ကွင်းဆင်းပညာပေးခြင်း၊ | **<u>၄။ စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာစီမံ ကိန်း</u>** -သဘာဝမြေဆွေးပြုလုပ်နည်းသင်တန်း (တီမြေဆွေး။ အီအမ်ဘိုကာရီ စသည်) -သစ်စိမ်းမြေဩဇာပြုလုပ်နည်း |

| | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | နှိမ်နှင်းနိုင်ခြင်း မရှိခြင်း | ဖျက် ပိုးကျရောက်တတ်ခြင်း၊ | | | သီးနှံဖျက်ပိုးနှိမ်နှင်းရေးအတွက်ဦးစီးဌာနမှထိရောက်သော အစီအမံချမှတ် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ | -ကိုင်းကူးကိုင်းဆက်သင်တန်း<br>-ဘက်စုံပိုးမွှားကာကွယ်နည်းသင်တန်း<br>-ဟင်းသီးဟင်းရွက်စိုက်ပျိုးနည်းသင်တန်း<br>-တောင်သူပညာပေးစခန်းဖွင့်လှစ်ခြင်း<br>-လေ့လာရေးခရီး<br>-အခြေခံ လယ်ယာမြေ ဥပဒေ သင်တန်း |
| ၃။ | **<u>မွေးမြူရေးကဏ္ဍ</u>** | | | | | |
| ၁။ | မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း များမှ ထုတ်လုပ်မှု လျော့နည်းခြင်း၊ | ငွေအ ရင်း အနှီးမပြည့်စုံခြင်း၊<br>မွေးမြူရေးချေးငွေမရှိ။ | တနိုင်တပိုင် မွေးမြူရေးလုပ်ရန် အိမ်မြေခြံများ ရှိနေခြင်း၊<br>မွေးမြူရေးနှင့်ကုသရေးဦးစီးဌာနမှဝန်ထမ်းများ နှင့်ချိတ်ဆက်ဆောင် ရွက်နိုင်ခြင်း၊ | နည်းပညာဝန်ဆောင်မှု အလုံအလောက်မရရှိခြင်း။ | မွေးမြူရေးချေးငွေထူထောင်ပေးခြင်း။<br>ဈေးသက်သာပြီး ထိရောက်မှုရှိသော ကာ ကွယ်ဆေးထိုးမှုစနစ်ချ မှတ်ခြင်း၊<br>သံသယဖြစ်ဖွယ်ရောဂါ ဖြစ်ပွါးမှုများကို စစ်ဆေးနိုင်ရန်သုတေသနခါတ်ခွဲခန်းများ ဖွင့်ပေးခြင်း၊ | **<u>၅။ မွေးမြူရေးတိုးမြှင့်ခြင်းစီမံ ကိန်း</u>**<br>-ဆင်းရဲဆုံးမိသားစုများ တစ်ပိုင်တစ်နိုင်မွေးမြူရေး<br>-တစ်ပိုင်တစ်နိုင်မွေးမြူရေးတိုးချဲ့ခြင်း |
| | နှစ်စဉ် ရာသီအ လိုက် ရောဂါများ ဆိုးရွားစွာကျရောက်လေ့ရှိပြီး ကာ ကွယ်နိုင်ခြင်းမရှိ | နှစ်စဉ်ကူးစက်ရောဂါများကျရောက် တတ်ခြင်း | မွေးမြူ ရေးပညာသင်ယူရန် စိတ်ဝင်စားမှုရှိ လူသားအရင်းအမြစ်ရှိ | သင်တန်းတက်ရောက်ရန်အဆက်အသွယ်၊ငွေကြေးမရှိ | တိမွေးကုဦးစီးဌာန အဖွဲ့များနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း | **<u>၆။ မွေးမြူရေးနည်းပညာစီမံ ကိန်း</u>**<br>တိမွေးကု သင်တန်း |
| ၄။ | **<u>စိုက်ပျိုး မွေးမြူရေးမဟုတ် သော ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း များကဏ္ဍ</u>** | | | | | |
| | -ဒေသစီးပွါးရေးလုပ်ငန်း အား နည်းခြင်း။<br>- | ဒေသတွင်းဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် စက်ရုံအလုပ် ရုံ မရှိခြင်း။ | -အလုပ်လုပ်နိုင်သည့် လူငယ်အင်အားထု ရှိ ခြင်း၊<br>-ကျေးရွာ လမ်း | -လုပ်ငန်းကျွမ်းကျင် မှုအားနည်းခြင်း၊<br>-အသေးစားစီးပွါးရေးလုပ်ငန်း | ထုတ်လုပ်သူများနှင့် ဝယ် ယူသူများအကြားအဆက်အသွယ်ရှာပေးခြင်း၊ | **<u>၇။ အသက်မွေးဝမ်းလုပ်ငန်းများတိုးမြှင့်ခြင်းစီမံကိန်း</u>**<br>-သုံးဘီးတက္ကစီထူထောင်ခြင်း |

| | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | မြေယာမဲ့အိမ်ထောင်စုများအတွက်စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ် သောအလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းရှားပါးခြင်း၊<br>-ပုံမှန်အလုပ်အကိုင်မရခြင်း၊ လုပ်အားခနည်း ခြင်း။<br><br>အသေးစားစီးပွါးရေးလုပ်ငန်းများအတွက် အရင်းအနှီးမရနိုင် ခြင်း၊ | ပုဂ္ဂလိကဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုစနစ်ဖွံ့ဖြိုးမှုအားနည်းခြင်း၊<br>လက်ရှိလုပ်ငန်းများအတွက်ခေတ်မီလက်နက်ကရိယာမရှိခြင်း၊<br>အသက်မွေးလုပ်ငန်းကျွမ်းကျင်မှု အားနည်းခြင်း | ပန်းဆက်သွယ်ရေးနှင့်သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးအသင့်အတင့် ကောင်းမွန်ခြင်း | စီမံခန့်ခွဲနိုင်စွမ်းအားနည်းခြင်း၊<br>-ဈေးကွက် ဗဟုသုတ အားနည်းခြင်း၊<br>-နိုင်ငံတော်မှ စိုက်ပျိုး မွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများ အတွက် စီမံကိန်း၊<br>ပံ့ပိုးမှုပေါ်လစီတို့ အားနည်း ခြင်း၊<br>ဘဏ်ဝန်ဆောင်မှုများနှင့်လက်လှမ်းမမီခြင်း၊ | ဒေသတွင် ဘဏ်နှင့် ငွေရေးကြေးရေး ဝန်ဆောင်မှု ရရှိစေခြင်း၊<br>အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းရရှိအောင်သက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများမှဆောင်ရွက်ပေးခြင်း | -ခေတ်မီလက်သမား၊ ပန်းရံပစ္စည်းများထူထောင်ခြင်း<br>-ခေတ်မီစက်ချုပ်/အလှပြင်ပစ္စည်းများ ထူထောင်ခြင်း<br>-သစ်၊ဝါးအခြေခံ ကုန်ချောထုတ်လုပ်ခြင်း<br>-ဌာနဆိုင်ရာဝန်ထမ်းများ လစ်လပ်နေရာတွင် ဒေသခံ ဘွဲ့ရ ပညာတတ်များအား ဦးစားပေးခန့်ထားပေးရန်နှင့်မြို့နယ်ဦးစီးမှူးများအား ဒေသနှင့်ကိုက်ညီသော စီမံခန့်ခွဲခွင့်ပြုပေးရန် |
| | အသက်မွေးဝမ်းလုပ်ငန်းကျွမ်းကျင်မှု မရှိခြင်း | ဆင်းရဲခြင်းနှင့် နေ့စဉ်မိသားစုစား ဝတ်နေရေးအတွက် ရှာဖွေနေရသော ကြောင့်လေ့လာသင်ယူ နိုင်ခြင်း မရှိ | ကျေးရွာလူထုစိတ်ဝင်စားမှုရှိ၊လူသားအရင်းအမြစ်ရှိ | သင်တန်းတက်ရောက်ရန် ငွေကြေးခက်ခဲခြင်း | အသက်မွေးပညာဦးစီးဌာန၊ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်ခြင်း။ | **<u>၈။ အသက်မွေးဝမ်းနည်းပညာစီ မံကိန်း</u>**<br>-စက်ချုပ်နှင့်အိမ်တွင်းမှု အဆင့်မြင့်သင်တန်း<br>-မုန့်မျိုးစုံသင်တန်း<br>-လက်သမား၊ ပန်းရံအဆင့်မြင့်သင်တန်း<br>-အိမ်သုံးလျှပ်စစ်ပြုပြင်နည်းသင်တန်း<br>-စက်ပြင်သင်တန်း<br>-ဆပ်ပြာပြုလုပ်နည်းသင်တန်း<br>-စီးပွါးဖြစ် မှုစိုက်ပျိုးနည်းသင် တန်း<br>-ဆံပင်ညှပ်၊ အလှပြင်သင်တန်း<br>-လက်ယက္ကန်း၊ စက်ယက္ကန်းသင်တန်း<br>-သစ်၊ဝါး၊ ကြိမ် ကုန်ချောသင် တန်း |

| | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | -တယ်လီဖုန်းပြုပြင်သင်တန်း<br>-စွပ်ကျယ်တံဆိပ်ရိုက်သင်တန်း |
| | **ဘဏ်နှင့် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုကဏ္ဍ** | | | | | |
| | ဆင်းရဲသားများအ<br>ရင်းအနှီးနည်းခြင်းနှင့်<br>ချေးငွေလက်လှမ်းမမီ ခြင်း | ဆင်းရဲသားများအတွက်<br>သင့်တော်သောချေးငွေ<br>နှစ်မရှိခြင်း၊ အတိုးနှုန်း<br>များခြင်းကာလတိုချေး<br>ငွေများသာ ဖြစ်ခြင်း | ဆင်းရဲသားများအတွက်<br>သင့်တော်သော ချေးငွေ<br>စနစ်ထူထောင် ပေးခြင်း | | ဆင်းရဲသားများအတွက်<br>သင့်တော်သော ချေးငွေ<br>စနစ်ထူထောင် ပေးခြင်း<br>ငွေစုငွေချေးစနစ်ထူ<br>ထောင်ခြင်း | **<u>၉။ ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု<br>စီမံကိန်း</u>**<br>-နှစ်ရှည်ချေးငွေစနစ်<br>-ဆင်းရဲသားများအတွက် ရံ ပုံငွေထူ<br>ထောင်ခြင်း (ငွေစု/<br>ငွေချေးစနစ်ထူထောင်ခြင်း) |
| ၅။ | **<u>ပညာရေးကဏ္ဍ</u>** | | | | | |
| | ပညာရေးအဆောက်အဦး<br>ပျက် စီး ခြင်း<br>ပြင်ပမှ လာရောက်တာ<br>ဝန်ထမ်းဆောင်သော ဝန်<br>ထမ်းများနေရန် အိမ်/အ<br>ဆောက်အဦးမရှိ။<br>ကျောင်းသုံးပရိဘောဂ<br>လုံလောက်မှုမရှိ။<br>ကျောင်းသင်ထောက်ကူ<br>ပစ္စည်းလုံလောက်မှုမရှိ။ | ကျေးရွာသူ/သားများ မှာ<br>ဆင်းရဲသော<br>ကြောင့်ပြုပြင်နိုင်ခြင်း၊<br>အသစ်ဆောက်လုပ်နိုင်ခြ<br>င်း၊ တိုးချဲ့နိုင်ခြင်းမ ရှိပါ။ | ရွာသားအများစု ပညာ<br>ရေးအား စိတ်ဝင်စားမှုရှိ<br>ခြင်း၊<br>ပညာရေးဌာနနှင့်ပူးပေါင်း<br>ဆောင်ရွက်မှုရှိ | မိဘဆရာအသင်း တက်ကြွ<br>လှုပ်ရှားမှု အားနည်းခြင်း။<br>အမည်ခံဖွဲ့စည်းထားပြီး<br>အသက်ဝင်လှုပ်ရှားမှု မရှိခြင်း။<br>ဆရာနှင့် ကျောင်းသားများ<br>အတွက် ဘက်စုံသင်ကြားမှု<br>စနစ်မရှိခြင်း | ပညာရေးဌာနသို့ တင်ပြ<br>ခြင်းနှင့် အလှူငွေရရှိရန်<br>ဆောင်ရွက်ခြင်း<br>ပညာရေးဆိုင်ရာ ပြင်ပဖွံ့<br>ဖြိုးရေးအဖွဲ့များနှင့်ချိတ်<br>ဆက်ဆောင် ရွက်ခြင်း။ | **<u>၁၀။ ပညာရေးမြှင့်တင်ခြင်း စီမံ<br>ကိန်း</u>**<br>-ကျောင်းဆောင်အဟောင်းအသစ်<br>ပြုပြင် ခြင်း/<br>-ကျောင်းယင်လုံအိမ်သာ ဆောက်<br>လုပ်ခြင်း။<br>-ဝန်ထမ်းအိမ်ရာဆောက်လုပ် ခြင်း<br>-ကျောင်းခြံစည်းရိုးဆောက်လုပ်<br>ခြင်း<br>-ကျောင်းပရိဘောဂ<br>-ကျောင်းသင်ထောက်ကူပစ္စည်း |
| | ကျောင်းစာကြည့်တိုက် မရှိ | စာအုပ်ပြည့်စုံမှုမရှိ | လေ့လာသင်ယူလိုသော<br>ကျောင်းသားများရှိ | ကျောင်းသားများအတွက် အ<br>ပန်းဖြေရန် စိတ်ကြိုက်လေ့လာ<br>သင်ယူရန် အခွင့်အလမ်းနှင့်အ<br>ခြေအနေမရှိ ခြင်း၊ | စာကြည့်တိုက်ရှိပါက စိတ်<br>ဝင်စားသော ဘာသာရပ် ကို<br>အလွယ်တကူ လေ့<br>လာနိုင်သည့် ပါတ်ဝန်း ကျင်<br>ဖန်တီးပေးရန် | ကျောင်းစာကြည့်တိုက်ထူ<br>ထောင်ခြင်း |
| | သင်ကြားမှု အားနည်း ခြင်း | ဘာသာရပ် အလိုက် | | ဘာသာရပ်အလိုက် | ကျွမ်းကျင်ဆရာ/ဆရာမ | -ဆရာဖြစ်သင်တန်းပေးခြင်း |

| | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | | ကျွမ်းကျင် ဆရာ/မ မရှိ | | ကျွမ်းကျင်သည့် ဆရာ/ဆရာမ ခန့်ထားမှု အားနည်းခြင်း၊ | များအားစီစစ်ခန့်ထားပေး ခြင်း | |
| | ကျောင်းသားများအားက စားတွင်ထူးချွန်မှုအားနည်း ခြင်း | ကျောင်းအားကစား ပစ္စည်း ပြည့်စုံလုံ လောက်မှုမရှိ | အားကစားကို ကျောင်း သားများ စိတ်ဝင်စားကြ သည် | ပညာရေးရံပုံငွေနှင့် ပညာရေးဌာ နမှ အားကစားကို အားပေးနိုင် မှု အားနည်းသည် | ကျောင်းအားကစားမြှင့် တင်ရန် | ကျောင်းအားကစားပစ္စည်း နှစ်စဉ် ကျောင်းပြေးခုန်ပစ်ပြိုင် ပွဲများ၊ စာပေပြိုင်ပွဲများ ကျင်းပ ပေးခြင်း |
| | ကလေးငယ်များကျန်းမာ ရေး ပြုစုစောင့်ရှောက်ရန် အခက်အခဲရှိသည်။ | ကလေးငယ်များ ကျန်းမာရေး အားနည်းသည်။ | ကလေးငယ်များစွာရှိသည်။ | ကျောင်းကျန်းမာရေး ပညာ ပေး အစီအစဉ်မရှိ | ကျောင်းကျန်းမာရေး ပညာပေးဆောင်ရွက်သင့်။ | ကလေးငယ်များအာဟာ ရပြည့် ဝရေးဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် ကျောင်း ကျန်းမာရေးပညာပေး အစီအစဉ် |
| | | | | | | |
| ၆ | **<u>ကျန်းမာရေးကဏ္ဍ</u>** | | | | | |
| | ကျန်းမာရေးအ ဆောက်အဦးနှင့် အ သုံးအဆောင်များပြည့် စုံမှုမရှိ။<br>ဒေသထွက် သဘာဝ ဆေးဖက်ဝင်အပင် များတဖြည်းဖြည်းရှား ပါး လာခြင်း | ရွာသူ/သားများမှာ ဆင်းရဲသောကြောင့် မ တတ်နိုင်ကြပါ။<br>ကျန်းမာရေးအရေး ပေါ် သွားလာရန်အ ခက် အခဲရှိသည်။<br>စနစ်တကျထိန်းသိမ်းမှုမရှိ ။ စည်းကမ်းမဲ့ ထုတ်ယူသုံးစွဲ/ ရောင်း ချနေကြသည်။ | ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာန ရှိ ဒေသတွင် တန်ဖိုးရှိ ဆေးဖက်ဝင်အပင်များ သဘာဝအလျောက် ပေါက်ရောက်လျက်ရှိ သည်။ | ဌာနဆိုင်ရာများ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေး အဖွဲ့များနှင့် ချိတ်ဆက်မှု အားနည်းသည်။ | ဌာနဆိုင်ရာများ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေး အဖွဲ့များနှင့် ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက် ခြင်း။<br>စနစ်တကျထိန်းသိမ်း ခြင်း၊ ပညာပေးဆောင် ရွက်ခြင်းပြုလုပ်ပေးသင့် သည်။<br>တိုင်းရင်းဆေး မြှင့်တင်ပေးရန်။ | **<u>၁၁။ ကျန်းမာရေးအဆောက်အ ဦးများ မြှင့်တင်ခြင်း</u>**<br>-ဆေးခန်းဆောက်လုပ်ခြင်း<br>-ဆေးခန်းပရိဘောဂနှင့် -တိုင်းရင်းဘယဆေးခြံထူ ထောင်ခြင်း |
| | | | | | | |
| ၇ | **<u>ရေနှင့် သန့်ရှင်းရေးကဏ္ဍ</u>** | | | | | |
| | သောက်ရေလုံလောက်မှုမရှိ။ | ဆင်းရဲသောကြောင့် ရေရရှိအောင်ဆောင်ရွက် နိုင်ခြင်းမရှိ | စိမ့်စမ်းရေ သောက်ရေအလုံ လောက်ရရှိနိုင်သည်။ | အရင်းအနှီးငွေကြေးမရှိ | အစိုးရ ရေအရင်းအ မြစ် ဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ခြင်း ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့များနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက် ခြင်း | **<u>၁၃။ သောက်ရေသန့် ရှင်းရေး စီမံကိန်း</u>**<br>ကျေးရွာစိမ့်စမ်းသောက်ရေသန့် ရရှိရေး |

| ၈။ | **လူငယ်၊ ယဉ်ကျေးမှုနှင့် အားကစားကဏ္ဍ** | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | အလုပ်လက်မဲ့ များခြင်း၊ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အ လမ်းနည်းပါးခြင်း အသက်မွေးနည်းပညာ ကျွမ်းကျင်မှု အားနည်း ခြင်း | လုပ်ငန်းခွင်သုံးပညာ ရေးအဆင့်အတန်း နိမ့်ခြင်း၊ လေ့လာသင်ယူ စရာ နေရာ မပြည့်စုံခြင်း၊ | အလုပ်လုပ်နိုင် သည့် လူ ငယ်၊ လူရွယ်များ ရှိနေ ခြင်း၊ ဘွဲ့ရလူငယ်အချို့ခြင်း | ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးကို အထောက် အကူပြုသော အလုပ်ရုံ၊ စက် ရုံ များမရှိခြင်း အဆက်အသွယ်မရှိခြင်း သင်တန်းကုန်ကျစရိတ်မ တတ်နိုင်ခြင်း | အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများနှ င့်ချိန်ဆက်၍ သင်တန်းများ ဖွင့်လှစ်ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း | **၁၄။ လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး** အသက်မွေးဝမ်း ကျောင်းသင် တန်းများ ဖွင့်လှစ်ခြင်း၊ -အင်္ဂလိပ်စာသင်တန်း -ကွန်ပျူတာသင်တန်း -တယ်လီဖုန်းပြင်သင်တန်း |
| | လူငယ်များ လုံခြုံမှုအား နည်း | လူငယ်များ မိသားစု ဝင်ငွေအတွက် အဓိက အလုပ်လုပ်ကိုင်ကြရသည် ၊ ခရီးသွားလာ ကြရ၊ ရွှေ့ပြောင်းသွား လာ ကြရသည်။ | ယဉ်တိုက်မှု၊ လူကုန်ကူး ခံရမှု ခံရနိုင်သည်။ | ဗဟုသုတအားနည်းသည်။ ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့များနှင့် ချိတ် ဆက်မှု အားနည်းသည်။ | အဖွဲ့အစည်းများနှင့်ချတ် ဆက်၍ အမြင်ဖွင့်သင် တန်းများ ပြုလုပ်ပေးသင့် သည်။ | -ယဉ်စည်းကမ်း၊ လမ်းစည်း ကမ်းသင်တန်း -လူကုန်ကူးကာကွယ်တား ဆီး ရေးသင်တန်း -အမျိုးသမီ ကာကွယ်စောင့် ရှောက်မှုသင်တန်း -မူးယစ်ဆေးအသိပညာပေး သင်တန်း |
| | လူငယ်များ စာဖတ်အား နည်းပြီး လေ့လာသင်ယူ မှု အားနည်းသည်။ | စာကြည့်တိုက်မရှိ/ စာ အုပ်စာတမ်းပြည့်စုံမှုမ ရှိ/ စာဖတ်အားနည်း သည်။ | လူငယ်များ ရှိသည်။ | လေ့လာသင်ယူနိုင်သော ပါတ်ဝန်ကျင်မရှိ။ | လေ့လာသင်ယူရေးပတ်ဝန်း ကျင် အဆင့်မြှင့်တင် ပေးခြင်း၊ ဖန်တီးပေးခြင်း | -နှစ်စဉ် စာပေဟောပြောပွဲ ကျင်းပခြင်း |
| | လူငယ်များ ကျေးရွာဖွံ့ ဖြိုးရေးတွင် ရှေ့တန်းမှ ပါဝင်နိုင်မှုအားနည်းသည်။ | လူ ငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး၏ အ ရေးကြီးမှု၊ အရေးပါမှု ကိုသတိမမူမိကြခြင်း နှင့်အားပေးမှု နည်း ခြင်း | ကျေးရွာတွင်လူငယ်များ ရှိပြီးကျေးရွာဖွံ့ ဖြိုးရေး ကိုစိတ်ဝင်စားမှုရှိသည် | ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်း များ ဖွဲ့ စည်းခြင်းနှင့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုး ရေး ကိစ္စများ ဆုံးဖြတ်၊ ဆွေး နွေးရာတွင်ပါဝင်ခွင့် မရှိခြင်း | အဖွဲ့အစည်းများ ဖွဲ့စည်း ရာတွင် လူငယ်များ ထည့် သွင်းဖွဲ့စည်းပေးခြင်းနှင့် လက်တွဲ ပညာပေးဆောင် ရွက်ခြင်း | -ကော်မတီဖွဲ့စည်းရာတွင် လူ ငယ်များ အချိုးကျ ပါဝင် ဖွဲ့ စည်းပေးခြင်း |
| | လူငယ်များအားကစားတွင် ထူးချွန်မှု အားနည်းသည်။ | အားကစားကွင်းနှင့် အားကစားပစ္စည်းများ လက်လှမ်းမီမှုမရှိ။ ဆင်းရဲသောကြောင့် အား ကစားအချိန်မပေး | လူငယ်များအားကစား ကို စိတ်ဝင်စားသည်။ ဘောလုံးပွဲ၊ လက်ဝှေ့ပွဲ များကို ရုပ်မြင်သံကြားမှ ကြည့်ရှုကြသည်။ | ဆင်းရဲသောကြောင့် အားက စားအချိန်မပေး နိုင်ကြပါ။ | အားကစားလက်လှမ်း မီနိုင်သောပါတ်ဝန်ကျင် ဖန်တီးပေးခြင်းနှင့်အား/ကာ အဖွဲ့နှင့်ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွ က် ခြင်း | -အားကစားကွင်းနှင့်အားကစား ပစ္စည်များနှင့် ကိုယ်ကာ ယအလု လေ့ကျင့်ပစ္စည်းများနှစ်စဉ်ပြေး ခုန်ပစ်နှင့် အား ကစားပြိုင်ပွဲ များကျင်းပ ခြင်း (ကျေးရွာအ |

| | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | | နိုင်ကြပါ။ | | | | ဆင့်၊ကျေး ရွာအုပ်စုအဆင့်၊ မြို့နယ်အ ဆင့်၊ တိုင်းအဆင့် စသည်) |
| ၉။ | **<u>ကျေးရွာအတွင်းရှိ အခြေခံအဆောက်အဦးများ</u>** | | | | | |
| | ရွာတွင်းလမ်း မကောင်း ခြင်း၊ ရွာချင်းဆက်လမ်း/ကျေး ရွာချဉ်းကပ်လမ်းမကောင်း ခြင်း ကုန်ထုတ်လမ်းပျက်စီး ခြင်း တံတားပျက်စီး ခြင်း | မြေသားလမ်းဖြစ် နေ ခြင်း၊ မိုးရာသီသွားလာရန် အခက်အခဲရှိခြင်း လမ်းပြုပြင်ရန်လိုအပ်ခြင်း | သဲကျောက်များ၊လမ်းရိုး ရှိနေခြင်း၊ ရွာသူ/သားများ စိတ်ဝင် စားမှုရှိခြင်း | သက်ဆိုင်ရာမှ ရွာတွင်းလမ်း ဖောက်ပေးသည့် အထောက် အပံ့ အားနည်းခြင်း၊ အစိုးရဌာနများမှ ကျေးရွာ လမ်းတံတားဖွံ့ဖြိုးရေး စိတ် ဝင်စားမှု အားနည်းခြင်း ကျေးရွာဘက်မှ ဌာနဆိုင်ရာများ နှင့်ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်မှုအား နည်းခြင်း | နိုင်ငံတော်မှ ရွာတွင်း လမ်း ဖောက်ပေးသည့် အစီအစဉ် ချမှတ်ခြင်း၊ နှင့် ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်ခြင်း | **<u>၁၅။ ကျေးရွာလမ်းတံတားစီမံ ကိန်း</u>** -ရွာတွင်းကျောက်ချောလမ်း ခင်းခြင်း၊ -ရွာချင်းဆက်ကတ္တရာလမ်း ခင်းခြင်း -တံတားဆောက်လုပ်ခြင်း |
| | ကျေးရွာတွင် လျှပ်စစ်မီး မရရှိသေးခြင်း | ရွာသူ/သားများ ဆင်းရဲသောကြောင့် ကုန်ကျမှု မတတ်နိုင် ခြင်း | လျှပ်စစ်ဓါတ်အားလိုင်းပြုလု ပ်ရန်ကျေးရွာမှလိုလား တောင်းတမှုရှိခြင်း | ငွေအရင်းအနှီးမတတ်နိုင်ကြ ပါ။ | လျှပ်စစ်ဌာနနှင့် ကျေး လက်ဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ် ဆက်ဆောင်ရွက်ရန် | **<u>၁၆။ ကျေးရွာမီးလင်းရေးစီမံ ကိန်း</u>** -ကျေးရွာမီးလင်းရေး ဆိုလာမီးတပ်ဆင်ရေး |
| ၁၀ | **သဘာဝပါတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးနှင့် ဘေးအန္တရာယ်လျော့ချခြင်းကဏ္ဍ** | | | | | |
| | မီးဘေးအန္တရာယ်ရှိသည်။ အချိန်မရွေးကျ ရောက်နိုင်ခြင်း | မီးဘေးအန္တရာယ် အ ချိန်မရွေးကျရောက် နိုင်သည်။ | ကျေးရွာတွင် ကားမောင်း နိုင်သူ/ကားအကြောင်း နားလည်သူ/ ပြုပြင်ထိန်း သိမ်းနိုင်သူများ ရှိသည်။ မီးသတ်တပ်ဖွဲ့ဖွဲ့စည်း ထားပြီးဖြစ်သည်။ | အရင်းအနှီးမတတ်နိုင်ကြပါ။ | ကြိတင်ကာကွယ်မှုအစီအစ ဉ်ပြုလုပ်ခြင်း | **<u>၁၇။ သဘာဝဘေးလျော့ချရေး စီမံ ကိန်း</u>** -မီးသတ်ကားထူထောင်ခြင်း -အရံမီးသတ်စနစ်တကျဖွဲ့ စည်း ခြင်း |
| | **မူဝါဒများ** | | | | | |
| | မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု အရှုပ်အရှင်းများ ရှိသည်။ | အချို့သောမြေယာပိုင်ရှင် များပိုင်ဆိုင်မှု ပုံစံ ၇ မရှိကြပါ။ | မြို့နယ်မြေစာရင်းဦးစီး ဌာနရှိသည်။ တခြားမြေ ယာပိုင်ဆိုင်မှုအထောက် | မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု ပုံစံ ၇ လျှောက်ထားရာတွင် အဆင့် ဆင့်တင်ပြရခြင်း၊ အချိန်ကြန့် | မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု ပုံစံ ၇ ကို အမြန်ဆုံးဆောင်ရွက် ပေးရန် | -မြေယာကော်မတီစနစ်တကျ ဖွဲ့စည်းပေးရန် -ပုံစံ ၇ ကို စနစ်တကျ ကွင်း ဆင်း |

| | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | အထားများရှိသည်။ | ကြာခြင်းနှင့်ရှုပ်ထွေးသောကြောင့် ရွာသားများအခက်အခဲရှိသည်။ | | ဆောင်ရွက်ပေးရန် |
| | ပညာရေးဝန်ထမ်းပြည့်စုံလုံလောက်မှုမရှိ။ | ပညာရေးဌာနမှ လစ်လပ်နေရာများအချိန်မီဖြည့်စွက်ခန့် ထားမှုမ ရှိ။ | ဝန်ထမ်းဖွဲ့စည်းပုံအရ အင်အားရှိသည်။ ကျောင်းသားအရေအတွက်များသည်။ | အချိန်မီ ခန့်ထားခြင်းမရှိ။ အချို့ဝန်ထမ်းများ မိမိတာဝန်ကျနေရာသို့ သွားရောက်တာဝန်ထမ်းဆောင်လိုခြင်းမရှိ။ | ဝန်ထမ်းများကို ဖွဲ့စည်းပုံအင်အားအရ အချိန်မီအမြန်ဆုံး ဖြည့်စွက် ခန့်ထားပေးရန်။ | -ဒေသခံဘွဲ့ရပညာတတ်များ အားဦးစားပေးခန့်ထားပေး ရန်။ တိုင်းရင်းဘာသာသင်ကြားပေးသောဆရာ/မများအားကောင်းစွာထောက်ပံ့ခြင်း |
| | အလုပ်အမျိုးအစား၊အလုပ်လုပ်ချိန်၊ လုပ်အားစိုက်ထုတ်မှုနှင့် ပင်ပန်းမှု တူသော်လည်း ကျား/မနှေ့စားလုပ်အားခ တန်းတူမရရှိခြင်း။ | ကျား/မ ခွဲခြားမှုအနည်းငယ် ရှိသည်။ အမျိုးသမီးကာကွယ်သည့် ဥပဒေအားနည်းသည်။ | ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်နိုင် မည်။ | အမျိုးသမီးများ အတွေ့အကြုံဗဟုသုတနည်းသည်။ ပညာတတ်နည်းပါးသည်။ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ချိတ်ဆက်မှုမရှိ။ | ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းမှ တဆင့် လွတ်တော် သို့ တင်ပြရန်။ | -ကျား/မ လုပ်အားခတန်းတူ ရရှိရေးအမျိုးသမီးကာကွယ်သည့် ဥပဒေ ပြဋ္ဌါန်းပေးရန်နှင့် ပညာပေးဆောင်ရွက်ပေးရန်။ |

## အပိုင်း(ခ)　　စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်

စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်ပုံစံ

| | |
|---|---|
| ကျေးရွာ | - ထုံလာ |
| ကျေးရွာအုပ်စု | - ထုံလာ |
| မြို့နယ် | - နောင်မွန် |
| တိုင်းဒေသကြီး / ပြည်နယ် | - ကချင် |

စီမံချက်အမည် - ကျေးရွာပိုင်ခန်းမဆောင်ဆောက်လုပ်ခြင်း

စီမံချက်ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်ကြောင်း ရှင်းလင်းဖော်ပြချက် (သို့) လက်ရှိအခြေအနေ

စီမံချက်ရည်ရွယ်ချက် (လက်ရှိအခြေအနေအား ပိုကောင်းအောင်ဆောင်ရွက်လိုသည့် ဆန္ဒဖော်ပြရန်)

မျှော်မှန်းအကျိုးရလဒ် (လက်ငင်းရည်ရွယ်ချက် ရောက်ရှိပြီးနောက် ထပ်ဆင့်ရရှိလာမည့် အကျိုးကျေးဇူးများ)

| |
|---|
| စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်ဖော်ပြခြင်း (ဘာလုပ်မည်၊ ဘယ်လောက် ပမာဏလုပ်ရမည်) |

စီမံချက် ကုန်ကျစရိတ်ထည့်ဝင်မှု

| ခန့်မှန်းကုန်ကျစရိတ် (ကျပ်) | ထည့်ဝင်မည့် အစီအစဉ် |
|---|---|
| • xxxxxxxxxx (ငွေသား) | • ကျေးလက်/ဦးစီး |
| • xxxxxxxxxx (ငွေသား) | • ကျေးရွာ |
| • xxxxxxxxxx (ပစ္စည်း/လုပ်အား) | • ကျေးရွာ |
| • | • |

| အကျိုးခံစားသူဦးရေ | လူဦးရေ | | | ဆင်းရဲချမ်းသာမှု အဆင့်အတန်း (အိမ်ခြေ) | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | ကျား | မ | ပေါင်း | ၁ | ၂ | ၃ | ၄ | ပေါင်း |
| ကျေးရွာအဆင့် | | | | | | | | |
| အကျိုးခံစားမည့်သူ ဦးရေ | ၁၀၅ | ၉၉ | ၂၀၄ | | | | | |
| မှတ်ချက်။ ချောင်လည်အဆင့် –၁၊ အလယ်အလတ်အဆင့် – ၂၊ ဆင်းရဲ – ၃၊ အလွန်ဆင်းရဲ – ၄ | | | | | | | | |

**စီမံချက် အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ**

| |
|---|
| (၁) တာဝန်ယူအကောင်အထည်ဖော်မည့် အဖွဲ့အစည်း (များ) |
| (၂) စီမံချက်စတင်မည့် အချိန် ခန့်မှန်း – |
| (၃) စီမံချက်ပြီးစီးမည့်အချိန် – |
| (၄) ကျေးရွာထည့်ဝင်မှု ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်မည့် အစီအစဉ် – |

| (၅) လုပ်ငန်းလည်ပတ်ရေး၊ ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးတို့အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များ |
|---|
| |

**စီမံချက်လုပ်ငန်း အကောင်ထည်ဖော်မည့် အဆင့်များ**

| စဉ် | လုပ်ငန်း(Activity) | ရလဒ်(Result) |
|---|---|---|
| ၁ | စီမံချက်အကြောင်းအရာပြင်ဆင်ရန် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ အစည်းအဝေးများ | • စီမံချက်အကြောင်းအရာ အသေးစိတ်ရေးဆွဲပြီးခြင်း၊ |
| ၂ | စီမံချက်အကြောင်းအရာကို ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနသို့ တင်ပြခြင်း | • စီမံချက်အကောင်အထည်ဖော်ရန် ကျေးလက်ဦးစီးဌာန၏ အတည်ပြုချက် ရရှိပြီးခြင်း |
| ၃ | စီမံချက်အတည်ပြုချက်ရယူနိုင်ရန် လိုအပ်သည်များ ဆောင်ရွက်ခြင်း (မရှင်းသည်များ ဖြေကြားခြင်း၊ ပြင်ရန်လိုသည်များ ပြန်လည်ပြင်ဆင်ခြင်း စသည်) | |
| ၄ | ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ ဘဏ်စာရင်းဖွင့်ခြင်း | • ကော်မတီဘဏ်စာရင်းသို့ ရန်ပုံငွေလွှဲပြောင်းပြီးစီးခြင်း |
| ၅ | ကျေးလက်ဦးစီးဌာနသို့ ရန်ပုံငွေ တောင်းခံလွှာ တင်ခြင်း | |
| ၆ | လုပ်ငန်းများလက်တွေ့ အကောင်အထည်ဖော်ခြင်း<br>○ xx<br>○ xx | • အကောင်အထည်ဖော်ရေးလုပ်ငန်းပြီးစီးမှု ရာခိုင်နှုန်း |
| ၇ | လုပ်ငန်းပြီးစီးမှု လစဉ်အစီရင်ခံခြင်း | • လစဉ်လုပ်ငန်းတိုးတက်မှု အစီရင်ခံစာများ |
| ၈ | စီမံချက်အကောင်အထည်ဖော်မှုပြီးစီးခြင်း<br>○ စီမံချက်ပြီးစီးမှုအခြေအနေ၊ ငွေကြေးရှင်းတမ်းများအား ကျေးရွာလူထုနှင့် ကျေးလက်/ဦးစီးဌာနသို့ တင်ပြခြင်း<br>○ ကျေးလက်/ဦးစီးဌာနက စီမံချက်ပြီးစီးမှုအား လေ့လာဆန်းစစ်ခြင်း<br>○ (လိုအပ်လျှင်) လုပ်ငန်းလည်ပတ်ရေး၊ရေရှည် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးတို့အတွက် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီက အခြားအကောင်ထည်ဖော်မည့် ကော်မတီ (သို့) ဌာနသို့ လုပ်ငန်းလွှဲပြောင်း ပေးအပ်ခြင်း | • စီမံချက်လုပ်ငန်းပြီးစီးမှုအစီရင်ခံစာ<br>• စီမံချက်လုပ်ငန်းပြီးဆုံးကြောင်း ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ အတည်ပြုချက်<br>• လုပ်ငန်းလွှဲပြောင်းပေးအပ်ပြီးခြင်း |

**အတိုကောက်စကားလုံးများ**

AIDS ခုခံအားကျဆင်းမှုရောဂါ

| | |
|---|---|
| DRD | ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန |
| HIV | ခုခံအားကျဆင်းမှုရောဂါဖြစ်စေသောဗိုင်းရပ်စ် |
| MADB | မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ် |
| MEB | မြန်မာ့စီးပွားရေးဘဏ် |
| MMK | မြန်မာကျပ် |
| MoALI | စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန |
| NGO | အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း |
| PRA | ကျေးရွာအခြေအနေကိုရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင်ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်း |
| SLRD | ကြေးတိုင်နှင့် မြေစာရင်းဦးစီးဌာန |
| STD | လိင်မှတဆင့်ကူးစက်တတ်သောရောဂါများ |
| PTA | မိဘဆရာအသင်း |
| TB | တီဘီရောဂါ |
| VDG | ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့ |
| VDP | ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက် |

*Thank You*